

PATVIRTINTA
Panevėžio Raimundo Sargūno sporto
gimnazijos direktoriaus įsakymu
2025 m. kovo mėn. 17 d. Nr. V-92

RAIMUNDO SARGŪNO SPORTO GIMNAZIJA

E K S T R E M A L I Ū J Ų S I T U A C I J Ų V A L D Y M O P L A N A S

PLANO TURINYS

EKSTREMALIŲJŲ SITUACIJŲ VALDYMO PLANO TIKSLINIMO LAPAS.....	4
PLANO KOPIJŲ (PLANO IŠRAŠŲ) SKIRSTYMO LAPAS.....	5
I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS	6
1.1. Plano tikslas	6
1.2. Įstaigos trumpas apibūdinimas	6
1.3. Komunaliniai, inžineriniai tinklai ir jų atjungimo vietos	7
1.4. Vartojamos sąvokos ir santrumpos	8
1.5. Plano teisinis pagrindas.....	10
1.6. Plano rengėjai ir jų kontaktiniai duomenys	11
1.7. Plano aktyvinimas ir atšaukimas	11
II SKYRIUS GALIMI PAVOJAI	11
III SKYRIUS PERSPĖJIMO APIE GRESIANTĮ AR SUSIDARIUSĮ ĮVYKĮ, EKSTREMALŲJĮ ĮVYKĮ, EKSTREMALIAJĄ SITUACIJĄ ORGANIZAVIMAS IR VEIKSMŲ KOORDINAVIMAS.....	12
IV SKYRIUS INFORMACIJOS APIE ĮVYKĮ, EKSTREMALŲJĮ ĮVYKĮ AR EKSTREMALIAJĄ SITUACIJĄ GAVIMO IR PERDAVIMO TVARKA	15
V SKYRIUS GIMNAZIJOS DARBUOTOJŲ, MOKINIŲ IR LANKYTOJŲ APSAUGA GRESIANT AR SUSIDARIUS ĮVYKIUI, EKSTREMALIAJAM ĮVYKIUI AR EKSTREMALIAJAI SITUACIJAI	16
5.1. Gimnazijos darbuotojų, mokinių ir lankytojų evakavimo organizavimas.....	16
5.1.1. Gimnazijos direktorės sprendimas dėl darbuotojų, mokinių ir lankytojų, tarp jų ir neįgaliųjų, evakavimo.....	16
5.1.2. Gimnazijos darbuotojų, mokinių ir lankytojų evakavimo iš teritorijos ir (ar) pastato vietų kryptys	17
5.2. Aprūpinimo asmeninės apsaugos priemonėmis organizavimo tvarka	17
5.3. Kolektyvinės apsaugos statiniai ir priedangų panaudojimo galimybės.....	18
5.4. Pirmosios pagalbos teikimo darbuotojams, mokiniams, nukentėjusiems įvykių metu, organizavimas	19
VI SKYRIUS GALIMŲ PAVOJŲ LIKVIDAVIMO IR JŲ PADARINIŲ ŠALINIMO ORGANIZAVIMAS IR KOORDINAVIMAS.....	19
6.1. Numatytų galimų pavojų valdymo, likvidavimo ir jų padarinių šalinimo organizavimas ir koordinavimas.....	19

6.1.1. Darbų organizavimas ir koordinavimas pavojaus valstybės saugumui (kariniai veiksmai) atveju	19
6.1.2. Darbų organizavimas ir koordinavimas gaisro ar sprogimo Gimnazijoje atveju	20
6.1.3. Darbų organizavimas ir koordinavimas pavojingos ar ypač pavojingos žmonių užkrečiamos ligos protrūkio ar epidemijos atveju	20
6.1.4. Darbų organizavimas ir koordinavimas teritorijos užteršimo cheminėmis medžiagomis atveju	21
6.1.5. Darbų organizavimas ir koordinavimas pastatų griuvimo atveju	21
6.1.6. Darbų organizavimas ir koordinavimas pavojingų stichinių arba katastrofinių meteorologinių reiškinių atveju	22
6.2. Gimnazijos direktorės ar jos įgalioto asmens veiksmai organizuojant ir koordinuojant gelbėjimo darbus galimų pavojų metu	22
6.3. Gimnazijos ekstremalių situacijų valdymo grupės darbo organizavimo tvarka ir planas koordinuoti pasirengimą galimiems pavojams ir veiklą jiems kilus.....	24
VII SKYRIUS VEIKLOS TĘSTINUMO UŽTIKRINIMAS.....	25
VIII SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS	26
EKSTREMALIŲJŲ SITUACIJŲ VALDYMO PLANO PRIEDAI.....	28
GALIMŲ PAVOJŲ IR EKSTREMALIŲJŲ SITUACIJŲ RIZIKOS ANALIZĖ	29
PANEVĖŽIO SAVIVALDYBĖJE ESANČIŲ CIVILINĖS SAUGOS SISTEMOS PAJĖGŲ, SAVIVALDYBĖS ESOC, SAVIVALDYBĖS DARBUOTOJŲ, ATSAKINGŲ UŽ CIVILINĖS SAUGOS FUNKCIJOS VYKDYMĄ, KONTAKTINIAI DUOMENYS	45
ATSAKINGŲ DARBUOTOJŲ KONTAKTINIAI DUOMENYS	47
MATERIALINIŲ IŠTEKLIŲ ŽINYNAS	49
VEIKSMŲ KILUS GAISRUI PLANAS.....	50
EVAKAVIMO IŠ GIMNAZIJOS PATALPŲ AUKŠTŲ SCHEMOS	52
TERITORIJOS IR EVAKAVIMO IŠ GIMNAZIJOS PASTATO SCHEMA	55
PERSPĖJIMO APIE ĮVYKĮ ĮMONĖJE SCHEMA.....	56
KEITIMOSI INFORMACIJA APIE ĮVYKĮ SCHEMA	57
KALENDORINIS VEIKSMŲ PLANAS.....	58
REKOMENDACIJOS KAIP PASIGAMINTI IR NAUDOTI MARLĖS – VATOS AR VIEN MARLĖS KAUKĘ (RAIŠTĮ).....	75
REKOMENDACIJOS KAIP IŠVENGTI AR PATIRTI KUO MAŽIAU ŽALOS GRESIANT AR SUSIDARIUS EKSTREMALIAJAI SITUACIJAI	76
MATERIALINIŲ IŠTEKLIŲ TEIKIMO IR KOMPENSAVIMO UŽ JŲ TEIKIMĄ VEIKSMŲ ALGORITMAS.....	88

CIVILINĖS SAUGOS SIGNALAI IR JŲ PANAUDOJIMO TVARKOS APRAŠAS	90
VEIKSMAI PAVOJAUS VALSTYBĖS SAUGUMUI (NESANKCIONUOTI UŽSIENIO	
VALSTYBĖS GINKLUOTŲJŲ PAJĖGŲ VEIKSMAI) METU	94
PAŽYMĖJIMAS.....	101

EKSTREMALIŲJŲ SITUACIJŲ VALDYMO PLANO TIKSLINIMO LAPAS
(Tikslinimas atliekamas ne rečiau kaip kartą per metus arba atsiradus pakeitimams)

Plano tikslinimo data	Kas patikslinta	Atsakingo asmens pareigos, vardas, pavardė	Parašas

PLANO KOPIJŲ (PLANO IŠRAŠŲ) SKIRSTYMO LAPAS

[illegible]

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1.1. Plano tikslas

Ekstremaliųjų situacijų valdymo planui keliame šie tikslai:

- padėti Raimundo Sargūno sporto gimnazijos vadovui organizuoti ir koordinuoti darbuotojų ir lankytojų veiksmus įvykio metu.
- padėti Raimundo Sargūno sporto gimnazijos vadovui ir Ekstremaliųjų situacijų valdymo grupei organizuoti ir koordinuoti įvykių likvidavimą ir jų padarinių šalinimą;
- prognozuoti ekstremalias situacijas ir numatyti prevencines priemones, kad iš anksto pasirengus, būtų išvengta ekstremalios situacijos arba sumažėtų galimybė jai kilti, o susidarius ekstremaliai situacijai, būtų mažiau pakenkta žmonėms, turtui bei aplinkai;
- planuoti veiksmus ekstremalioms situacijoms valdyti, numatyti pareigines funkcijas bei pasiskirstyti atsakomybę ir sukaupti reikiamus materialinius išteklius galimų ekstremalių situacijų padariniams šalinti;
- numatyti bazę, padedančią parengti išsamią veiksmų seką įvykus ekstremaliai situacijai ir išmokyti veiksmų Raimundo Sargūno sporto gimnazijos darbuotojus ir aptarnaujančių įmonių personalą;
- tinkamai reaguoti į ekstremalią situaciją, organizuoti gelbėjimo ir ekstremalių situacijų padarinių šalinimo darbus (perspėti darbuotojus, galinčius patekti į pavojingo poveikio zoną, apie įvykį ar ekstremalią situaciją informuoti atsakingus darbuotojus, avarines tarnybas ir kitas suinteresuotas institucijas, organizuoti pirminius gelbėjimo darbus, prireikus organizuoti darbuotojų evakavimą, laiku kreiptis reikalingos pagalbos);

1.2. Įstaigos trumpas apibūdinimas

Pavadinimas	Raimundo Sargūno sporto gimnazija
Kodas	303283300
Adresas	Liepų al. 2 Panevėžys
Pavaldumas (steigėjas)	Panevėžio savivaldybė
Vadovas	Asta Sakalauskienė
Civilinės saugos darbuotojas	Audrius Karaliūnas
Pagrindinė veiklos rūšis (EVRK)	Vidurinio išsilavinimo suteikimas moksleiviams
Geografinė padėtis	Panevėžio m. šiaurinė dalis
Teritorijos plotas	5,28 ha.
Darbuotojų skaičius	4 -vadovai, 67 – pedagogai ir treneriai, 25 - ūkinio personalo
Nuolat ir laikinai būnančių žmonių skaičius	Gimnazijoje vidutiniškai 225 mokinių. 320
Darbo laikas	Gimnazijoje 8 – 17 val., bendrabutyje ištisą parą.
Naudojamos ir sandėliuojamos pavojingos medžiagos	Nėra
Turimos individualios apsaugos priemonės	Kolektyvinės apsaugos patalpos – sporto salė 501 m²
Kolektyvinės apsaugos statinys	Raimundo Sargūno sporto gimnazija
Turimos gaisrų gesinimo priemonės	23 - gesintuvai
Elektros energijos tiekėjas	AB „Lesto“
Geriamo vandens tiekimo sistema	UAB Aukštaitijos vandenys
Nuotekų šalinimo sistemos	UAB Aukštaitijos vandenys
Patalpų šildymo sistema	AB Panevėžio energija
Patalpų vėdinimo sistema	Natūrali
Ryšiai	UA Bite Lietuva
Greta esantys pavojingi objektai	Nėra
Objekto apsaugos organizavimas	Ekskomisarų biuras
Turimos technikos ir transporto priemonės :	Ford Mondeo LOM343
	Reno Trafic JNH964
	Reno Trafic KDT209
	Iveco HZK239

Pavojingos vietos. Gimnazijoje pavojingų vietų, kuriose galėtų įvykti ekstremalusis įvykis ir šis įvykis būtų savivaldybės lygio ekstremaliosios situacijos priežastimi – nėra.

Šalia esantys pavojingi objektai. Gimnazijos aplinkoje pavojingų objektų, kuriose galėtų įvykti ekstremalusis įvykis ir šis įvykis būtų savivaldybės lygio ekstremaliosios situacijos priežastimi – nėra.

1.3. Komunaliniai, inžineriniai tinklai ir jų atjungimo vietos

Eil. Nr.	Pavadinimas	Adresas	Telefono Nr.	El. paštas
1	Panevėžio apskrities priešgaisrinė gelbėjimo valdyba	Ramygalos g. 14, Panevėžys	(8-45) 503320	panevezys.pgv@vpgt.lt
2	Panevėžio apskrities vyriausiasis policijos komisariatas	Tulpių g. 60, Panevėžys	(8-45) 503222	paneveziovpk@policija.lt
3	VŠĮ Panevėžio miesto greitosios medicininės pagalbos stotis	Smėlynės g. 23, Panevėžys administracija Sietyno g. 5B, Panevėžys	(8-45) 501597	pangmp@pangreitoji.lt
4	AB „Panevėžio butų ūkis“	Beržų g. 48, Panevėžys	(8-45) 432217	info@pbu.lt
5	AB LESTO Panevėžio regiono Panevėžio skyrius	Senamiesčio g. 102 B, Panevėžys	(8-45) 462751	info@pet.lt
6	AB „Panevėžio energija“	Senamiesčio g. 113 Panevėžys	(8-45) 463525	bendrove@pe.lt
7	UAB „Aukštaitijos vandenys“	Velžio kelias 13, Panevėžys	(8-45) 586630	info@avandenys.lt

Gimnazijos apsauga: objekto apsaugą vykdo UAB, „Ekskomisarų biuras“ pultas, tel. +370 611 43525.

IT sistemos: atsakingas už IT sistemą UAB „INsecure“ tel. +370 655 75577.

1.4. Vartojamos sąvokos ir santrumpos

Plane naudojamos sąvokos parengtos remiantis Lietuvos Respublikos krizių valdymo ir civilinės saugos įstatyme (1998 m. gruodžio 15 d. Nr. VIII-971, suvestinė redakcija nuo 2024.11.15), Lietuvos Respublikos radiacinės saugos įstatyme (2018 birželio mėn. 21 d. Nr. XIII-1283) ir kituose teisės aktuose vartojamomis sąvokomis.

Plane vartojamos sąvokos:

Apšvita – procesas, kurio metu apšvitinama jonizuojančiąja spinduliuote, kurią skleidžia jonizuojančiosios spinduliuotės šaltinis, esantis kūno išorėje (išorinė apšvita) arba viduje (vidinė apšvita), arba to apšvitinimo poveikis.

Civilinė sauga – veikla, apimanti valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, kitų įstaigų, ūkio subjektų, nevyriausybinių organizacijų, gyventojų ir kitų šiame įstatyme nurodytų asmenų pasirengimą ekstremaliosioms situacijoms, veiksmus joms gresiant ar susidarius, ekstremaliųjų situacijų valdymą ir jų padarinių šalinimą, taip pat ypatingos svarbos subjektų pasirengimą užtikrinti atsparumą.

Ekstremalioji situacija – dėl ekstremaliojo įvykio susidariusi padėtis, kuri gali sukelti ar sukelia didelį pavojų gyventojų gyvybei ar sveikatai, jų būtiniausioms gyvenimo (veiklos) sąlygoms, turtui, aplinkai, gyvybiškai svarbių valstybės funkcijų atlikimui, viešajai tvarkai arba gyventojų žūtį, sužalojimą, turtinę ar kitą žalą.

Ekstremalusis įvykis – nustatytus kriterijus atitinkantis gamtinis, techninis, ekologinis ar socialinis įvykis, keliantis tokio lygio pavojų gyventojų gyvybei ar sveikatai, jų būtiniausioms gyvenimo (veiklos) sąlygoms, turtui, aplinkai, gyvybiškai svarbių valstybės funkcijų atlikimui, viešajai tvarkai, kad gali būti skelbiama ekstremalioji situacija.

Ekstremaliojo įvykio kriterijai – stebėjimais ir skaičiavimais nustatyti arba tarptautinėje praktikoje naudojami fizikiniai, cheminiai, geografiniai, medicininiai, socialiniai ar kiti įvykio mastą, padarinius ar faktą apibūdinantys dydžiai arba aplinkybės (kritinės ribos), kuriuos atitinkantis, pasiekęs ar viršijęs įvykis laikomas ekstremaliuoju.

Ekstremaliosios situacijos operacijų vadovas (toliau – **operacijų vadovas**) – valstybės tarnautojas, valstybės politikas ar valstybės ir (ar) savivaldybės institucijos ar įstaigos darbuotojas, dirbantis pagal darbo sutartį, paskirtas vadovauti visiems krizių valdymo ir civilinės saugos sistemos subjektams, dalyvaujantiems likviduojant ekstremaliąją situaciją ir šalinant jos padarinius, ir pagal kompetenciją priimančias sprendimus, būtinus siekiant likviduoti ekstremaliąją situaciją ir pašalinti jos padarinius.

Ekstremaliųjų situacijų valdymo planas – savivaldybių institucijų ir įstaigų, kitų įstaigų, ūkio subjektų ir veiklos vykdytojų veiksmų ir priemonių planas, užtikrinantis materialinių ir žmogiškųjų išteklių sutelkimą ir valdymą gresiant ar susidarius ekstremaliosioms situacijoms.

Gelbėjimo darbai – veiksmai, kuriais įvykių, ekstremaliųjų įvykių ar ekstremaliųjų situacijų metu siekiama išgelbėti gyventojų gyvybes, sveikatą ir turtą, suteikti jiems pirmąją medicinos pagalbą ir (ar) nugabenti juos į sveikatos priežiūros įstaigą, taip pat apsaugoti aplinką.

Gelbėjimo darbų vadovas – civilinės saugos sistemos pajėgų valstybės tarnautojas ar darbuotojas, iki operacijų vadovo paskyrimo ekstremaliosios situacijos židinyje vadovaujantis gelbėjimo, paieškos ir neatidėliotiniams darbams, taip pat įvykio, ekstremaliojo įvykio likvidavimo ir jų padarinių šalinimo darbams.

Gyventojas – fizinis asmuo, esantis Lietuvos Respublikos teritorijoje.

Gyventojų evakavimas – dėl gresiančios ar susidariusios ekstremaliosios situacijos organizuotas gyventojų perkėlimas iš teritorijų, kuriose pavojinga gyventi ir dirbti, į kitas teritorijas, laikinai suteikiant jiems gyvenamąsias patalpas.

Įvykis – ekstremaliojo įvykio kriterijų neatitinkantis gamtinis, techninis, ekologinis ar socialinis įvykis, keliantis pavojų gyventojų gyvybei ar sveikatai, jų būtiniausioms gyvenimo (veiklos) sąlygoms, turtui ir (ar) aplinkai, gyvybiškai svarbių valstybės funkcijų atlikimui, viešajai tvarkai.

Kolektyvinės apsaugos statinys – statinys ar patalpa, kurią ekstremaliųjų situacijų ar karo metu galima pritaikyti gyventojams apsaugoti nuo atsiradusių gyvybei ar sveikatai pavojingų veiksnių.

Materialiniai ištekliai – nekilnojamas turtas, transporto priemonės, įranga ir kiti daiktai, kurie gali būti panaudoti gresiančiai ar susidariusiai ekstremaliajai situacijai likviduoti ir jos padariniams šalinti, valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, kitų įstaigų, ūkio subjektų ir veiklos vykdytojų veiklai palaikyti ir atkurti.

Pavojingasis objektas – visa veiklos vykdytojo kontroliuojama teritorija, kurios bent viename įrenginyje, įskaitant įprastą ir susijusią infrastruktūrą, kuriame vykdoma įprastinė ir susijusi veikla, yra pavojingųjų medžiagų.

Perspėjimo sistema – visuma organizacinių ir techninių priemonių, kuriomis perspėjami gyventojai, valstybės ir savivaldybių institucijos ir įstaigos, kitos įstaigos, ūkio subjektai ir veiklos vykdytojai apie įvykį, ekstremalių įvykių, gresiančią ar susidariusią krizę ar ekstremaliąją situaciją ir išplatinama valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų turima arba joms skirta informacija, kuri leistų imtis priemonių, siekiant išvengti galimos žalos arba ją sušvelninti.

Priedanga – statinys, patalpa, inžinerinis įrenginys ar kitas objektas, galintis sudaryti sąlygas gyventojams trumpą laiko tarpą išvengti gyvybei ar sveikatai pavojingų veiksnių oro pavojaus atveju, taip pat apsaugoti nuo netiesioginio apšaudymo ir (ar) kitų kinetinių grėsmių karinės agresijos metu (atakų iš orlaivių, raketų, artilerijos ugnies sukeltų sprogimo smūgio bangų, skeveldrų, nuolaužų ar atsiktikinių kulku).

Radiologinė avarija – nenumatytas įvykis, kurio metu dėl įrenginio gedimo, technologinio proceso pažeidimo, jonizuojančiosios spinduliuotės šaltinio kontrolės praradimo ar kitų priežasčių į

darbo vietą ir (ar) aplinką patekusios radioaktyviosios medžiagos ar jonizuojančioji spinduliuotė gali lemti žmonių apšvitą ir dėl to būtina taikyti skubius veiksmus, siekiant sumažinti neigiamus padarinius žmonių sveikatai ir saugai, gyvenimo kokybei, turtui ar aplinkai arba sumažinti pavojų, dėl kurio galėtų kilti tokių neigiamų padarinių.

Rizika – gamtinio, techninio, socialinio ir (ar) kitokio pobūdžio veiksniai, dėl kurių gali kilti įvykis, ekstremalusis įvykis, ypatingas įvykis, ekstremalioji situacija ar krizė ir dėl to sutrikti arba nutrūkti būtinųjų paslaugų teikimas ir kurių įvertis išreiškiamas padarinių masto ir tikimybės jiems kilti santykiu.

Ūkio subjektas – Lietuvos Respublikoje įregistruotas ir gamybinę, komercinę, finansinę ar kitokią ūkinę veiklą vykdomas asmuo, užsienio juridinio asmens filialas ar atstovybė.

Santrumpos:

BPC – Bendrasis pagalbos centras.

ESVP – ekstremaliųjų situacijų valdymo planas.

ESOC – ekstremaliųjų situacijų operacijų centras.

GDVK – gelbėjimo darbų valdymo ir koordinavimo grupė.

GMPT – greitosios medicinos pagalbos tarnyba.

NVSC – Nacionalinis visuomenės sveikatos centras prie Sveikatos apsaugos ministerijos.

PAGD prie VRM – Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas prie Plano teisinis pagrindas.

Gimnazija – Panevėžio Raimundo Sargūno sporto gimnazija.

Panevėžio VPK – Panevėžio apskrities vyriausiasis policijos komisariatas

Planas parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos krizių valdymo ir civilinės saugos įstatymu. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2022 m. gruodžio 29 d. patvirtintu nutarimu Nr. 1317 suvestinė redakcija nuo 2024 m. birželio 16 d. „Kriterijų, kuriuos atitinkančių kitų įstaigų ir ūkio subjektų vadovai privalo organizuoti ekstremaliųjų situacijų valdymo plano rengimą, aprašas“ nuostatomis. Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2025 m. kovo 3 d. įsakymas Nr. 1V-151 „Dėl Krizių ir ekstremaliųjų situacijų valdymo planų rengimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (TAR, 2025-03-03, Nr. 2025-03613)

Galimų pavojų ir ekstremaliųjų situacijų rizikos analizė atlikta vadovaujantis metodinėmis rekomendacijomis (toliau – Rekomendacijos), patvirtintomis Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos direktoriaus 2011 m. birželio 2 d. įsakymu Nr. 1-189, LR Vyriausybės 2024 m. Nacionaline rizikos analize.

Patvirtintas planas ir (ar) jo kopija turi būti laikoma Gimnazijoje prieinamoje vietoje ir patogiu naudotis formatu. Elektroninė Plano versija pateikiama Panevėžio savivaldybės administracijai.

Visi Gimnazijoje dirbantys, o taip pat naujai priimti į darbą darbuotojai, privalo susipažinti su šiuo Planu.

1.5. Plano aktyvinimas ir atšaukimas

Planą aktyvina Gimnazijos direktorė Asta Sakalauskienė tel. (0 67) 25 42 29, el. p. asta.sakalauskiene@prssg.lt, laikino pavadavimo atveju arba kai jos nėra darbo vietoje, darbuotojas, kuris vykdo padalinio vadovo funkcijas. Planas aktyvuojamas automatiškai įvykus įvykiui, gresiant ar susidarius ekstremaliajam įvykiui ar ekstremaliajai situacijai. Gimnazijos atsakingų darbuotojų pareigos, bei kontaktinė informacija pateikta **Plano priede Nr. 2**.

Planą atšaukti gali Gimnazijos direktorė suderinusi su gelbėjimo darbų valdymo ir koordinavimo grupės nariais.

1.6. Plano teisinis pagrindas

Planas parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos krizių valdymo ir civilinės saugos įstatymu. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2022 m. gruodžio 29 d. patvirtintu nutarimu Nr. 1317 suvestinė redakcija nuo 2024 m. birželio 16 d. „Kriterijų, kuriuos atitinkančių kitų įstaigų ir ūkio subjektų vadovai privalo organizuoti ekstremaliųjų situacijų valdymo plano rengimą, aprašas“ nuostatomis.

Galimų pavojų ir ekstremaliųjų situacijų rizikos analizė atlikta vadovaujantis metodinėmis rekomendacijomis (toliau – Rekomendacijos), patvirtintomis Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos direktoriaus 2011 m birželio 2 d. įsakymu Nr. 1-189, LR Vyriausybės 2024 m. Nacionaline rizikos analize Patvirtintas planas ir (ar) jo kopija turi būti laikoma Gimnazijoje prieinamoje vietoje ir patogiu naudotis formatu. Elektroninė Plano versija pateikiama Panevėžio savivaldybės administracijai.

Visi Gimnazijos dirbantys, o taip pat naujai priimti į darbą darbuotojai, privalo susipažinti su šiuo Planu.

1.7. Plano aktyvinimas ir atšaukimas

Planą aktyvina Gimnazijos direktorė Asta Sakalauskienė tel. (0 68) 71 20 87 el. p. asta.sakalauskiene@prssg.lt, laikino pavadavimo atveju arba kai jos nėra darbo vietoje, darbuotojas, kuris vykdo padalinio vadovo funkcijas. Planas aktyvuojamas automatiškai įvykus įvykiui, gresiant ar susidarius ekstremaliajam įvykiui ar ekstremaliajai situacijai. Gimnazijos atsakingų darbuotojų pareigos, bei kontaktinė informacija pateikta **Plano priede Nr. 2**.

Planą atšaukti gali Gimnazijos direktorė suderinusi su gelbėjimo darbų valdymo ir koordinavimo grupės nariais.

II SKYRIUS GALIMI PAVOJAI

„Galimi pavojai“ – visi galimi pavojai, nustatyti atlikus Gimnazijos galimų pavojų ir ekstremaliųjų situacijų rizikos analizę ir kurių rizika įvertinta kaip labai didelė ar didelė. Gimnazijos galimų pavojų ir ekstremaliųjų situacijų rizikos analizė pateikta **Plano priede Nr. 1.**

GALIMŲ PAVOJŲ, KURIŲ RIZIKA ĮVERTINTA KAIP LABAI DIDELĖ AR DIDELĖ SĄRAŠAS

Galimas pavojus	Galimo pavojaus tikimybės (T) įvertinimas balais	Bendras rizikos lygis (R)
Pavojai, kurie sukelia didelius padarinius (poveikį) ir yra didelės tikimybės		
Pavojus valstybės saugumui (kariniai veiksmai)	4	48 Labai didelis
Gaisras	4	40 Labai didelis
Pavojingos ar ypač pavojingos žmonių užkrečiamos ligos protrūkis ar epidemija	4	36 Labai didelis

Pavojai, kurie sukelia didelius padarinius (poveikį)		
Teritorijos ir patalpų užteršimas pavojingomis cheminėmis medžiagomis	3	33 Labai didelis
Pastato ar atskirų konstrukcijų dalinis sugriovimas	3	30 Didelis
Labai smarkus vėjas, uraganas	3	24 Didelis

Šių galimų pavojų valdymas aprašytas plano **6 skyriuje.**

III SKYRIUS PERSPĖJIMO APIE GRESIANTĮ AR SUSIDARIUSĮ ĮVYKĮ, EKSTREMALŲJŲ ĮVYKĮ, EKSTREMALIAJĄ SITUACIJĄ ORGANIZAVIMAS IR VEIKSMŲ KOORDINAVIMAS

Už darbuotojų perspėjimą ir informavimą Gimnazijoje atsakinga direktoriaus pavaduotoja ugdymui:

Perspėjimo ir informavimo priemonės, naudojamos Gimnazijoje:

1. Priešgaisrinė signalizacija.
2. Žodžiu, siunčiant pasiuntinius (darbuotojus).
3. Internetu.

4. Telefonu (mobiliojo, fiksuotojo ryšio).

Darbuotojų, mokinių ir lankytojų perspėjimas ir informavimas apie įvykį, ekstremalų įvykį, kai pavojus kyla Gimnazijos patalpose ar teritorijoje

Darbuotojas, pirmasis pastebėjęs įvykį, ekstremalų įvykį Gimnazijos teritorijoje, nedelsiant apie tai praneša:

1. Bendrajam pagalbos centrui, tel. 112.
2. Gimnazijos direktorei arba direktoriaus pavaduotojui ūkio reikalams (atsakingam už informacijos perdavimą, civilinės saugos subjektams, darbuotojui).
3. Esant būtinumui, įjungia gaisro signalizaciją (gaisro, sprogimo, pastato konstrukcijų griūties atvejais).

Darbuotojas, atsakingas už darbuotojų perspėjimą ir informavimą – direktoriaus pavaduotoja ugdymui:

1. Informuoja Gimnazijos direktorę (jei to nepadarė pirmas įvykį pastebėjęs darbuotojas).
2. GDVK grupės vadovo paliepimu vykdo darbuotojų ir mokinių informavimą ir perspėjimą apie susiklosčiusį įvykį, ekstremalų įvykį ar ekstremalią situaciją. Vadovo paliepimu parengia informacinį pranešimą darbuotojams, mokiniams ir jų globėjams.
3. Gali pasitelkti į pagalbą ir kitus darbuotojus vykdyti darbuotojų, mokinių ir lankytojų perspėjimą ir informavimą žodžiu.

Direktorė sužinojusi apie įvykį, ekstremalų įvykį Gimnazijoje:

1. Renka informaciją apie įvykį, įvykio eigą, ir nuolat ją vertina.
2. Kartu su **direktoriaus pavaduotoju ūkio reikalams** nusprendžia, kokios apsaugos priemonės (priklausomai nuo ekstremalaus įvykio pobūdžio – evakavimas į saugią teritoriją ar kolektyvinės apsaugos vykdymas) reikalingos darbuotojams, mokiniams ir lankytojams.
3. Vykdo darbuotojų, atsakingų už ekstremaliosios situacijos valdymą ir koordinavimą perspėjimą ir iškvietimą.

4. Vykdo kitų Gimnazijos atsakingų darbuotojų perspėjimą ir iškvietimą.

Administracijos, techniniai ir kiti darbuotojai, gavę nurodymus ir informaciją apie įvykusį įvykį ir rekomenduojamus veiksmus, vykdo Gimnazijos darbuotojų, mokinių ir lankytojų perspėjimą ir informavimą žodžiu patys ar siunčiant pasiuntinius.

Turintys negalią darbuotojai, mokiniai ar lankytojai papildomai, atsižvelgiant į negalios pobūdį, perspėjami šiais būdais:

1. Žodžiu, siunčiant pasiuntinius.
2. Turintiems klausos negalia informacija perduodama užrašius ant lapo.
3. Internetu.
4. Telefonu (mobiliojo, fiksuotojo ryšio).

Neįgalių darbuotojų, mokinių ir lankytojų evakavimu pasirūpina darbuotojai, kurie gaus nurodymus iš direktoriaus pavaduotojo ūkio reikalams.

Darbuotojų, mokinių ir lankytojų perspėjimo ir informavimo apie įvykį, ekstremalųjį įvykį, kai pavojus kyla Gimnazijos patalpose ar teritorijoje, schema pateikta **Plano priede Nr. 8**.

Darbuotojai, išgirdę evakavimo signalą arba žodinį nurodymą evakuotis, baigia darbą ir vykdo darbuotojų, mokinių ir lankytojų evakavimą. Detaliau Gimnazijos evakavimas ir apsaugos organizavimas aprašyti **Plano 5 skyriuje**.

Gimnazijos darbuotojų, mokinių ir lankytojų pirminiai veiksmai išgirdus signalą „Dėmesio visiems“ (sirenų gausmą):

1. Gimnazijos darbuotojai saugiai baigia bet kokią veiklą ir pasilieka savo darbo vietose laukti tolesnių nurodymų.

2. Gimnazijos, mokiniai ir lankytojai pasilieka patalpose, į kurias jie atvyko, vykdo direktorės ir direktoriaus pavaduotojo ūkio reikalams nurodymus.

3. GDVK nariai atvyksta į **direktorės kabinetą** informacijos apie susidariusią padėtį ir nurodymų, dėl tolesnių veiksmų, gavimui.

4. Administracijos, techniniai ir kiti darbuotojai, gavę nurodymus ir informaciją apie susidariusią ekstremaliąją situaciją ir rekomenduojamus veiksmus, vykdo Gimnazijos darbuotojų, mokinių ir lankytojų perspėjimą ir informavimą žodžiu.

Civilinės saugos garsiniai ir balsu skelbiami signalai, jų reikšmės ir panaudojimo tvarka pateikti **Plano priede Nr. 14**.

Gimnazijos direktoriaus pavaduotojo ūkio reikalams veiksmai, išgirdus signalą „Dėmesio visiems“:

1. Išklauso (gauna) informaciją apie įvykį ir gresiantį pavojų bei rekomendacijas tolesniems veiksams:

1.1. Per Lietuvos nacionalinę radiją ir televiziją.

1.2. Per vietinius ir regioninius žiniasklaidos transliuotojus.

1.3. Specialiųjų tarnybų automobilinius garsiakalbius.

1.4. Panevėžio savivaldybės administracijos civilinės saugos specialistų (elektroniniu paštu).

1.5. Panevėžio savivaldybės ESOC (jei bus aktyvuotas).

1.6. Panevėžio savivaldybės administracijos specialistų ir kitų civilinės saugos sistemos subjektų, kurių kontaktiniai duomenys pateikti **Plano priede Nr. 2**.

2. Gautą informaciją apibendrina ir atsižvelgdamas į ekstremalaus įvykio pobūdį, parengia rekomendacijas darbuotojams, mokiniams ir lankytojams. Kaip išvengti ar patirti kuo mažiau žalos gresiant ar susidarius ekstremaliajai situacijai (tipinės rekomendacijos, patvirtintos Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos direktoriaus 2010 m. gruodžio 8 d. įsakymu Nr. 1-341 (2015 m. gruodžio 31 d. įsakymo Nr. 1-407 redakcija)) pateiktos **Plano priedas Nr. 12**.

3. Atsižvelgdamas į susidariusią ekstremaliąją situaciją, nusprendžia kokias perspėjimo ir informavimo priemones panaudoti Gimnazijos darbuotojų, mokinių ir lankytojų perspėjimui ir informavimui.

4. Duoda nurodymus Gimnazijos darbuotojams (**atvykusiems direktorės kabinetą**), vykdyti Gimnazijos darbuotojų, mokinių ir lankytojų perspėjimą ir informavimą.

5. Esant būtinumui, nedarbo metu telefonu informuoja ar iškviečia Gimnazijos atsakingus darbuotojus.

Atsakingų Gimnazijos darbuotojų sąrašas pateiktas **Plano priede Nr. 3**.

IV SKYRIUS

INFORMACIJOS APIE ĮVYKĮ, EKSTREMALŲJĮ ĮVYKĮ AR EKSTREMALIAJĄ SITUACIJĄ GAVIMO IR PERDAVIMO TVARKA

Šiame skyriuje pateikiama informacijos perdavimo ir informacijos keitimosi tvarka apie įvykius, ekstremaliuosius įvykius ar susidariusias ekstremaliasias situacijas su:

1. Bendroju pagalbos centru, tel. 112.
2. Panevėžio savivaldybės administracijos atsakingais už civilinę saugą specialistais.
3. Panevėžio savivaldybės ESOC.
4. Kitų civilinės saugos sistemos pajėgų ir suinteresuotų institucijų pareigūnais.

Gimnazijoje už informacijos priėmimą ir perdavimą civilinės saugos sistemos subjektams, atsakingas direktoriaus pavaduotojas ūkio reikalams. Jis valdo informaciją apie ekstremalųjį įvykį (kaupia, registruoja, apibendrina, pateikia atsakingoms institucijoms, Gimnazijos direktorei) **gresiant įvykiui, įvykio metu, reaguojant į įvykį ir šalinant įvykio pasekmes.**

Informaciją apie įvykį, ekstremalųjį įvykį ar ekstremaliąją situaciją direktoriaus pavaduotojas ūkio reikalams perduoda:

1. Bendrajam pagalbos centrui, tel. 112.
2. Panevėžio savivaldybės administracijai.
3. Panevėžio savivaldybės administracijos atsakingiems už civilinę saugą specialistams.

Pateikiami šie duomenys:

1. Trumpas įvykio, gresiančio ar įvykusio ekstremaliojo įvykio apibūdinimas (laikas, adresas, objektas, informacijos šaltinis, priežastys, prognozė).
2. Priimti sprendimai, planuojami ar atlikti pirminiai veiksmai.
3. Esami ir galimi pavojai Gimnazijos darbuotojų, mokinių ir lankytojų gyvybei ar sveikatai, esami ir galimi pavojai turtui ir aplinkai.
4. Gimnazijoje vykdomas darbuotojų, mokinių ir lankytojų apsaugos priemonės, reikalingi materialiniai resursai, iškilusios problemos.

Informacijos keitimosi schema pateikta **plano priede Nr. 9.**

V SKYRIUS

GIMNAZIJOS DARBUOTOJŲ, MOKINIŲ IR LANKYTOJŲ APSAUGA GRESIANT AR SUSIDARIUS ĮVYKIUI, EKSTREMALIAJAM ĮVYKIUI AR EKSTREMALIAJAI SITUACIJAI

5.1. Gimnazijos darbuotojų, mokinių ir lankytojų evakavimo organizavimas

5.1.1. Gimnazijos direktorės sprendimas dėl darbuotojų, mokinių ir lankytojų, tarp jų ir neįgaliųjų, evakavimo

Skubus Gimnazijos darbuotojų, mokinių ir lankytojų evakavimas, direktorės ar direktoriaus pavadootojo ūkio reikalams, įsakymu, vykdomas vadovaujantis **veiksmų kilus gaisrui planu** ir evakavimo iš patalpų schemomis.

Veiksmų kilus gaisrui planas ir evakavimo iš patalpų schemos pateiktos **Plano prieduose Nr. 5 ir 6.**

Skubus Gimnazijos darbuotojų, mokinių ir lankytojų evakavimas iš pastatų vykdomas į susirinkimo vietą – **vidiniame kieme**. Susirinkimo vieta pateikta **Plano priede Nr. 7.**

Esant nepalankioms oro sąlygoms susirinkimo vieta plano rengimo metu – nėra numatyta.

Darbuotojai, išgirdę žodinį nurodymą „**Skelbiamas skubus evakavimas**“:

1. Saugiai baigia bet kokią veiklą (uždaro langus, išjungia elektros prietaisus, uždaro, bet neužrakina durų, pasiima būtiniausius asmeninius daiktus).
2. Instrukuoja mokinius, lankytojus apie elgesį evakavimo maršrutuose.
3. Pradedama mokinių ir lankytojų evakuaciją į susirinkimo vietą.
4. Administracijos darbuotojai iš patalpų išeina paskutiniai, įsitikinę, kad patalpose nelieka nei vieno darbuotojo, mokinio ar lankytojo.
5. Evakavimo iš pastato planuose nustatytais maršrutais išeina iš pastatų.
6. Į susirinkimo vietą visi vyksta saugiu maršrutu.
7. Susirinkimo vietoje pagal sąrašą sutikrina pavaldžius darbuotojus, mokinius.
8. Apie sutikrinimo rezultatus informuoja direktorę.
9. Vykdo kitus direktorės ir direktoriaus pavadootojo ūkio reikalams nurodymus.

Skubus Gimnazijos darbuotojų, mokinių ir lankytojų evakavimas iš pastato **į susirinkimo vietas** vykdomas:

1. Gaisro ar sprogimo pastatuose atveju.
2. Nustačius ar įtarus, kad patalpose pasklido pavojingos nuodingos medžiagos.
3. Teritorijoje aptikus radiacijos šaltinį.
4. Gavus pranešimą apie teroristinio išpuolio grėsmę.
5. Įvykus teroristiniam išpuoliui (įkaitų paėmimui).
6. Sugriuvus pastatams ar atskiroms pastato konstrukcijoms.

7. Radus sprogmenį Gimnazijos patalpose ar teritorijoje.

Darbuotojų, mokinių ir lankytojų evakavimo srautus koridoriuose, laiptinėse koordinuoja už evakuaciją atsakingas Gimnazijos personalas. Šio personalo veiksmams vadovauja ir paskirsto užduotis dėl evakuacijos – **direktoriaus pavaduotoja ugdymui**.

Patalpų parengimą evakavimui (įvadinių sklendžių užsukimą, elektros energijos, šilumos tiekimo išjungimą) organizuoja **direktoriaus pavaduotojas ūkio reikalams**.

Už Gimnazijos materialinių vertybių ir svarbių duomenų išsaugojimą paskelbus evakavimą atsakingi darbuotojai, kurie kasdieninėje veikloje disponuoja duomenimis ir materialinėmis vertybėmis. Esant galimybei, materialinės vertybės ir svarbūs duomenys (kompiuterinės laikmenos ar dokumentų bylos ir kt.) išnešamos į saugią vietą.

Materialinių vertybių ir duomenų apsaugos darbus koordinuoja **direktoriaus pavaduotoja ugdymui**.

Evakavimo susirinkimo vietoje organizuojama evakuotų darbuotojų registracija. Darbuotojų registracijos sąrašus parengia ir užpildo **raštinės vedėja**. **Registracijos duomenys pasilieka pas direktoriaus pavaduotoją ūkio reikalams** (atsakingam už informacijos priėmimą ir perdavimą civilinės saugos subjektams).

5.1.2. Gimnazijos darbuotojų, mokinių ir lankytojų evakavimo iš teritorijos ir (ar) pastato vietų kryptys

Evakavimo iš patalpų schemos pateiktos **Plano priede Nr. 6.**, susirinkimo ir evakuacijos kryptys pateiktos **Plano priede Nr.7**.

5.2. Aprūpinimo asmeninės apsaugos priemonėmis organizavimo tvarka

Didelių pramoninių avarijų, pavojingų užkrečiamųjų ligų (epidemijų, pandemijų) atveju ar kitų nelaimių atvejais žmonėms apsaugoti turi būti tinkamai naudojamos asmeninės apsaugos priemonės. Šių priemonių paskirtis – apsaugoti žmones nuo radioaktyviųjų ar cheminių medžiagų bei pavojingų užkrečiamųjų ligų sukėlėjų, kad jie nepatektų į kvėpavimo takus, akis ir ant odos.

Asmeninių apsaugos priemonių įsigijimas planuojamas Gimnazijos ekstremaliųjų situacijų prevencijos priemonių plane, jas įsigyjant Gimnazijos lėšomis. Už šių priemonių įsigijimą, saugojimą ir išdavimą atsakinga **Gimnazijos direktorė**.

Už asmeninių apsaugos priemonių įsigijimo, išdavimo organizavimą gresiant ar susidarius ekstremaliajai situacijai atsakingas **direktoriaus pavaduotojas ūkio reikalams**.

Turimos asmeninės saugos priemonės nurodytos **Plano priede Nr. 4**.

5.3. Kolektyvinės apsaugos statiniai ir priedangų panaudojimo galimybės

Panevėžio savivaldybė yra numačiusi Gimnazijos patalpas panaudoti kaip kolektyvinės apsaugos patalpas ekstremaliųjų situacijų atvejais. Talpinamas gyventojų skaičius – apie 500.

Artimiausias sekantis kolektyvinės apsaugos statinys už 200 m esanti **Panevėžio Vytauto Žemkalnio gimnazija**.

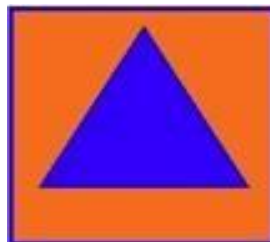
Artimiausias sekantis kolektyvinės apsaugos statinys už 100 m **Panevėžio sporto centras**

Artimiausi priedangos punktai už 300 m. gyvenamųjų namų rūšiai.

Kolektyvinės apsaugos statinys ir priedanga žymimi šiais specialiaisiais ženklais:

Priedanga

Kolektyvinis statinys

Gimnazijos darbuotojų apsauga **kolektyvinės apsaugos vietoje** vykdoma:

1. Esant uragano pavojui.
2. Esant radiacinės taršos grėsmei (vadovaujantis Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento, Panevėžio savivaldybės administracijos, Radiacinės saugos centro specialistų rekomendacijomis).
3. Esant kitoms grėsmėms (vadovaujantis civilinės saugos sistemos atsakingų institucijų rekomendacijomis).
4. Esant kitoms grėsmėms **Gimnazijos direktorės, direktoriaus pavaduotojos ūkio reikalams arba Panevėžio savivaldybės administracijos direktoriaus sprendimu.**

Darbuotojų, atvykusių į kolektyvinės apsaugos vietą, priėmimą, laikiną apsaugą, medicinos ir kitos pagalbos teikimą organizuoja ir koordinuoja Gimnazijos Gelbėjimo darbų valdymo ir koordinavimo grupės nariai.

Dėl ilgalaikio Gimnazijos darbuotojų apsaugos organizavimo ir tolesnių veiksmų, direktoriaus pavaduotojas ūkio reikalams kreipiasi į savivaldybės ekstremaliųjų situacijų operacijų centrą ar į Panevėžio savivaldybės administracijos atsakingą už civilinę saugą specialistą (kontaktai pateikti **Plano priede Nr. 2**).

5.4. Pirmosios pagalbos teikimo darbuotojams, mokiniams, nukentėjusiems įvykių metu, organizavimas

Gimnazijos darbuotojams keliami reikalavimai, kad kasdieniniame darbo režime ar susidariusių įvykių, ekstremaliųjų įvykių ar ekstremaliosios situacijos atveju sugebėtų ir būtų pasirengę suteikti pirmąją medicinos pagalbą nukentėjusiems kolegoms, bei mokiniams.

Gimnazijoje yra – **3 pirmosios pagalbos rinkiniai**, kurie gali būti panaudoti suteikti pirmajai pagalbai.

Personalas, kuris turi pirmos pagalbos teikimo pažymėjimus teikia pirmąją pagalbą nukentėjusiems kolegoms, mokiniams ar lankytojams.

Esant rimtesniam sužeidimui kviečiama greitoji medicinos pagalba telefonu 112.

VI SKYRIUS

GALIMŲ PAVOJŲ LIKVIDAVIMO IR JŲ PADARINIŲ ŠALINIMO ORGANIZAVIMAS IR KOORDINAVIMAS

6.1. Numatytų galimų pavojų valdymo, likvidavimo ir jų padarinių šalinimo organizavimas ir koordinavimas

Pavojų (kurių rizikos lygis didelis arba labai didelis) likvidavimo, padarinių šalinimo organizavimas ir koordinavimas.

Atlikus galimų pavojų ir ekstremaliųjų situacijų rizikos analizę, nustatyti galimi pavojai Gimnazijoje, kurių rizikos lygis yra didelis arba labai didelis:

1. Pavojus valstybės saugumui (kariniai veiksmai).
2. Gaisras.
3. Pavojingos ar ypač pavojingos žmonių užkrečiamos ligos protrūkis ar epidemija.
4. Teritorijos ir patalpų užteršimas pavojingomis cheminėmis medžiagomis.
5. Pastato ar atskirų konstrukcijų dalinis sugriovimas.
6. Labai smarkus vėjas, uraganas.

6.1.1. Darbų organizavimas ir koordinavimas pavojaus valstybės saugumui (kariniai veiksmai) atveju

Ekstremaliųjų situacijų valdymo ir koordinavimo grupė:

1. GDVK nariai, gavę informaciją apie pavojų valstybės saugumui susirenka į grupės darbo vietą.
2. GDVK vadovas ir direktoriaus pavaduotojas ūkio reikalams paskirsto darbus tarp GDVK grupės narių, skiria būtinas atlikti užduotis kitiems atsakingiems darbuotojams.
3. Organizuoja pirminės informacijos gavimo priemones (radijas, televizija).

4. Užtikrina gautų rekomendacijų iš visuomenės informacijos priemonių vykdymą.
5. Esant poreikiui duoda nurodymus pastato paruošimui kolektyvinei darbuotojų ir mokinių apsaugai.
6. Ruošia žmonių registracijos žurnalus, vykdo žmonių skaičiavimą.
7. Esant poreikiui koordinuoja kolektyvinę darbuotojų ir lankytojų evakuaciją.
8. Organizuoja asmeninių apsaugos priemonių išdavimą.
9. Direktorė, duoda nurodymus direktoriaus pavaduotojui ūkio reikalams, organizuoti pastato paruošimą galimam pavojui (uždaromi langai ir durys, patalpose, kuriose yra žmonių apklijuojami langai lipnia juosta ar kitomis priemonėmis).
10. GDVK vadovas ir atsakingas už civilinę saugą GDVK narys (direktoriaus pavaduotojas ūkio reikalams), stebi informacijos kaitą ir rekomendacijas, pagal jas duoda nurodymus kitiems GDVK nariams ir darbuotojams.
11. Oro pavojaus atveju, koordinuoja darbuotojų ir lankytojų saugią evakuaciją į priedangą.
12. Jei pavojaus metu buvo pažeista pastato struktūra, direktoriaus pavaduotojas ūkio reikalams įvertina galimą pažeidimo lygį, kartu su GDVK vadovu priima sprendimus dėl pastato tinkamumo žmonių apsaugai.
13. Aktyvuoja ESVP **Plano priedą Nr. 15** ir veikia pagal ten pateiktas rekomendacijas.

6.1.2. Darbų organizavimas ir koordinavimas gaisro ar sprogimo Gimnazijoje atveju

Veiksmai kilus gaisrui vykdomi vadovaujantis Gimnazijos veiksmų kilus gaisrui planu Plano priedas Nr. 5.

6.1.3. Darbų organizavimas ir koordinavimas pavojingos ar ypač pavojingos žmonių užkrečiamos ligos protrūkio ar epidemijos atveju

Ekstremaliųjų situacijų valdymo ir koordinavimo grupė:

1. GDVK nariai, gavę informaciją apie pavojingos ar ypač pavojingos žmonių užkrečiamos ligos protrūkį Gimnazijoje, atvyksta į grupės darbo vietą.
2. Apie ypač pavojingos ligos atvejį Gimnazijoje praneša Bendrajam pagalbos centrui tel. 112 ir Nacionaliniam visuomenės sveikatos centrui.
3. Sukviečia Gimnazijos vadovaujančių darbuotojų pasitarimą (atsakingas – GDVK vadovas).
4. Skubiai organizuoja laikiną sergančių žmonių izoliaciją (atsakinga – direktorė).
5. Priklausomai nuo užkrečiamos ligos pobūdžio organizuoja patalpų dezinfekciją (atsakinga – direktorė, jos paskirtas darbuotojas).
6. Palaiko ryšį su savivaldybės administracija, dėl tolimesnių veiksmų vykdymo.
7. Nurodo organizuoti privalomą periodinį patalpų vėdinimą.
8. Atsakingiems darbuotojams nurodo asmens apsaugos priemonių išdavimo organizavimą.

Civilinės saugos sistemos pajėgos, atvykusios į įvykio vietą, vykdo teisės aktuose jiems numatytas funkcijas.

6.1.4. Darbų organizavimas ir koordinavimas teritorijos užteršimo cheminėmis medžiagomis atveju

Ekstremaliųjų situacijų valdymo ir koordinavimo grupė:

1. GDVK nariai, gavę informaciją apie ekstremalų įvykį atvyksta į grupės darbo vietą (direktorės kabinetas).
2. Išklauso pranešimų per Lietuvos nacionalinio radijo ar televizijos programą ir vykdo pateiktas rekomendacijas cheminės taršos atveju.
3. Perspėja ir informuoja darbuotojus, mokinius ir lankytojus apie kilusį įvykį.
4. Pagal galimybes ir turimas priemones parengia patalpas apsaugai nuo cheminės taršos (ventiliacinių angų, langų, durų sandarinimo darbai).
5. Esant būtinumui organizuoja žmonių evakuaciją iš užterštos cheminėmis medžiagomis zonos.
6. Informuoja darbuotojus, mokinius ir lankytojus nesileisti į žemutinius aukštus, rūsius, daubas.
7. Apsinuodijimo atvejais, organizuoja priemones, skirtas pirmosios pagalbos suteikimui, nukentėjusiųjų nugabenimą į medicinos įstaigas.
8. Esant būtinybei, organizuoja patalpų valymą šlapiuoju būdu.
9. Atsakingiems darbuotojams nurodo asmens apsaugos priemonių (kaukės, respiratoriai, vatos – marlės) išdavimo organizavimą. Už apsaugos priemonių išdavimo organizavimą atsakingas direktoriaus pavaduotojas ūkio reikalams. Vatos – marlės pasigaminimo ir naudojimo rekomendacija pateikta **Plano priede Nr. 11**.

Civilinės saugos sistemos pajėgos, atvykusios į įvykio vietą, vykdo teisės aktuose jiems numatytas funkcijas.

6.1.5. Darbų organizavimas ir koordinavimas pastatų griuvimo atveju

Ekstremalių situacijų valdymo ir koordinavimo grupė:

1. Apie grėsiantį pavojų informuoja Gimnazijos darbuotojus (atsakinga – direktoriaus pavaduotoja ugdymui)
2. Įvertina pavojaus mastą, galimus padarinius.
3. Perduoda informacija Bendrajam pagalbos centrui, tel. 112.
4. Esant poreikiui, vykdo darbuotojų ir mokinių evakuaciją.

5. Organizuoja pastato pažeistos vietos izoliaciją (apribojamas patekimas prie pažeistos pastato vietos).

6. Organizuojamas teritorijos aptvėrimas įspėjamąja juosta.

7. Perduoda informaciją šalia esančioms įstaigoms apie grėsiantį pavojų.

8. Dalyvauja lokalizuojant ir šalinant padarinius, gelbėjant žmones.

9. Prireikus teikia pirmąją medicininę pagalbą ir kviečia greitąją medicinos pagalbą.

Civilinės saugos sistemos pajėgos, atvykusios į įvykio vietą, vykdo teisės aktuose jiems numatytas funkcijas.

6.1.6. Darbų organizavimas ir koordinavimas pavojingų stichinių arba katastrofinių meteorologinių reiškinių atveju

Gimnazijos ekstremaliųjų situacijų valdymo ir koordinavimo grupė:

1. GDVK nariai, gavę informaciją apie artėjantį pavojingą stichinį arba katastrofinį meteorologinį reiškinį atvyksta į grupės darbo vietą.

2. Direktorius pavaduotoja ugdymui informuoja darbuotojus apie rekomenduojamas ir numatomas apsaugos priemones.

3. Gimnazijos direktorė sukviečia atsakingų darbuotojų pasitarimą.

4. GDVK nariai vykdo (patys ar įgalioja kitus asmenis) pasirengimo pavojingų stichinių arba katastrofinių meteorologinių reiškinių organizavimo darbus (nurodo uždaryti langus ir duris, išjungti nereikalingus elektros prietaisus, automobilių nelaikyti po medžiais ar šalia lengvų konstrukcijų, nesėdėti arti langų, sutvirtinti silpnai sutvirtintus statinius ir kt.).

5. Koordinuoja pasirengimo pavojingų stichinių arba katastrofinių meteorologinių reiškinių pasekmių šalinimo, gelbėjimo ir kitus neatidėliotinus darbus.

6. Reikalui esant organizuoja, darbuotojų, mokinių ir lankytojų apsaugą kolektyvinės apsaugos vietose.

7. Apie pavojingų stichinių arba katastrofinių meteorologinių reiškinių sukeltus padarinius praneša Panevėžio savivaldybės administracijos civilinės saugos specialistams.

8. Organizuoja pirmos medicinos pagalbos suteikimą sužeistiesiems ir, esant būtinybei, iškviečia greitąją medicinos pagalbą.

Civilinės saugos sistemos pajėgos, atvykusios į įvykio vietą, vykdo teisės aktuose jiems numatytas funkcijas.

6.2. Gimnazijos direktorės ar jos įgalioto asmens veiksmai organizuojant ir koordinuojant gelbėjimo darbus galimų pavojų metu

Gimnazijoje sprendimus dėl pasirengimo ekstremalioms situacijoms ir gelbėjimo darbų organizavimo priima **direktorė**.

Įvykus ekstremaliajam įvykiui ar susidarius ekstremaliajai situacijai, Gimnazijos direktorė:

1. Gavusi informaciją apie įvykį nusprendžia dėl:

1.1. Administracinių darbų, ugdymo, lankytojų priėmimo ir kitos veiklos nutraukimo.

1.2. Darbuotojų perspėjimo informavimo ir apsaugos priemonių vykdymo.

1.3. Pirminių gelbėjimo ir avarijos likvidavimo darbų organizavimo.

1.4. Specialiųjų pajėgų ir tarnybų informavimo ir jų pasitelkimo.

1.5. Savivaldybės administracijos ir kitų atsakingų institucijų informavimo.

2. Duoda nurodymus, privalomus vykdyti Gimnazijos darbuotojams:

2.1. Nedelsiant nutraukti bet kokią veiklą (reikalui esant).

2.2. Gaisro atveju – vykdyti darbuotojų evakavimą, organizuoti pirminius gaisro gesinimo darbus.

2.3. Uragano atveju – skubiai uždaryti langus ir duris, išjungti elektros energijos tiekimą, sutvirtinti silpnai sutvirtintus objekto statinius.

2.4. Radiacinės avarijos atveju – neleisti žmonėms išeiti į lauką, evakuoti juos į laikinos priedangos patalpas, skubiai užsandarinant langus ir duris, organizuoti radioaktyvių dulkių nuplovimą žmonėms grįžusiems iš lauko.

2.5. Suteikti pirmąją pagalbą nukentėjusiems.

2.6. Pavojingos užkrečiamos ligos atveju – skubiai izoliuoti sergančius žmones, vykdyti jų stebėjimą (stebint simptomus, sveikatos būklę), riboti kontaktą su kitais žmonėmis. Priklausomai nuo užkrečiamos ligos pobūdžio atlikti patalpų dezinfekciją.

3. Koordinuoja visus veiksmus, reikalui esant skiria atsakingą asmenį **dirbti gelbėjimo darbų organizavimo štabe.**

4. Kontroliuoja informacijos civilinės saugos sistemos pajėgoms ir valstybinės priežiūros institucijomis teikimą.

5. Organizuoja Gimnazijos materialinių išteklių tikslinį panaudojimą. Materialinių išteklių žinynas pateiktas **Plano priede Nr. 4.**

6. Kreipiasi pagalbos į civilinės saugos sistemos pajėgas, kai nepakanka savų resursų gelbėjimo darbams atlikti. Materialinių išteklių teikimo ir kompensavimo už jų teikimą veiksmų algoritmas nurodytas **Plano priede Nr. 13.**

7. Kai susidariusio ekstremaliojo įvykio ar ekstremaliosios situacijos mastas viršija Gimnazijos darbuotojų galimybes, apie tai pranešama savivaldybės specialiosioms tarnyboms, savivaldybės administracijos civilinės saugos specialistams ir valstybinės priežiūros institucijoms.

8. Susidariusio ekstremaliojo įvykio ar ekstremaliosios situacijos atveju, materialinių išteklių telkimo klausimu bendradarbiauja ir koordinuoja savo veiksmus su:

8.1. Panevėžio savivaldybės administracijos direktoriumi ir ekstremaliųjų situacijų operacijų centru (jeigu yra aktyvuotas).

8.2. Panevėžio savivaldybės administracijos atsakingais už civilinę saugą specialistais.

8.3. Panevėžio priešgaisrine gelbėjimo tarnyba (gelbėjimo darbų vadovu).

8.4. Panevėžio policijos komisariatu.

8.5. Greitosios medicinos pagalbos tarnyba.

8.6. Nacionaliniu visuomenės sveikatos centru.

8.7. Radiacinės saugos centru.

8.8. Panevėžio avarinėmis tarnybomis.

Įvykus avarijai energetinėse ar komunalinėse sistemose, padariniai šalinami iškviečiant **komunalinių avarinių tarnybų specialistus**. Kontaktai nurodyti **Plano priede Nr. 2**.

6.3. Gimnazijos ekstremalių situacijų valdymo grupės darbo organizavimo tvarka ir planas koordinuoti pasirengimą galimiems pavojams ir veiklą jiems kilus

Ekstremaliųjų įvykių pasekmių šalinimui, pirminių gelbėjimo darbų organizavimui ir koordinavimui **direktorės sprendimu** gali būti sukviesta gelbėjimo darbų valdymo ir koordinavimo grupė (GDVK). Kontaktiniai duomenys pateikti **Plano priede Nr. 3**.

Gimnazijos direktorės sprendimu, atsižvelgiant į ekstremalaus įvykio, ar ekstremaliosios situacijos pobūdį, dirbti GDVK gali būti pakviesti ir kiti Gimnazijos atsakingi darbuotojai. Grupė darbo metu susirenka per 15 min., ne darbo metu per 1,5 valandos.

Įvykio, ekstremalaus įvykio Gimnazijoje metu, kai atvyksta civilinės saugos sistemos pajėgos, visi veiksmai ir priimami sprendimai yra derinami su Gelbėjimo darbų vadovu.

Gelbėjimo darbų valdymo ir koordinavimo grupė atlieka šias funkcijas:

1. Pagal kompetenciją įgyvendina Gimnazijos direktorės ir direktoriaus pavadootojo ūkio reikalams sprendimus ekstremaliųjų situacijų prevencijos klausimais.

2. Pagal kompetenciją renka, analizuoja ir vertina duomenis ir informaciją apie įvykį, ekstremalųjį įvykį, gresiančią ar susidariusią ekstremaliąją situaciją, prognozuoja jų eigą ir mastą, numato civilinės saugos priemones ir gelbėjimo veiksmus.

3. Organizuoja mokinių, darbuotojų ir lankytojų perspėjimą ir informavimą apie įvykį, ekstremalųjį įvykį ar ekstremaliąją situaciją, galimus padarinius, jų šalinimo priemones ir apsisaugojimo nuo ekstremaliosios situacijos būdus.

4. Keičiasi informacija su savivaldybės atsakingais už civilinę saugą specialistais ir civilinės saugos sistemos gelbėjimo darbų vadovu analizuodami, vertindamas įvykio, ekstremaliojo įvykio ar ekstremaliosios situacijos eigą.

5. Organizuoja ir koordinuoja darbuotojų telkimą įvykių, ekstremaliųjų įvykių ar ekstremaliųjų situacijų likvidavimo, padarinių šalinimo, turto gelbėjimo metu.

6. Organizuoja ir koordinuoja materialinių išteklių, kurie gali būti panaudoti įvykiui, ekstremaliajam įvykiui ar ekstremaliajai situacijai likviduoti, padariniams šalinti, Gimnazijos veiklai palaikyti ar atkurti, telkimą.

7. Koordinuoja Gimnazijos darbuotojų veiksmus įvykių, ekstremaliųjų įvykių ir ekstremaliųjų situacijų metu.

8. Teikia Gimnazijos direktorei pasiūlymus dėl reikiamų žmogiškųjų resursų, finansinių ir kitų materialinių išteklių racionalaus ir veiksmingo panaudojimo ekstremaliosios situacijos padariniams šalinti.

9. Savivaldybės administracijos nustatyta tvarka informuoja savivaldybės administracijos direktorių apie gresiantį ar įvykusį įvykį, ekstremalųjį įvykį.

10. Registruoja gautą ir perduodamą informaciją apie įvykį, ekstremalųjį įvykį.

GDVK narių pareigybės:

1. **Gelbėjimo darbų valdymo ir koordinavimo grupės vadovas (direktorė)** – vadovauja GDVK, apibendrina informaciją, priima sprendimus.

2. **Gelbėjimo darbų valdymo ir koordinavimo grupės asmuo, atsakingas už informacijos priėmimą ir perdavimą civilinės saugos sistemos subjektams (direktoriaus pavaduotojas ūkio reikalams)** – priima informaciją, ją apdoroja ir perduoda Gelbėjimo darbų valdymo ir koordinavimo grupės vadovui, civilinės saugos pajėgoms, Panevėžio savivaldybės administracijos atsakingiems už civilinę saugą specialistams.

3. **Atsakingas už energijos tiekimo nutraukimą ir patalpų parengimą evakavimui, už materialinį techninį gelbėjimo ir evakavimo darbų aprūpinimą (direktoriaus pavaduotojas ūkio reikalams).**

4. **Gelbėjimo darbų valdymo ir koordinavimo grupės narys atsakingas už perspėjimą ir informavimą Gimnazijoje apie gresiančią ar susidariusią ekstremalią situaciją (direktoriaus pavaduotoja ugdymui)** – perspėja darbuotojus, mokinius ir lankytojus apie susidariusią ekstremalią situaciją, organizuoja evakavimą, sutikrina evakuotus žmones susirinkimo vietoje.

5. **Gelbėjimo darbų valdymo ir koordinavimo grupės atsakingas už dokumentų administravimą (raštinės vedėja)** – pildo GDVK posėdžio protokolus, ruošia dokumentus reikalingus pateikti atsakingoms institucijoms.

VII SKYRIUS VEIKLOS TĘSTINUMO UŽTIKRINIMAS

Gimnazijos direktorė siekdama užtikrinti darbuotojų saugumą toliau vykdant svarbiausias veiklos sritis (mokinių švietimo ir ugdymo) po gresiančios ar susidariusios ekstremalios situacijos, priima sprendimą dėl veiksmų, reikalingų veiklai tęsti. Gimnazijos veikla yra tęsiama:

1. Kai įvykis dėl kurio buvo sustabdyta veikla yra likviduotas ir nebėra pavojaus joje esančių darbuotojų sveikatai ir gyvybei.

2. Kai yra galimybė veiklą tęsti dalyje Gimnazijos patalpų ir tai nekelia pavojaus jose esančių darbuotojų sveikatai ir gyvybei.

3. Kai yra galimybė veiklą vykdyti kitoms įstaigoms priklausančiose patalpose.

Nustačius pavojingos užkrečiamosios ligos atvejį darbuotojų tarpe dezinfekuojamos patalpos, kuriose buvo užsikrėtęs asmuo. Ribojamas mokinių, lankytojų patekimas į Gimnazijos patalpas. Esant dideliame susirgimų skaičiui steigėjo ar valstybiniu lygmeniu paskelbus rekomendacijas keičiamas Gimnazijos veiklos organizavimas.

Sanitarinio švarinimo organizavimas. Cheminio ar radiacinio Gimnazijos teritorijos užterštumo atvejais, žmonių sanitarinis švarinimas atliekamas (taršos pašalinimas nuo kūno, perrengimas švariais drabužiais) buitinėse patalpose.

Sanitarinio švarinimo materialinį techninį aprūpinimą organizuoja Gimnazijos GDVK vadovas (Gimnazijos direktorė).

Aplinkos atstatymo priemonės. Priklausomai nuo ekstremalaus įvykio pobūdžio parenkamos reikalingos aplinkos atstatymo priemonės, kurių tinkamumą ir tikslingumą apsprendžia direktorė kartu su kitais GDVK nariais, esant reikalui, konsultuodamasis su atitinkamos srities specialistais.

Veiklos atnaujinimas. Veiklos atnaujinimui būtina:

1. Pakeisti pažeistus įrengimus, įrenginius, talpas, vamzdynus, armatūrą ir suremontuoti pažeistas pastatų konstrukcijas.

2. Atstatyti pažeistus elektros, ryšių ir komunalinius tinklus.

3. Gauti valstybinės priežiūros institucijų leidimą atnaujinti veiklą.

4. Informuoti valstybinės priežiūros institucijas apie veiklos atnaujinimą.

Gimnazijos ekstremalių situacijų padarinių šalinimo darbus koordinuoja ir organizuoja **GDVK nariai**.

VIII SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

Parengto (atnaujinto) ir patvirtinto plano kopijos skaitmeninė versija siunčiama Panevėžio savivaldybės administracijos direktoriui ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo plano patvirtinimo ar atnaujinimo.

Plano tikslinimas – plane esančios informacijos pakeitimas ir (ar) papildymas. Ilgainiui gali keistis ūkio subjektai, Gimnazijos darbuotojai, jų telefonų numeriai, materialinių išteklių suvestinėse, schemose pateikti duomenys ir t. t. Tikslinimo procedūra atliekama ne rečiau kaip **vieną kartą per**

metus. Patikslinto plano kopijos (plano išrašai) išsiunčiamos į planą įtrauktoms institucijoms.

Plano atnaujinimas – procesas, kai planas yra peržiūrimas iš esmės. Jį rekomenduojama atlikti **vieną kartą per 3 metus** arba anksčiau, atsižvelgiant į Gimnazijos civilinės saugos sistemos parengčiai užtikrinti įtaką turinčius veiksnius (pvz., įvykus įvykiui, po civilinės saugos pratybų, atsiradus naujiems pavojams, pasikeitus civilinę saugą reglamentuojantiems teisės aktams, pertvarkius ar modernizavus įrenginius, technologinius procesus ar įvykus kitiems pokyčiams, didinantiems galimų įvykių riziką ir mažinantiems darbuotojų saugumą). Plano atnaujinimai turi būti suderinti su institucijomis, įtrauktomis į planą. Patvirtinto plano kopijos (plano išrašai) išsiunčiamos į planą įtrauktoms institucijoms.

PANEVĖŽIO RAIMUNDO SARGŪNO SPORTOGIMNAZIJOS

EKSTREMALIŲJŲ SITUACIJŲ VALDYMO PLANO PRIEDAI

**RAIMUNDO SARGŪNO SPORTO GIMNAZIJOS
GALIMŲ PAVOJŲ IR EKSTREMALIŲJŲ SITUACIJŲ RIZIKOS ANALIZĖ I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1.1. Rizikos analizės tikslas

Raimundo Sargūno sporto gimnazijos (toliau – Gimnazija) galimų pavojų ir ekstremaliųjų situacijų rizikos analizė atlikta vadovaujantis metodinėmis rekomendacijomis (toliau – Rekomendacijos), patvirtintomis Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos direktoriaus 2011 m. birželio 2 d. įsakymu Nr. 1-189, LR Vyriausybės 2024 m. Nacionaline rizikos analize.

Galimų pavojų ir ekstremaliųjų situacijų rizikos analizės (toliau – rizikos analizė) tikslas – nustatyti galimus pavojus, įvertinti ekstremaliųjų situacijų rizikos (toliau – rizika) lygį ir numatyti rizikos valdymo priemonės: sumažinti galimų pavojų kilimo tikimybę, galimus padarinius ir pagerinti didelės rizikos ekstremaliųjų įvykių ir ekstremaliųjų situacijų valdymo galimybes.

1.2. Rizikos analizės etapai

Rizikos analizė buvo atlikta šiais etapais:

1. Nustatyti galimi pavojai.
2. Atliktas rizikos vertinimas.
3. Nustatytas rizikos lygis ir jos priimtinumai (priimtina ar nepriimtina).

Buvo taikyti praktikoje naudojami kiekybiniai ir kokybiniai rizikos vertinimo metodai ir kriterijai.

Duomenys, gauti atlikus rizikos analizę, bus naudojami:

1. Rengiant Gimnazijos Ekstremaliųjų situacijų prevencijos priemonių planą.
2. Rengiant Gimnazijos Ekstremaliųjų situacijų valdymo planą.

1.3. Pagrindinės sąvokos

Rekomendacijose vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos krizių valdymo ir civilinės saugos įstatyme (1998 m. gruodžio 15 d. Nr. VIII-971, suvestinė redakcija nuo 2024.11.15) ir kituose teisės aktuose vartojamas sąvokas.

Ekstremaliųjų situacijų valdymo planas – nustatytus kriterijus atitinkantis gamtinis, techninis, ekologinis ar socialinis įvykis, keliantis tokio lygio pavojų gyventojų gyvybei ar

sveikatai, jų būtiniausios gyvenimo (veiklos) sąlygos, turtui, aplinkai, gyvybiškai svarbių valstybės funkcijų atlikimui, viešajai tvarkai, kad gali būti skelbiama ekstremalioji situacija.

Ekstremalioji situacija – dėl ekstremaliojo įvykio susidariusi padėtis, kuri gali sukelti ar sukelti didelį pavojų gyventojų gyvybei ar sveikatai, jų būtiniausios gyvenimo (veiklos) sąlygos, turtui, aplinkai, gyvybiškai svarbių valstybės funkcijų atlikimui, viešajai tvarkai arba gyventojų žūtį, sužalojimą, turtinę ar kitą žalą.

Galimų pavojų ir ekstremaliųjų situacijų rizikos analizė – tai procedūrų sistema, skirta galimų pavojų ir ekstremaliųjų situacijų rizikos šaltinių nustatymui bei įvertinimui.

Galimas pavojus – objektas ar reiškinys, esant tam tikroms aplinkybėms galintis kelti grėsmę gyventojų gyvybei ar sveikatai, turtui ir (arba) aplinkai.

Rizika – gamtinio, techninio, socialinio ir (ar) kitokio pobūdžio veiksniai, dėl kurių gali kilti įvykis, ekstremalusis įvykis, ypatingas įvykis, ekstremalioji situacija ar krizė ir dėl to sutrikti arba nutrūkti būtinųjų paslaugų teikimas ir kurių įvertis išreiškiamas padarinių masto ir tikimybės jiems kilti santykiu.

Rizikos vertinimas – rizikos identifikavimo, analizės, jos masto ir įtakos gyvybiškai svarbioms valstybės funkcijoms atlikti įvertinimo procesas.

Priimtina rizika – rizikos lygis, dėl kurio nebūtina numatyti prevencijos priemonių ir jų valdymo.

Labai didelė ar didelė rizika – rizikos lygis, dėl kurio reikėtų atkreipti dėmesį ir sustiprinti pasirengimą ekstremaliosioms situacijoms bei numatyti prevencines priemones joms išvengti.

II SKYRIUS GALIMŲ PAVOJŲ NUSTATYMAS

Galimi pavojai nustatyti remiantis moksliniais, statistiniais, istoriniais duomenimis, specialistų ir ekspertų vertinimais, Lietuvos ir kitų šalių patirtimi, analizuojamos aplinkos apžiūra, įvykių modeliavimu, taip pat Ekstremalių įvykių kriterijais.

Galimas pavojus suprantamas kaip galimų įvykių, ekstremaliųjų įvykių, ekstremaliųjų situacijų keliama grėsmė Gimnazijos darbuotojų ir mokinių gyvybei ar sveikatai, turtui ir (arba) aplinkai.

Pirmiausia nustatyti visi galimi gamtiniai ir žmogaus veiklos sukelti pavojai, kurie gali kilti Gimnazijoje:

1. Dėl geografinės padėties.
2. Dėl atliekamų technologinių procesų ar gedimų.
3. Dėl darbuotojo klaidos (žmogiškasis veiksnys).

4. Dėl pastato (-ų) projektavimo, konstrukcijų ar įrenginių (fizinis veiksnys).

Toliau nustatyti pavojai, kurie gali kilti už Gimnazijos ribų, bet turėti padarinių (poveikį) darbuotojų ar gyvybei ar sveikatai, turtui, aplinkai, veiklos tęstinumui.

Nustatyti galimi pavojai surašyti į 1 lentelę, nurodyta jų padarinių (poveikio) zona, galimas išplitimas, pateiktos jų kilimo priežastys (kodėl ir kaip jie gali kilti), užpildytos 8 lentelės 1 ir 2 skiltys.

NUSTATYTŲ GALIMŲ PAVOJŲ APIBŪDINIMAS

1 lentelė

Eil. Nr.	Nustatytas galimas pavojus	Nustatyto galimo pavojaus padarinių (poveikio) zona ir galimas pavojaus išplitimas	Galimo pavojaus kilimo priežastys
1.	Gaisras	Gimnazijos pastatai, Gimnazijos teritorija	Gamtinės kilmės, žmogaus veikla
2.	Teroro aktas (įkaitų paėmimas, ginkluotas įsiveržimas)	Gimnazijos pastatai, Gimnazijos teritorija	Žmogaus veikla
3.	Grasvinimas įvykdyti teroro aktą (sprogmuo, pavojinga medžiaga)	Gimnazijos pastatai, Gimnazijos teritorija	Žmogaus veikla
4.	Pavojingos ar ypač pavojingos žmonių užkrečiamos ligos protrūkis ar epidemija	Gimnazijos pastatai, darbuotojų gyvenamosios vietos	Gamtinės kilmės
5.	Pastatų ar atskirų konstrukcijų dalinis sugriovimas	Gimnazijos pastatai	Žmogaus veikla, techninis įvykis
6.	Labai smarkus vėjas, uraganas, škvalas	Gimnazijos pastatai, Gimnazijos teritorija	Gamtinės kilmės
7.	Kitas gamtinis, techninis, ar socialinis įvykis	Gimnazijos pastatai, Gimnazijos teritorija	Gamtinės kilmės, žmogaus veikla
8.	Teritorijos ir patalpų užteršimas pavojingomis cheminėmis medžiagomis	Gimnazijos pastatai	Transportuojant pavojingą krovinį, techninė avarija, žmogiškasis faktorius
9.	Rastas sprogmuo	Gimnazijos ar šalia esanti teritorija	Pasaulinių karų liekanos
10.	Elektros energijos tiekimo nutraukimas	Gimnazijos pastatai	Techninio pobūdžio avarija elektros tinkluose
11.	Geriamojo vandens tiekimo nutraukimas	Gimnazijos pastatai	Techninio pobūdžio avarija komunaliniuose tinkluose
12.	Branduolinė avarija Baltarusijos atominėje elektrinėje	Gimnazijos pastatai, Gimnazijos teritorija	Techninio pobūdžio avarija

13.	Pavojus valstybės saugumui (kariniai veiksmai)	Sutrikdomas administracinis, ūkinės veiklos darbas	Tyčinė žmogaus veikla, politiniai ir savanaudiški ekonominiai siekiai
-----	---	--	--

III SKYRIUS RIZIKOS VERTINIMAS

Šiame etape analizuojama nustatytų galimų pavojų tikimybė ir galimi padariniai (poveikis).

Kiekvieno nustatyto galimo pavojaus tikimybė (T) vertinama balais pagal Rekomendacijose pateiktus galimo pavojaus tikimybės įvertinimo kriterijus (2 lentelė). Galimo pavojaus tikimybės vertinimas balais įrašomas į 8 lentelės 3 skiltį.

GALIMO PAVOJAUS TIKIMYBĖS (T) ĮVERTINIMO KRITERIJAI

2 lentelė

Galimo pavojaus tikimybės (T) įvertinimas	Galimo pavojaus tikimybės lygis	Vertinimo balai
Gali įvykti dažniau negu kartą per metus	Labai didelė tikimybė	5
Gali įvykti kartą per 1–10 metų	Didelė tikimybė	4
Gali įvykti kartą per 10–50 metų	Vidutinė tikimybė	3
Gali įvykti kartą per 50–100 metų	Maža tikimybė	2
Gali įvykti rečiau negu kartą per 100 metų	Labai maža tikimybė	1

Nustačius galimo pavojaus tikimybę (T), analizuojami jo padariniai (poveikis) (P) Gimnazijoje:

1. Darbuotojų, gyvybei ir sveikatai (P1).
2. Turtui ir aplinkai (P2).
3. Veiklos tęstinumui (P3).

Nustatomas galimas nukentėjusiųjų: žuvusiųjų, sužeistųjų, evakuotinių darbuotojų, skaičius. Šie duomenys įrašomi į 3 lentelės 2 skiltį.

Nustatomi ir 4 bei 5 lentelėse aprašomi:

1. Galimi padariniai (poveikis) turtui ir numatomi nuostoliai.
2. Galima aplinkos tarša, galimi padariniai (poveikis) aplinkai ir numatomi nuostoliai.

Įvertinami ir 6 lentelėje aprašomi galimi padariniai (poveikis) Gimnazijos veiklos tęstinumui, numatoma galimų padarinių (poveikio) trukmė.

**GALIMŲ PAVOJŲ PADARINIAI (POVEIKIS) DARBUOTOJŲ GYVYBEI IR
SVEIKATAI (P1)**

3 lentelė

Nustatytas galimas pavojus	Galinčių nukentėti darbuotojų skaičius (žuvusiųjų ir (ar) sužeistųjų, ir (ar) evakuotinių darbuotojų, žmonių)
Gaisras	Žuvo ne daugiau kaip 5 darbuotojai ir (ar) sužalota nuo 5 iki 10 darbuotojų, ir (ar) nuo 50 iki 100 darbuotojų, žmonių evakuota
Teroro aktas (įkaitų paėmimas, ginkluotas įsiveržimas)	Sužaloti 1 – 5 darbuotojai ir (ar) iki 50 darbuotojų, žmonių evakuota
Grasvinimas įvykdyti teroro aktą (sprogmuo, pavojinga medžiaga)	Žuvo ne daugiau kaip 5 darbuotojai ir (ar) sužalota nuo 5 iki 10 darbuotojų ir (ar) nuo 50 iki 100 darbuotojų, žmonių evakuota
Pavojingos ar ypač pavojingos žmonių užkrečiamos ligos protrūkis ar epidemija	Žuvo ne daugiau kaip 5 darbuotojai ir (ar) sužalota nuo 5 iki 10 darbuotojų ir (ar) nuo 50 iki 100 darbuotojų, žmonių evakuota
Pastato ar atskirų konstrukcijų dalinis sugriovimas	Sužaloti 1 – 5 darbuotojai, žmonės ir (ar) iki 50 darbuotojų ar žmonių evakuota
Labai smarkus vėjas, uraganas	Žuvusiųjų, sužeistųjų nėra ir (ar) darbuotojų, žmonių evakuoti nereikia
Kitas gamtinis, techninis, ar socialinis įvykis	Žuvusiųjų, sužeistųjų nėra ir (ar) darbuotojų, žmonių evakuoti nereikia
Teritorijos ir patalpų užteršimas pavojingomis cheminėmis medžiagomis	Sužaloti 1 – 5 darbuotojai, žmonės ir (ar) iki 50 darbuotojų, žmonių evakuota
Rastas sprogmuo	Sužaloti 1 – 5 darbuotojai ir (ar) iki 50 darbuotojų, žmonių evakuota
Elektros energijos tiekimo nutraukimas	Žuvusiųjų, sužeistųjų nėra ir (ar) darbuotojų, žmonių evakuoti nereikia
Geriamojo vandens tiekimo nutraukimas	Žuvusiųjų, sužeistųjų nėra ir (ar) darbuotojų, žmonių evakuoti nereikia
Branduolinė avarija Baltarusijos atominėje elektrinėje	Laikinas pavojingoje zonoje esančios veiklos apribojimas arba nutraukimas
Pavojus valstybės saugumui (kariniai veiksmai)	Žuvo ne daugiau kaip 5 darbuotojai ir (ar) sužalota nuo 5 iki 10 darbuotojų, ir (ar) nuo 50 iki 100 darbuotojų, žmonių evakuota

GALIMŲ PAVOJŲ PADARINIAI (POVEIKIS) TURTUI (P2)

4 lentelė

Nustatytas galimas pavojus	Galimi padariniai (poveikis) turtui	Numatomi nuostoliai
Gaisras	Sugriautos pastato konstrukcijos, aplietos patalpos, sunaikintas, sugadintas inventorių	Nuo 30 iki 40 proc. turto vertės
Teroro aktas (įkaitų paėmimas, ginkluotas įsiveržimas)	Sugadintas inventorių likviduojant teroro akto pasekmes	Mažiau nei 5 proc. turto vertės
Graslinimas įvykdyti teroro aktą (sprogmuo, pavojinga medžiaga)	Sugadintas inventorių vykdant sprogmenų, pavojingos medžiagos paiešką	Mažiau nei 5 proc. turto vertės
Pavojingos ar ypač pavojingos žmonių užkrečiamos ligos protrūkis ar epidemija	Sugadintas inventorių atliekant patalpų dezinfekciją	Mažiau nei 5 proc. turto vertės
Pastato ar atskirų konstrukcijų dalinis sugriovimas	Sugriautos pastato konstrukcijos sunaikintas, sugadintas inventorių	Nuo 5 iki 10 proc. turto vertės
Labai smarkus vėjas, uraganas	Sugriautos pastato konstrukcijos sunaikintas, sugadintas inventorių	Nuo 5 iki 10 proc. turto vertės
Kitas gamtinis, techninis, ar socialinis įvykis	Sugriautos pastato konstrukcijos sunaikintas, sugadintas inventorių	Mažiau nei 5 proc. turto vertės
Teritorijos ir patalpų užteršimas pavojingomis cheminėmis medžiagomis	Sugadintas inventorių atliekant patalpų valymą	Nuo 5 iki 10 proc. turto vertės
Rastas sprogmuo	Poveikio turtui nėra	Mažiau nei 5 proc. turto vertės
Elektros energijos tiekimo nutraukimas	Sugadintas inventorių	Mažiau nei 5 proc. turto vertės
Geriamojo vandens tiekimo nutraukimas	Poveikio turtui nėra	Mažiau nei 5 proc. turto vertės
Branduolinė avarija Baltarusijos atominėje elektrinėje	Laikinas veiklos nutūkimas, apribojimas, turto praradimas arba sugadinimas	Nuo 5 iki 10 proc. turto vertės
Pavojus valstybės saugumui (kariniai veiksmai)	Sugriautos pastato konstrukcijos sunaikintas, sugadintas inventorių	Nuo 10 iki 30 proc. turto vertės

GALIMŲ PAVOJŲ PADARINIAI (POVEIKIS) APLINKAI (P2)

5 lentelė

Nustatytas galimas pavojus	Galima oro tarša	Galima paviršinio ir (ar) požeminio vandens tarša	Galima grunto tarša	Galimi padariniai (poveikis) gamtinei aplinkai	Numatomi nuostoliai
1	2	3	4	5	6
Pavojai, kurie gali kilti Gimnazijoje					
Gaisras	Nežymi	Nėra	Nėra	Nežymus	Mažiau nei 5 proc. turto vertės
Teroro aktas (įkaitų paėmimas, ginkluotas įsiveržimas)	Nėra	Nėra	Nėra	Nėra	Mažiau nei 5 proc. turto vertės
Grasvinimas įvykdyti teroro aktą (sprogmuo, pavojinga medžiaga)	Nėra	Nėra	Nėra	Nėra	Mažiau nei 5 proc. turto vertės
Pavojingos ar ypač pavojingos žmonių užkrečiamos ligos protrūkis ar epidemija	Nėra	Nėra	Nėra	Nėra	Mažiau nei 5 proc. turto vertės
Įstaigos pastato ar atskirų konstrukcijų dalinis sugriovimas	Nėra	Nėra	Nėra	Nėra	Mažiau nei 5 proc. turto vertės
Pavojai, kurie gali kilti už Gimnazijos ribų					
Labai smarkus vėjas, uraganas	Nėra	Nėra	Nėra	Medžių, augalų sužalojimas, sunaikinimas	Mažiau nei 5 proc. turto vertės
Incidentas žemės transporte	Nėra	Nėra	Nėra	Nežymi	Mažiau nei 5 proc. turto vertės
Teritorijos užteršimas pavojingomis cheminėmis medžiagomis	Taip	Nėra	Nežymus	Medžių, augalų sužalojimas, sunaikinimas	Mažiau nei 5 proc. turto vertės

Nustatytas galimas pavojus	Galima oro tarša	Galima paviršinio ir (ar) požeminio vandens tarša	Galima grunto tarša	Galimi padariniai (poveikis) gamtinei aplinkai	Numatomi nuostoliai
Branduolinė avarija Baltarusijos atominėje elektrinėje	Nežymus	Nežymus	Nežymus	Nežymi	Mažiau nei 5 proc. turto vertės
Rastas sprogmuo	Nėra	Nežymus	Nežymi	Nežymi	Mažiau nei 5 proc. turto vertės
Potvynis	Nėra	Nėra	Nėra	Nėra	Mažiau nei 5 proc. turto vertės
Įvykiai masinių renginių metu (sporto ar pramogų arenose)	Nėra	Nėra	Nėra	Nėra	Mažiau nei 5 proc. turto vertės
Šilumos energijos tiekimo nutraukimas	Nėra	Nėra	Nėra	Nėra	Mažiau nei 5 proc. turto vertės
Elektros energijos tiekimo nutraukimas	Nėra	Nėra	Nėra	Nėra	Mažiau nei 5 proc. turto vertės
Geriamojo vandens tiekimo nutraukimas	Nėra	Nėra	Nėra	Nėra	Mažiau nei 5 proc. turto vertės
Telefoninio ar internetinio ryšio sutrikimas	Nėra	Nėra	Nėra	Nėra	Mažiau nei 5 proc. turto vertės
Smarki lijundra, smarkus sniegas	Nežymus	Nežymus	Nežymus	Nežymus	Mažiau nei 5 proc. turto vertės

GALIMŲ PAVOJŲ PADARINIAI (POVEIKIS) VEIKLOS TĘSTINUMUI (P3)

6 lentelė

Nustatytas galimas pavojus	Galimi padariniai (poveikis) veiklos tęstinumui	Galimų padarinių (poveikio) trukmė (valandomis arba paromis)
1	2	3
Gaisras	Sutrikdomas administracinis, ūkinės veiklos darbas	Kai veikla sutrikdoma daugiau kaip 30 parų
Teroro aktas (įkaitų paėmimas, ginkluotas įsiveržimas)	Nutraukiamas administracinis, ūkinės veiklos darbas	Kai veikla sutrikdoma nuo 1 iki 3 parų
Grasvinimas įvykdyti teroro aktą (sprogmuo, pavojinga medžiaga)	Nutraukiamas administracinis, ūkinės veiklos darbas	Kai veikla sutrikdoma nuo 6 iki 24 valandų
Pavojingos ar ypač pavojingos žmonių užkrečiamos ligos protrūkis ar epidemija	Sutrikdomas administracinis, ūkinės veiklos darbas	Kai veikla sutrikdoma nuo 6 iki 24 valandų
Pastato ar atskirų konstrukcijų dalinis sugriovimas	Sutrikdomas administracinis, ūkinės veiklos darbas	Kai veikla sutrikdoma nuo 6 iki 24 valandų
Labai smarkus vėjas, uraganas	Sutrikdomas administracinis, ūkinės veiklos darbas	Kai veikla sutrikdoma nuo 1 iki 3 parų
Kitas gamtinis, techninis, ar socialinis įvykis	Sutrikdomas administracinis, ūkinės veiklos darbas	Kai veikla sutrikdoma iki 6 valandų
Teritorijos ir patalpų užteršimas pavojingomis cheminėmis medžiagomis	Nutraukiamas administracinis, ūkinės veiklos darbas	Kai veikla sutrikdoma nuo 6 iki 24 valandų
Rastas sprogmuo	Nutraukiamas administracinis, ūkinės veiklos darbas	Kai veikla sutrikdoma nuo 1 iki 3 parų
Elektros energijos tiekimo nutraukimas	Nutraukiamas administracinis, ūkinės veiklos darbas	Kai veikla sutrikdoma iki 6 valandų
Geriamojo vandens tiekimo nutraukimas	Sutrikdomas administracinis, ūkinės veiklos darbas	Kai veikla sutrikdoma iki 6 val.
Branduolinė avarija Baltarusijos atominėje elektrinėje	Nutraukiamas administracinis, ūkinės veiklos darbas	Kai veikla sutrikdoma nuo 1 iki 3 parų
Pavojus valstybės saugumui (kariniai veiksmai)	Nutraukiamas administracinis, ūkinės veiklos darbas	Kai veikla sutrikdoma nuo 6 iki 24 valandų

Kiekvieno galimo pavojaus padariniai (poveikis) (P1, P2, P3) įvertinami balais pagal 7 lentelėje pateiktus įvertinimo kriterijus. Balai surašomi į 8 lentelės 4, 5, 6 skiltis.

Galimi padariniai (poveikis) turtui ir aplinkai vertinami balais, atsižvelgiant į 4 ir 5 lentelėse numatomus nuostolius (4 ir 5 lentelėse nurodyti nuostoliai sumuojami).

GALIMŲ PADARINIŲ (POVEIKIO) (P) ĮVERTINIMO KRITERIJAI

7 lentelė

Galimų padarinių (poveikio) gyventojų gyvybei ir sveikatai (P1) įvertinimas	Galimų padarinių (poveikio) lygis	Vertinimo balai
Žuvusiųjų, sužeistųjų nėra ir (ar) darbuotojų, žmonių evakuoti nereikia	Nereikšmingas	1
Sužaloti 1–5 darbuotojai ir (ar) iki 50 darbuotojų, žmonių evakuota	Ribotas	2
Žuvo ne daugiau kaip 5 darbuotojai, žmonės ir (ar) sužalota nuo 5 iki 10 darbuotojų, žmonių ir (ar) nuo 50 iki 100 darbuotojų, žmonių evakuota	Didelis	3
Žuvo ne daugiau kaip 20 darbuotojų, žmonių ir (ar) nuo 10 iki 50 darbuotojų, žmonių sunkiai sužalota, ir (ar) nuo 100 iki 200 darbuotojų, žmonių evakuota	Labai didelis	4
Žuvo daugiau nei 20 darbuotojų, žmonių ir (ar) sužalota daugiau nei 50 darbuotojų, žmonių ir (ar) daugiau kaip 200 darbuotojų, žmonių evakuota	Katastrofinis	5

7 lentelė (tęsinys)

Galimų padarinių (poveikio) turtui ir aplinkai (P2) įvertinimas	Galimų padarinių (poveikio) lygis	Vertinimo balai
Mažiau nei 5 proc. turto vertės	Nereikšmingas	1
Nuo 5 iki 10 proc. turto vertės	Ribotas	2
Nuo 10 iki 30 proc. turto vertės	Didelis	3
Nuo 30 iki 40 proc. turto vertės	Labai didelis	4
Daugiau kaip 40 proc. turto vertės	Katastrofinis	5

7 lentelė (tęsinys)

Galimų padarinių (poveikio) veiklos tęstinumui (P3) įvertinimas	Galimų padarinių (poveikio) lygis	Vertinimo balai
Kai veikla sutrikdoma iki 6 valandų	Nereikšmingas	1
Kai veikla sutrikdoma nuo 6 iki 24 valandų	Ribotas	2
Kai veikla sutrikdoma nuo 1 iki 3 parų	Didelis	3
Kai veikla sutrikdoma nuo 3 iki 30 parų	Labai didelis	4
Kai veikla sutrikdoma daugiau kaip 30 parų	Katastrofinis	5

GALIMŲ PAVOJŲ RIZIKOS ĮVERTINIMAS

8 lentelė

Galimas pavojus	Galimo pavojaus tikimybės (T) įvertinimas balais	Galimų padarinių (poveikio) (P) įvertinimas balais			Rizikos lygio (R) nustatymas			Bendras rizikos lygis (R) $R=R1+R2+R3$
		Galimi padariniai (poveikis) gyvybei ir sveikatai (P1)	Galimi padariniai (poveikis) turtui ir aplinkai (P2)	Galimi padariniai (poveikis) veiklos tęstinumui (P3)	Galimo pavojaus rizikos gyvybei ir sveikatai lygis (R1) $R1=T \times P1$	Galimo pavojaus rizikos turtui ir aplinkai lygis (R2) $R2=T \times P2$	Galimo pavojaus rizikos veiklos tęstinumui lygis (R3) $R3=T \times P3$	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Gaisras	4	3	3	4	12 Didelis	12 Didelis	16 Labai didelis	40 Labai didelis
Teroro aktas (įkaitų paėmimas, ginkluotas įsiveržimas)	3	3	2	3	9 Vidutinis	6 Vidutinis	6 Priimtinas	21 Vidutinis
Grasvinimas įvykdyti teroro aktą (sprogmuo, pavojinga medžiaga)	2	3	1	2	6 Vidutinis	2 Priimtinas	4 Vidutinis	12 Vidutinis
Pavojingos ar ypač pavojingos žmonių užkrečiamos ligos protrūkis ar epidemija	4	4	2	3	16 Labai didelis	8 Vidutinis	12 Didelis	36 Labai didelis

Pastato ar atskirų konstrukcijų dalinis sugriovimas	3	4	2	4	12 Didelis	6 Vidutinis	12 Didelis	30 Didelis
Labai smarkus vėjas, uraganas	3	1	4	3	3 Priimtinas	12 Didelė	9 Vidutinis	24 Didelis
Kitas gamtinis, techninis, ar socialinis įvykis	3	2	1	3	6 Vidutinis	3 Priimtinas	9 Vidutinis	18 Vidutinis
Teritorijos ir patalpų užteršimas pavojingomis cheminėmis medžiagomis	3	3	5	3	9 Vidutinis	15 Labai didelis	9 Vidutinis	33 Labai didelis
Rastas sprogmuo	2	1	1	1	2 Priimtinas	2 Priimtinas	2 Priimtinas	6 Priimtinas
Elektros energijos tiekimo nutraukimas	3	2	1	2	6 Vidutinis	3 Priimtinas	6 Vidutinis	15 Vidutinis
Geriamojo vandens tiekimo nutraukimas	2	1	1	1	2 Priimtinas	2 Priimtinas	2 Priimtinas	6 Priimtinas
Pavojus valstybės saugumui (kariniai veiksmai)	4	4	3	4	16 Labai didelis	12 Didelis	16 Labai didelis	48 Labai didelis
Branduolinė avarija Baltarusijos atominėje elektrinėje	3	3	2	3	9 Vidutinis	6 Vidutinis	6 Priimtinas	21 Vidutinis

IV SKYRIUS RIZIKOS LYGIO IR JOS PRIIMTINUMO NUSTATYMAS

Nustatytų galimų pavojų rizikos lygis apskaičiuotas pagal formulę $R = T \times P$ (R – rizika, T – tikimybė, P – padariniai (poveikis)). Gautos reikšmės įrašytos į 8 lentelės 7, 8 ir 9 skiltis:

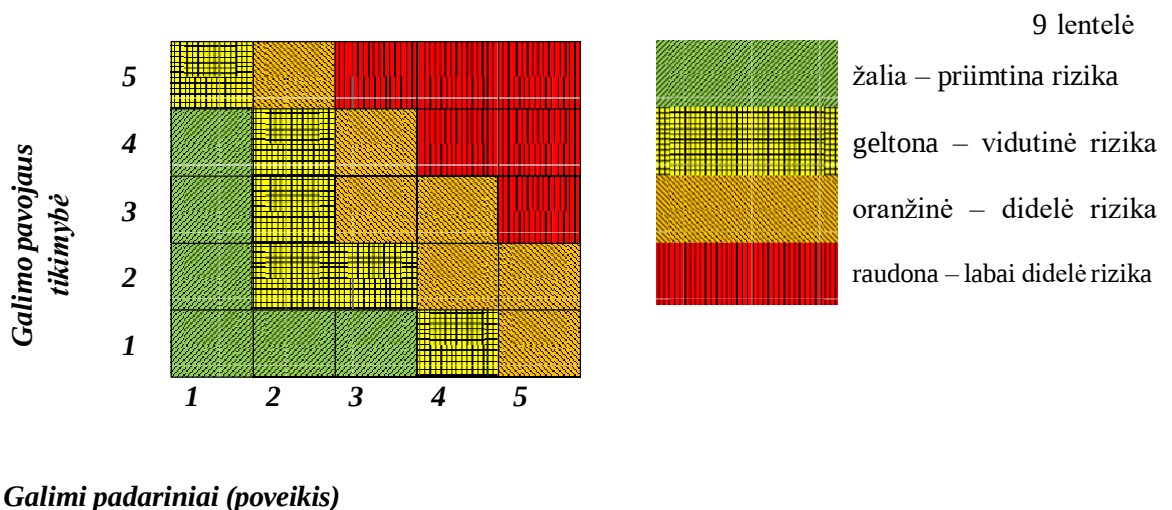
1. Galimo pavojaus rizikos darbuotojų ir gyvybei ir sveikatai lygis (R1).
2. Galimo pavojaus rizikos turtui ir aplinkai lygis (R2).
3. Galimo pavojaus rizikos veiklos tęstinumui lygis (R3).

Naudojantis 9 lentele, pagal nustatytų galimų pavojų tikimybės (T) ir galimų padarinių (poveikio) (P) balus (8 lentelės 3, 4, 5 ir 6 skiltys) nustatytas kiekvieno galimo pavojaus rizikos (R1, R2, R3) lygis: labai didelis, didelis, vidutinis arba priimtinas, kuris įrašytas į 8 lentelės 7, 8, 9 skiltis.

8 lentelės 10 skiltyje įrašytas bendras rizikos lygis, kuris gautas sudėjus R1, R2 ir R3 reikšmes. Šie duomenys panaudoti sudarant galimų pavojų sąrašą prioriteto tvarka pagal jų rizikos lygį (10 lentelė). Galimais pavojais prioriteto tvarka laikomi:

1. Pavojai, kurie sukelia didelius padarinius (poveikį) ir yra didelės tikimybės.
2. Pavojai, kurie sukelia didelius padarinius (poveikį).
3. Pavojai, kurie yra didelės tikimybės.
4. Visi kiti pavojai bendro rizikos lygio mažėjimo tvarka.

RIZIKOS LYGIO (R) NUSTATYMAS

GALIMŲ PAVOJŲ SĄRAŠAS PRIORITETO TVARKA

10 lentelė

Galimas pavojus	Galimo pavojaus tikimybės (T) įvertinimas balais	Bendras rizikos lygis (R)
Pavojai, kurie sukelia didelius padarinius (poveikį) ir yra didelės tikimybės		
Pavojus valstybės saugumui (kariniai veiksmai)	4	48 Labai didelis
Gaisras	4	40 Labai didelis
Pavojingos ar ypač pavojingos žmonių užkrečiamos ligos protrūkis ar epidemija	4	36 Labai didelis
Pavojai, kurie sukelia didelius padarinius (poveikį)		
Teritorijos ir patalpų užteršimas pavojingomis cheminėmis medžiagomis	3	33 Labai didelis
Pastato ar atskirų konstrukcijų dalinis sugriovimas	3	30 Didelis
Labai smarkus vėjas, uraganas	3	24 Didelis
Pavojai kurie sukelia vidutinius padarinius		
Branduolinė avarija Baltarusijos atominėje elektrinėje	3	21 Vidutinis
Teroro aktas (įkaitų paėmimas, ginkluotas įsiveržimas)	3	21 Vidutinis
Kitas gamtinis, techninis, ar socialinis įvykis	3	18 Vidutinis
Elektros energijos tiekimo nutraukimas	3	15 Vidutinis
Grasėjimas įvykdyti teroro aktą (sprogmuo, pavojinga medžiaga)	2	12 Vidutinis
Visi kiti pavojai bendro rizikos lygio mažėjimo tvarka		
Geriamojo vandens tiekimo nutraukimas	2	6 Mažas
Rastas sprogmuo	3	6 Mažas

V SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

Pavojams, kuriems nustatyta **labai didelė, didelė ar vidutinė rizika**:

1. Pavojus valstybės saugumui (kariniai veiksmai).
2. Gaisras.
3. Pavojingos ar ypač pavojingos žmonių užkrečiamos ligos protrūkis ar epidemija.
4. Teritorijos ir patalpų užteršimas pavojingomis cheminėmis medžiagomis.
5. Pastato ar atskirų konstrukcijų dalinis sugriovimas.
6. Labai smarkus vėjas, uraganas.
7. Branduolinė avarija Baltarusijos atominėje elektrinėje.
8. Teroro aktas (įkaitų paėmimas, ginkluotas įsiveržimas).
9. Kitas gamtinis, techninis, ar socialinis įvykis.
10. Elektros energijos tiekimo nutraukimas.
11. Grasinimas įvykdyti teroro aktą (sprogmuo, pavojinga medžiaga).

Šių galimų pavojų rizikos mažinimo priemonės numatytos Gimnazijos **Ekstremaliųjų situacijų prevencijos priemonių plane**.

Šios priemonės:

1. Mažina galimo pavojaus tikimybę ir (ar) galimus padarinius (poveikį).
2. Gerina Gimnazijos pasirengimą reaguoti ir likviduoti įvykius ir šalinti jų padarinius.
3. Didina Gimnazijos darbuotojų saugumą gresiant ar įvykus įvykiams.

Pavojai, kuriems nustatyta labai didelė ar didelė rizika:

1. Pavojus valstybės saugumui (kariniai veiksmai).
2. Gaisras.
3. Pavojingos ar ypač pavojingos žmonių užkrečiamos ligos protrūkis ar epidemija.
4. Teritorijos ir patalpų užteršimas pavojingomis cheminėmis medžiagomis.
5. Pastato ar atskirų konstrukcijų dalinis sugriovimas.
6. Labai smarkus vėjas, uraganas.

Šių galimų pavojų valdymas aprašytas Gimnazijos **Ekstremaliųjų situacijų valdymo plane**.

Pavojai, kuriems nustatyta **priimtina rizika**, galimų pavojų prevencijos priemonės ir jų valdymas nenumatytas, tačiau jie pakartotinai bus įvertinti rizikos analizės peržiūros metu.

Rizikos analizė peržiūrima ir prireikus atnaujinama ne rečiau kaip kartą per trejus metus arba atsiradus naujiems pavojams, pasikeitus civilinę saugą reglamentuojantiems teisės aktams, pertvarkius ar modernizavus įrenginius, technologinius procesus ar įvykus kitiems

pokyčiams, didinantiems pavojų ar ekstremaliųjų situacijų riziką ir mažinantiems, darbuotojų, mokinių ir lankytojų saugumą.

SAVIVALDYBĖJE IR GRETIMOSE SAVIVALDYBĖSE ESANČIŲ CIVILINĖS SAUGOS PAJĖGŲ KONTAKTAI

PAREIGOS	VARDAS IR PAVARDĖ	TELEFONAS		EL. PAŠTAS
		DARBO	MOBILUSIS	
PANEVĖŽIO MIESTO SAVIVALDYBĖ				
ADMINISTRACIJOS DIREKTORIUS (ESK PIRMININKAS)	GINTAUTĖ ATKOČIENĖ	(8 45) 50 13 60		GINTAUTE.ATKOCIENE@PANEVEZYS.LT
VYRIAUSIASIS SPECIALISTAS CIVILINEI SAUGAI	JUSTAS LAURINAVIČIUS	(8 45) 50 13 40		JUSTAS.LAURINAVICIUS@PANEVEZYS.LT
VYRESNYSIS SPECIALISTAS CIVILINEI SAUGAI	KĘSTUTIS KLUNGIS	(8 45) 50 44 82		KESTUTIS.KLUNGIS@PANEVEZYS.LT
PANEVĖŽIO RAJONO SAVIVALDYBĖ				
ADMINISTRACIJOS DIREKTORIUS (ESK PIRMININKAS)	EDMUNDAS TOLIUSIS	(8 45) 58 29 48		EDMUNDAS.TOLIUSIS@PANRS.LT
SAVIVALDYBĖS CIVILINĖS SAUGOS VYR. SPECIALISTAS	AIVARAS VALANTIEJUS	(8 45) 58 26 93		AIVARAS.VALANTIEJUS@PANRS.LT

PRIEŠGAISRINĖ APSAUGOS IR GELBĖJIMO DEPARTAMENTO PRIE VIDAUS REIKALŲ MINISTERIJOS PANEVĖŽIO PRIEŠGAISRINĖ GELBĖJIMO VALDYBA				
VIRŠININKAS	ALGIRDAS RUDYS	(8 707) 69 651		ALGIRDAS.RUDYS@VPGT.LT
CIVILINĖS SAUGOS SKYRIAUS VYRESNIOJI SPECIALISTĖ	AUŠRA AUKŠTIKALNYTĖ	(8 707) 69 662		AUSRA.AUKSTIKALNYTE@VPGT.LT
PANEVĖŽIO APSKRITIES VYRIAUSIASIS POLICIJOS KOMISARIATAS				
VIRŠININKAS	RIMANTAS BOBINAS	(8 700) 60000		INFO@POLICIJA.LT
VIRŠININKO PAVADUOTOJAS	MINDAUGAS AMBRAZIŪNAS	(8 700) 60000		INFO@POLICIJA.LT
VIRŠININKO PAVADUOTOJAS	RENALDAS ŽEKONIS	8 700) 60000		INFO@POLICIJA.LT
PANEVĖŽIO Miesto ir rajono policijos komisariatas				
VIRŠININKAS	VIDAS SABONIS	8 700) 60000		INFO@POLICIJA.LT
PANEVĖŽIO APLINKOS APSAUGOS INSPEKCIJA				
VIRŠININKĖ	IEVA JAKUPKAITĖ		+370 612 73850	IEVA.JAKUPKAITE@AAD.AM.LT
VŠĮ „PANEVĖŽIO Miesto greitosios medicinos pagalbos stotis“				
DIREKTORĖ	RŪTA RAMOŠKIENĖ		+370 679 28250	RUTA.RAMOSKIENE@PANGREITOJI.LT
PANEVĖŽIO HIDROMETEOROLOGIJOS STOTIS				
			+370 648 05 485	LHMT@METEO.LT
UAB „AUKŠTAITIJS VANDENYS“				
GENERALINIS DIREKTORIUS	SAULIUS VENCKUS	(8 45) 586630		INFO@AVANDENYS.LT
AB „ENERGIJOS SKIRSTYMO OPERATORIUS“ (ESO)				
KLIENTŲ APTARNAVIMAS		1852		
AB „PANEVĖŽIO SPECIALUS AUTOTRANSPORTAS“				
DIREKTORIUS	ROLANDAS RAMŪNAS	+370 607 777 60		INFO@PSA.LT
UAB PANEVĖŽIO AUTOBUSŲ PARKAS				
UAB „PANEVĖŽIO AUTOBUSŲ PARKAS“ GENERALINIO DIREKTORIAUS PAREIGAS	ARNOLDAS GRAŽYS	(8 45) 433232		INFO@PANEVEZIOAUTOBUSAI.LT

ATSAKINGŲ DARBUOTOJŲ KONTAKTINIAI DUOMENYS

Eil. Nr.	GDVK nariai	Pareigos	Vardas, pavardė	Telefono Nr.
1.	Gelbėjimo darbų valdymo ir koordinavimo grupės vadovas	Direktorė	Asta Sakalauskienė	(0 68)7 12087
2.	Gelbėjimo darbų valdymo ir koordinavimo grupės atsakingas už informacijos priėmimą ir perdavimą civilinės saugos sistemos subjektams (atsakingas už civilinę saugą)	Direktoriaus pavaduotojas ūkio reikalams	Audrius Karaliūnas	(0 68)21 40 21
3.	Atsakingas už energijos tiekimo nutraukimą ir patalpų parengimą evakavimui, už materialinį techninį gelbėjimo ir evakavimo darbų aprūpinimą.	Direktoriaus pavaduotojas ūkio reikalams	Audrius Karaliūnas	(0 68)21 40 21
4.	Gelbėjimo darbų valdymo ir koordinavimo grupės atsakingas arba atsakingi už darbuotojų (lankytojų) perspėjimą ir informavimą apie gresiančią ar susidariusią ekstremalią situaciją.	Direktoriaus pavaduotoja ugdymui, pavaduotoja sportui	Vaida Šiaučiūnė Eglė Zablockytė	(0 61) 13 77 51 (0 60) 59 83 27
5.	Gelbėjimo darbų valdymo ir koordinavimo grupės atsakinga už dokumentų administravimą	Raštinės vedėja	Jurgita Kondzežauskaitė-Juškienė	(0 60) 02 63 40
Gelbėjimo darbų koordinavimo grupės darbo vieta			Gelbėjimo darbų koordinavimo grupės darbo vieta	

Gimnazijos vadovo kontaktiniai duomenys

Vardas, pavardė	Pareigos	Fiksuotas tel.	Mobilus tel.	El. paštas
Asta Sakalauskienė	Direktorius		(0 68)7 12087	asta.sakalauskiene@prssg.lt

Gimnazijos darbuotojo, atsakingo už civilinę saugą, kontaktiniai duomenys

Vardas, pavardė	Pareigos	Fiksuotas tel.	Mobilus tel.	El. paštas
Audrius Karaliūnas	Direktoriaus pav. ūkio reikalams		(0 68)21 40 21	pavaduotojas.ukiu@prssg.lt

PANEVĖŽIO RAIMUNDO SARGŪNO SPORTO GIMNAZIJS

MATERIALINIŲ IŠTEKLIŲ ŽINYNAS

Eil. Nr.	Priemonė	Kiekis	Techniniai duomenys	Valdytojas	Kontaktiniai duomenys
1.	Iveco	1	autobusas	Raimundo Sargūno sporto gimnazija	0 682 14021 0 605 98327
2.	Reno Trafic	1	9 vnt. autobusas	Raimundo Sargūno sporto gimnazija	0 682 14021 0 605 98327
3.	Reno Trafic	1	9 vnt. autobusas	Raimundo Sargūno sporto gimnazija	0 682 14021 0 605 98327
4.	Ford Mondeo	1	automobilis	Raimundo Sargūno sporto gimnazija	0 682 14021 0 605 98327
5.	Taurus	1	Priekaba	Raimundo Sargūno sporto gimnazija	0 682 14021 0 605 98327
.	Tiki	1	Priekaba, valtis	Raimundo Sargūno sporto gimnazija	0 682 14021 0 605 98327
7.	Milteliniai gesintuvai	35	MG 6 m	Raimundo Sargūno sporto gimnazija	0 682 14021 0 605 98327

PATVIRTINTA
Panevėžio Raimundo Sargūno sporto
gimnazijos direktoriaus įsakymu
2025 m. kovo mėn. 17 d. Nr. V-92

VEIKSMŲ KILUS GAISRUI PLANAS

I. GAISRO APTIKIMAS

Signalą apie kilusį gaisrą duoda automatinės gaisrinės signalizacijos įrenginiai, arba asmuo, pastebėjęs gaisrą.

1. Apie kilusį gaisrą informuoja garsinis signalas, įsijungiantis suveikus automatinei gaisrinei signalizacijai.
2. Asmuo, pastebėjęs kilusį gaisrą, jeigu automatinės gaisrinės signalizacijos garsinis signalas nesuveikia, turi nedelsdamas paspausti artimiausią rankinį signalizacijos paleidimo mygtuką.
3. Jeigu netoliese nėra rankinio signalizacijos paleidimo mygtuko, budintys darbuotojai informuojami telefonu ar kitais galimais būdais, aplinkiniai darbuotojai informuojami žodžiu, garsiai šaukiant „**GAISRAS**“.

II. PRANEŠIMAS APIE GAISRĄ

4. Asmuo, pastebėjęs kilusį gaisrą, telefonu arba žodžiu praneša gimnazijos budinčiajam ir iškviečia Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo tarnybą.

5. Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo tarnyba kviečiamos bendruoju pagalbos telefonu numeris **112**

50

Skambinantis turi pranešti šią informaciją apie įvykį:

- kur įvyko (tikslų adresą, gaisro kilimo vietą);
- kas įvyko (įvykio pobūdį);
- kada įvyko (laiką);
- grėsmę žmonėms, turtui ir aplinkai;
- situacijos kaitą;
- pranešusiojo duomenis (vardą, pavardę, telefono numerį, buvimo vietą).

6. **Budintis** privalo nedelsdamas pranešti apie įvykį priešgaisrinei gelbėjimo tarnybai.

7. Paaiškėjus, kad gaisras likviduotas savo pajėgomis ir pavojus nebegresia, budintis turi telefonu apie tai pranešti priešgaisrinei gelbėjimo tarnybai ir atšaukti iškvietimą.

III. PERSONALO IR UGDYTINIŲ EVAKUACIJA

8. Darbuotojai, išgirdę garsinį ar žodinį signalą informuojantį apie kilusį gaisrą, turinepanikuodami, bet nedelsdami išeiti iš patalpos evakuaciniu išėjimu.

9. Evakuaciniai išėjimai yra pažymėti pakabintuose evakuacijos planuose ir žymimi ženklais.

10. Evakuacinių išėjimų vietos yra pažymėtos žalios spalvos ženklais „Išėjimas“.

11. Evakuacijos planuose pagrindiniai evakuaciniai išėjimai pažymėti ištisine žalia linija, atsarginiai žalia punktyrine linija.

12. Jeigu evakuacijos metu visi keliai vienodai saugūs, nematyti nei ugnies, nei dūmų išeinama per artimiausią evakuacinį išėjimą.

13. Jeigu evakuacinės durys užrakintos, reikia išdaužti dėžutės, kurioje laikomas raktas, apsauginį stiklą, raktu atrakinti evakuacines duris.

14. Jeigu reikia eiti per uždūmintą patalpą, tuomet eiti pasilenkus po dūmais, veidaprisidengus drėgnu audeklu, arba šliaužti.

15. Jeigu durys, pro kurias reikia eiti yra uždarytos, tuomet reikia įsitikinti ar tas keliassaugus, duris praverti lėtai, ir jeigu už jų nematyti dūmų nei ugnies, eiti toliau.

16. Jeigu durys, pro kurias reikia eiti yra karštos, tuomet reikia eiti atsarginiu keliu.

17. Jeigu iš patalpos išeiti negalima, dūmai ar liepsna užblokavo išėjimus, būtina užsidaryti patalpos duris ir pagal galimybes apkamšyti duris drėgnu skuduru, kad apsisaugoti nuo dūmų.

18. Sėkmingai išėję iš pastato, darbuotojai ir ugdytiniai turi nedelsdami (per 5 min.) susirinkti sutartoje (pažymėtoje) vietoje ir prisistatyti atsakingam asmeniui. Jis turi informuoti akademijos vadovą apie tai, ar visi sėkmingai evakavosi.

19. Vadovas turi nedelsdamas eiti į sutartą vietą ir registruoti sėkmingai iš patalpų išėjusius darbuotojus bei ugdytinius.

20. Grįžti į patalpas, kuriose pastebėtas gaisras **GRIEŽTAI DRAUDŽIAMA**.

IV. MATERIALINIŲ VERTYBIŲ EVAKUAVIMAS

21. Esant pavojui, kad nuo gaisro gali nukentėti materialinės vertybės, baigus darbuotojų evakuaciją, turi būti organizuojama materialinių vertybių išnešimas į saugią zoną.

22. Jeigu patalpa neuždūmintą, leidus gaisro gesinimo vadovui, formuojama žmonių grupė, kurie išneša materialines vertybes rankomis.

V. GAISRO GESINIMAS

23. Pastebėjus gaisrą, jeigu gaisras yra tik pirminėje stadijoje, darbuotojai, apmokyti dirbti su pirminėmis gaisro gesinimo priemonėmis, privalo imtis priemonių gaisrui užgesinti.

24. Prieš gesinant elektros įrenginį, būtina išjungti įtampą degančiame ir šalia esančiame elektros įrenginyje. Jeigu nesuveikia automatiniai saugikliai, elektros tiekimą degančiam įrenginiui reikia išjungti rankiniu būdu (elektros skydinės lokacijos nurodytos evakavimo plane).

25. Jeigu to padaryti negalima, iki 1000 V veikiančius elektros įrenginius galima gesinti angliarūgštės ar miltelių gesintuvais. Gesintuvo instrukcijoje yra pažymėta, ar leidžiama gesinti veikiančius elektros įrenginius.

26. Kad gesinantis darbuotojas nenukentėtų nuo elektros srovės, būtina laikytis saugaus 1 metro atstumo.

27. Ugnies gesintuvai paleidžiami tokiu būdu:

- reikia nutraukti plombą,
- ištraukti apsauginį kaištį,
- gesintuvo žarnelę nukreipti į gaisro židinį
- nuspausti rankenėlę.

28. Gesinant gesintuvu reikia stovėti tarp liepsnos ir išėjimo, kad būtų galimybė atsitraukti.

29. Gesinimas pradedamas nuo intensyviausios degimo vietos. Reikia nuslopinti pagrindinę liepsną, o vėliau gesinamąją medžiagą padengti visą degantį paviršių.

30. Jeigu yra keli gesintuvai, reikia juos panaudoti vienu metu, o ne kiekvieną iš eilės.

31. Jeigu dega išsilieję skysčiai, reikia pradėti gesinti nuo artimiausio krašto, gesinamosios medžiagos srovę nukreipiant į degantį skystį 15-30 laipsnių kampų. Reikia stengtis neištaškyti degančio skysčio. Gesintuvą reikia laikyti vertikaliai, kad nesumažėtų gesinimo čiurkšlė. Labai svarbu, kad gesinamąją medžiagą būtų padengtas visas degantis paviršius. Gesinimas turi būti nepertraukiamas – kol ištuštėja gesintuvas. Jeigu nepavyksta užgesinti per 8-10 sekundžių (pirmu gesintuvu), reikia mesti gesintuvą ir evakuotis iš degančios patalpos į lauką.

VI. GAISRO GESINIMO ORGANIZAVIMAS

32. Kilus gaisrui ir baigus darbuotojų, ugdytinių evakuaciją, akademijos gaisro gesinimo vadovas (toliau AGGV), atvyksta į **SUSIBŪRIMO VIETĄ**, gaisro gesinimo organizavimui.

33. AGGV įsitikinęs, kad ugniagesiai iškviešti, skiria asmenį gerai pažįstantį objektą ir žinantį priešgaisrinių vandens telkinių vietas, priešgaisrinės apsaugos pajėgoms sutikti ir Valstybinės priešgaisrinės gelbėjimo tarnybos gaisro gesinimo vadovui (toliau – GGV)

konsultuoti. Šis asmuo laukia atvykstančių ugniagesių akademijos teritorijos prieigose.

34. Už gaisro gesinimą pradinėje stadijoje yra atsakingas vietas, kuriame kilo gaisras, vadovas. Kol neužgesintas gaisras, darbas turi būti sustabdytas.

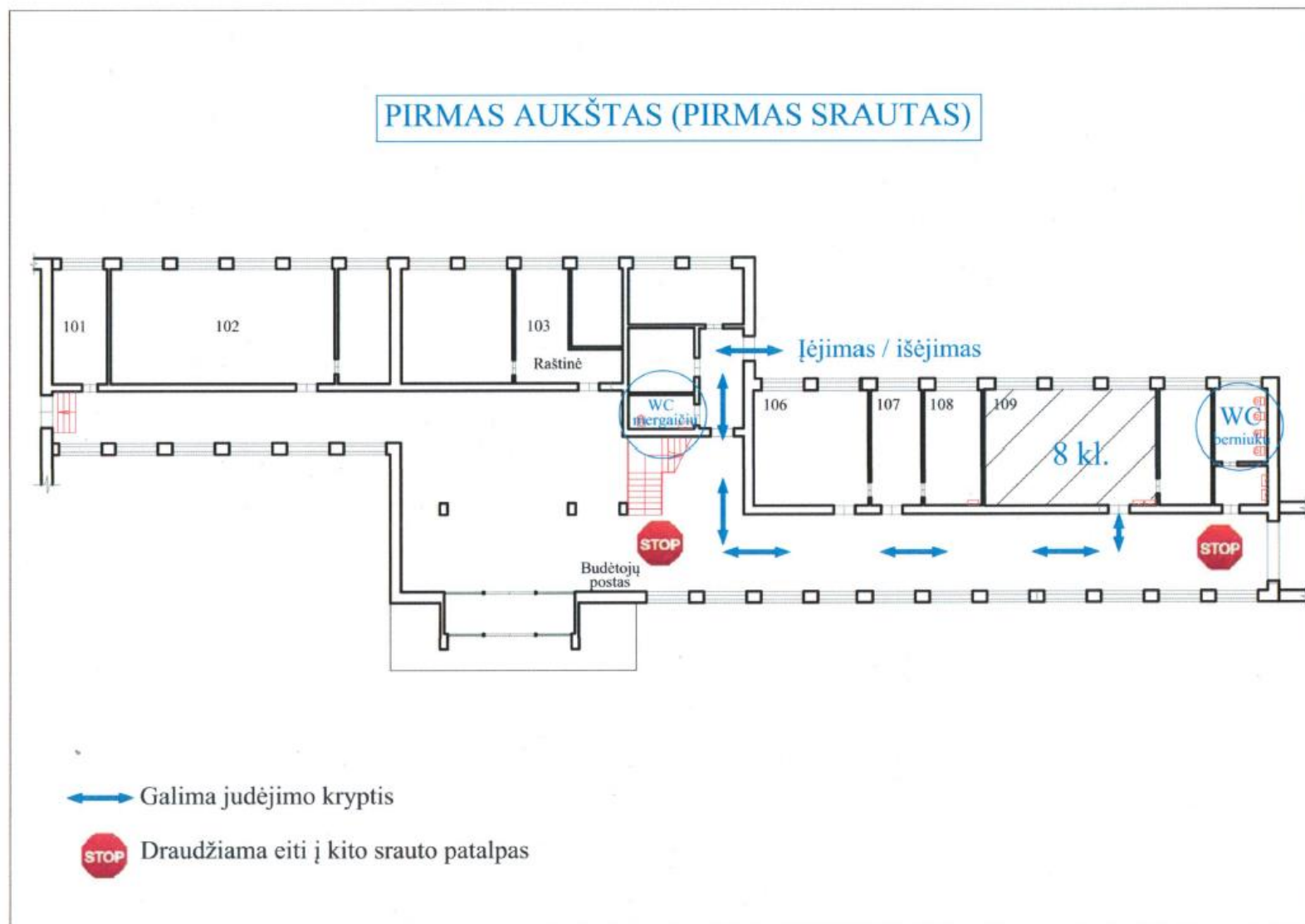
35. AGGV – atsakingas už akademijos priešgaisrinę saugą asmuo privalo:

- prireikus iškviesti dujų ūkio, greitosios pagalbos ir kitas tarnybas;
- sustabdyti darbus, kol neužgesintas gaisras;
- iškviesti atsakingą už elektros ūkį darbuotoją, kad prireikus būtų galima išjungti aparatus, elektros tiekimą;
- neleisti personalui atlikti jokių veiksmų uždūmintoje gaisro zonoje, kad išvengti apsinuodijimų degimo produktais.

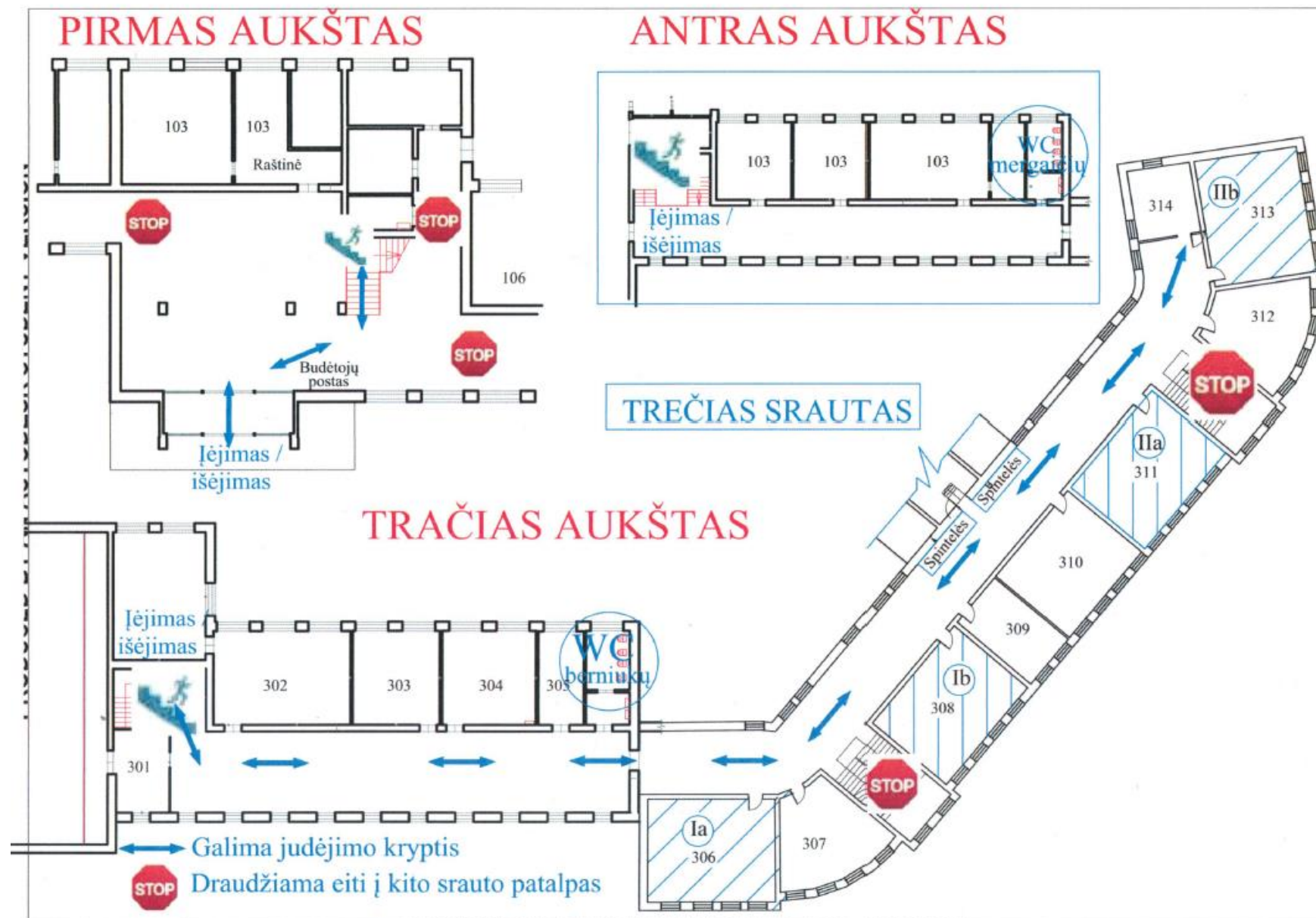
36. Atvykus ugniagesiams, AGGV privalo informuoti GGV apie gaisro aplinkybes, apie automatinio gaisro gesinimo įrenginių įsijungimą, žmonių evakavimą.

GGV ir kitų priešgaisrinių gelbėjimo pajėgų pareigūnų nurodymai gaisro gesinimo metu yra privalomi visiems gaisravietėje esantiems žmonėms. Gaisro gesinimo metu draudžiama trukdyti GGV ar kitų priešgaisrinių gelbėjimo pajėgų valstybės tarnautojų ir darbuotojų veiksmams. GGV nurodymus turi teisę atšaukti tik jis pats.

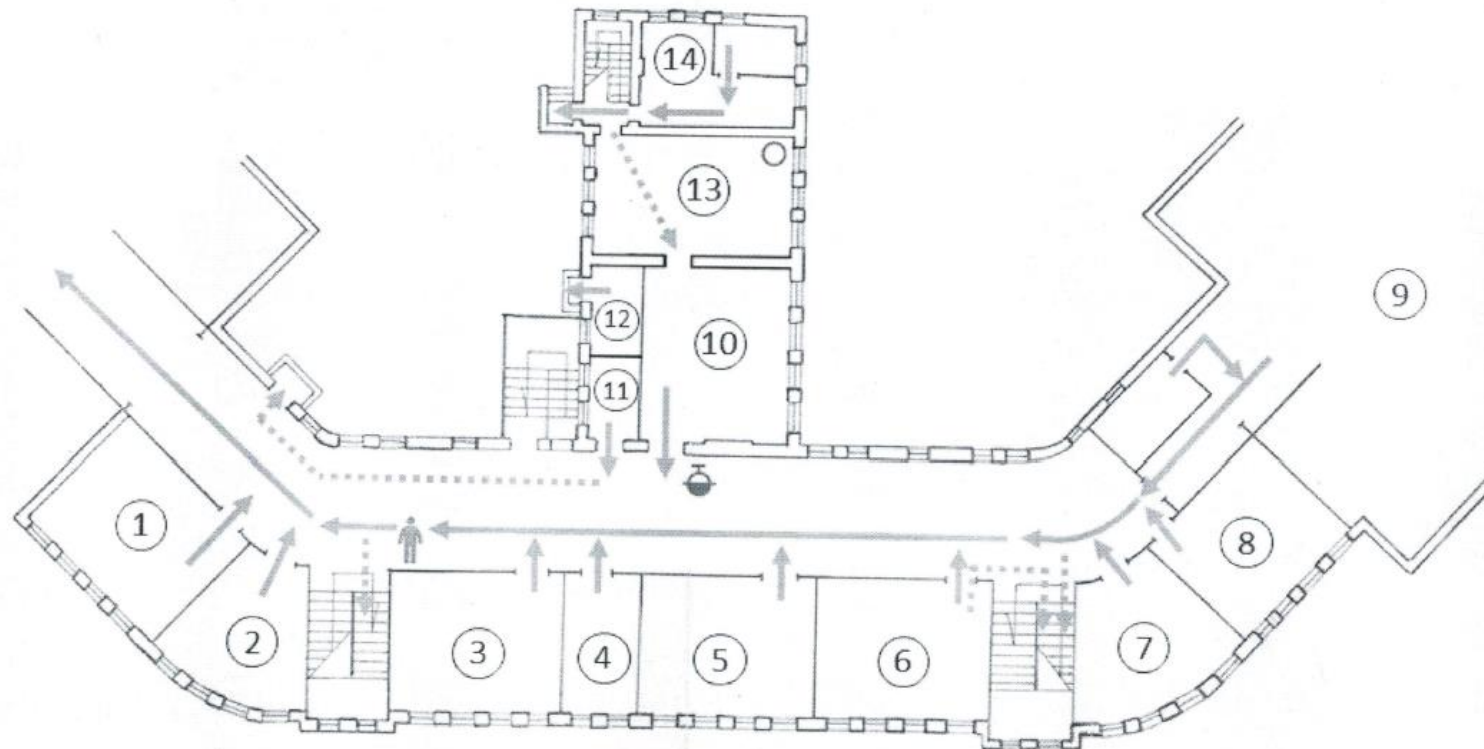
PLANĄ PARUOŠĖ: Direktorius pavaduotojas ūkiui ir administracijai Audrius Karaliūnas

1 AUKŠTO EVAKUACINIS PLANAS

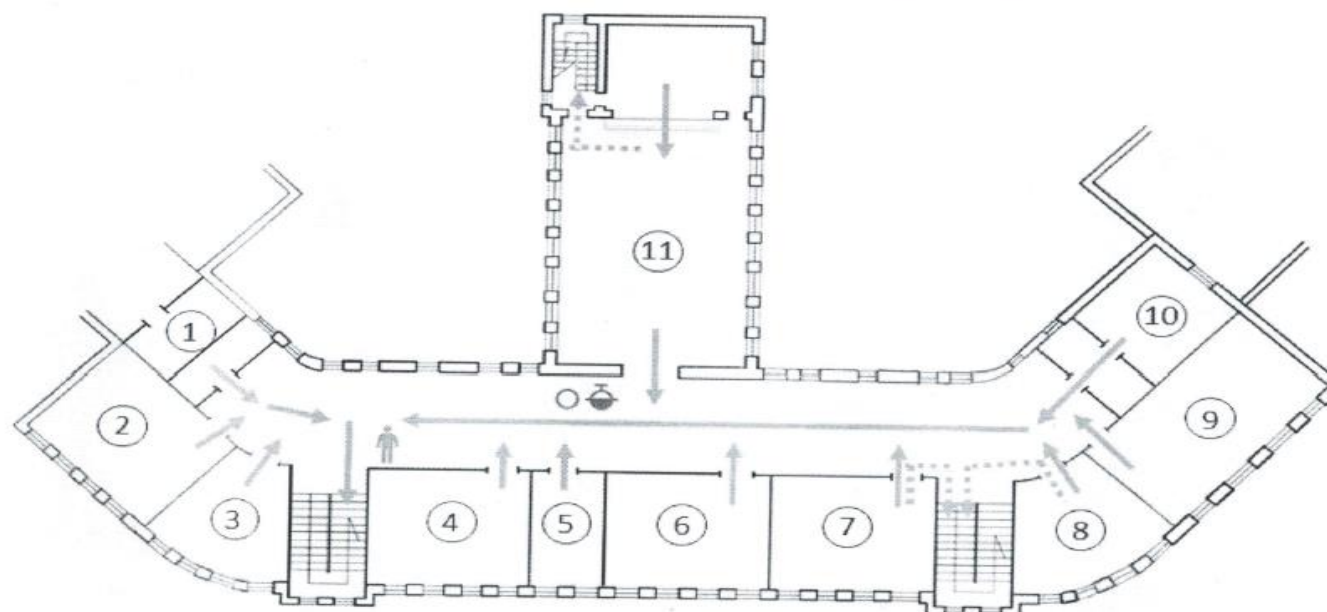
Eksplikacija :

① 12 kabinetas	⑦ 17 kabinetas	⑬ Technologijų metalo apd.
② 12a kabinetas	⑧ 18 kabinetas	⑭ Mergaičių technologijų kab.
③ 13 kabinetas	⑨ Sporto salė	
④ 14 kabinetas	⑩ Technologijų medžio apd.	
⑤ 15 kabinetas	⑪ Stalių dirbtuvės	
⑥ 16 kabinetas	⑫ Serverinė	

Sutartiniai ženklai :

→	pagrindinis evakuacinis kelias
...	atsarginis evakuacinis kelias
○	gesintuvas
🧑	Jūs esate čia
🔔	priešgaisrinis čiaupas

2 AUKŠTO EVAKUACINIS PLANAS

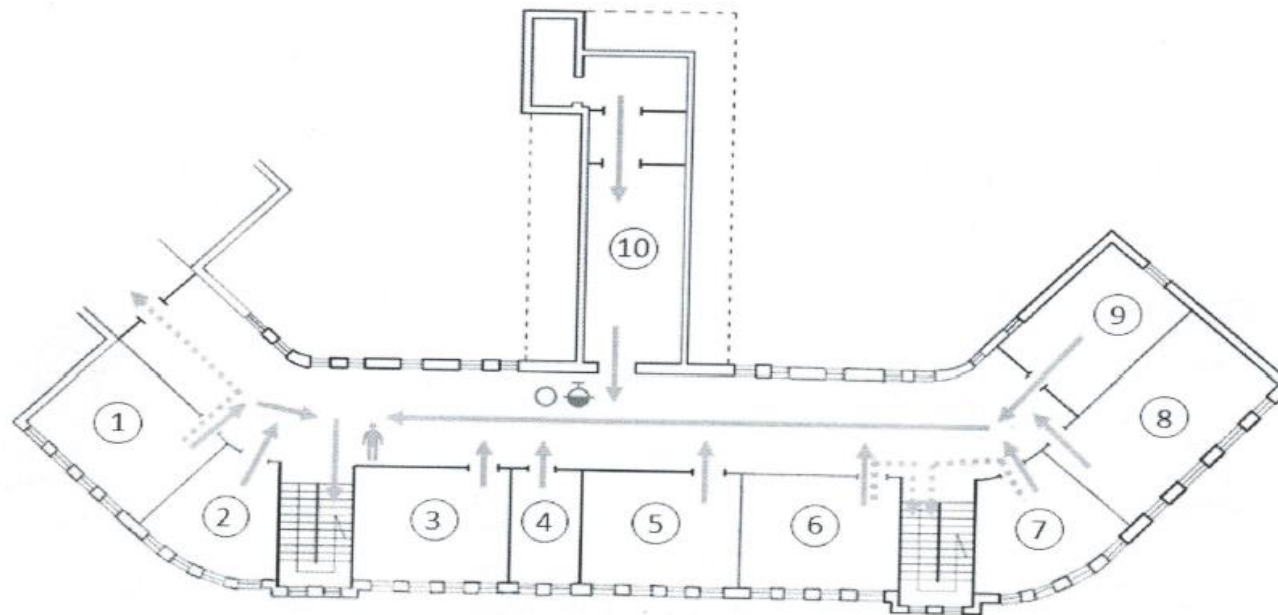
Eksplikacija :

① Archyvas	⑤ Soc. pedagogės k.	⑨ Informacinių technologijų k.
② Matematikos k.	⑥ Lietuvių k. k.	⑩ Sveikatos k.
③ Mokytojų k.	⑦ Lietuvių k. k.	⑪ Aktų salė
④ Lietuvių k. k.	⑧ Rusų k. k.	

Sutartiniai ženklai :

→	pagrindinis evakuacinis kelias
---→	atsarginis evakuacinis kelias
○	gesintuvas
⦿	Jūs esate čia
☼	priešgaisrinis čiaupas

3 AUKŠTO EVAKUACINIS PLANAS

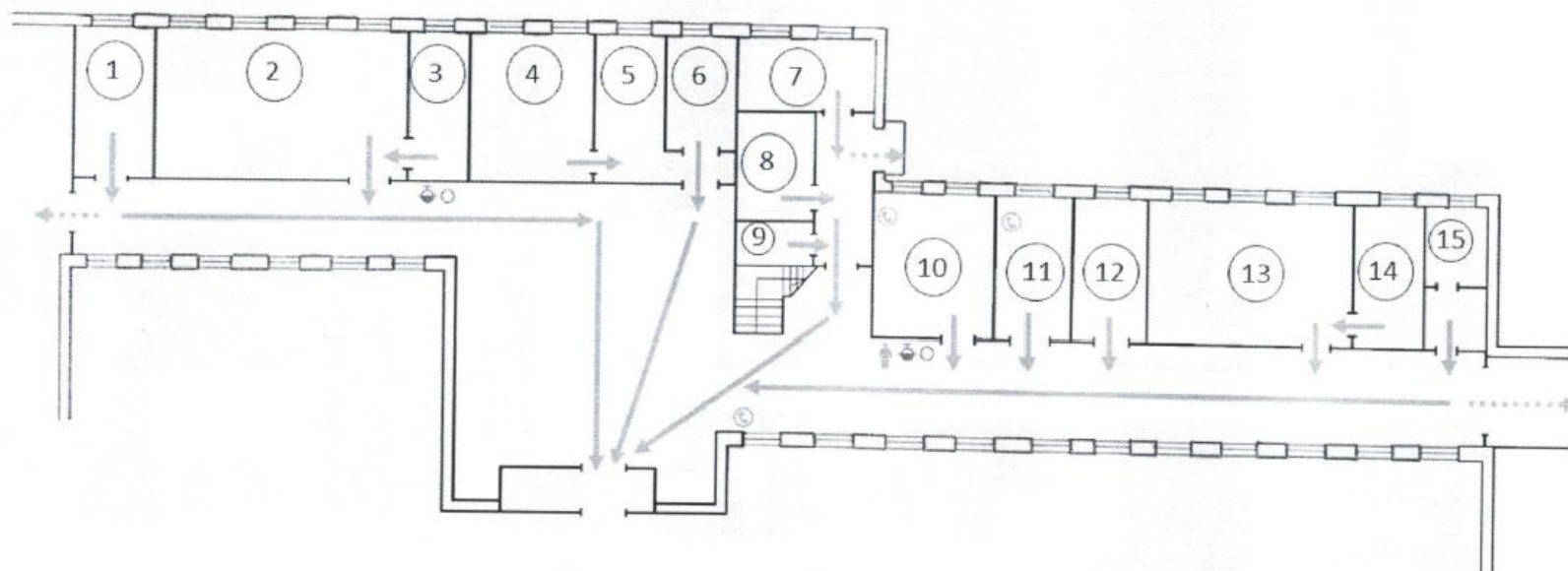
Eksplikacija :

① Lietuvių k. k.	⑤ Matematikos k.	⑨ Logopedinis k.
② Anglų k. k.	⑥ Istorijos k.	⑩ Muziejus
③ Geografijos k.	⑦ Anglų k. k.	
④ Anglų k. k.	⑧ Matematikos k.	

Sutartiniai ženklai :

→	pagrindinis evakuacinis kelias
...	atsarginis evakuacinis kelias
○	gesintuvas
⋈	Jūs esate čia
⬮	priešgaisrinis čiaupas

PRIESTATO 1 AUKŠTO EVAKUACINIS PLANAS

Eksplikacija :

- ① Pavadootojų kab.
- ② Chemijos kab. 10
- ③ Chemijos paruošiamasis
- ④ ⑤ ⑥ Panevėžio Raimundo
Sargūno sporto gimnazijos
administracija

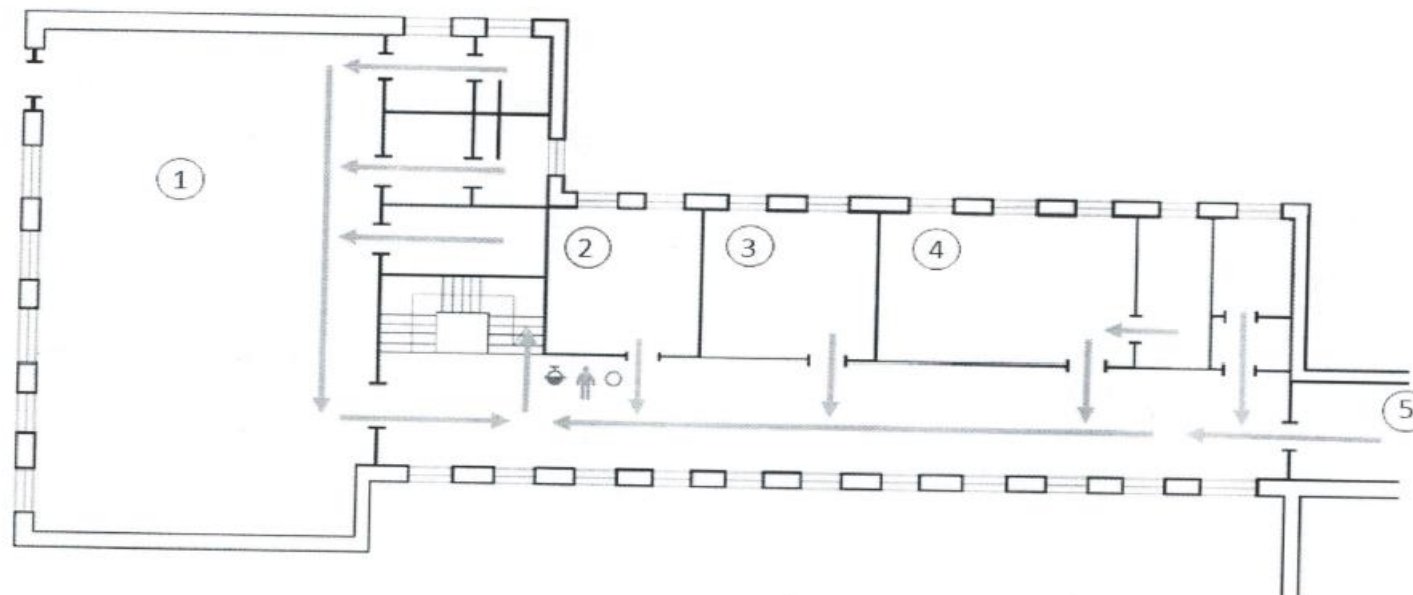
- ⑦ Pavadootojo ūkiui ir administracijai kab.
- ⑧ Sandėlys
- ⑨ Sanitarinis mazgas
- ⑩ Direktoriaus kab.
- ⑪ Raštinė
- ⑫ Būhalterija

- ⑬ Fizikos kab. 11
- ⑭ Fizikos paruošiamasis
- ⑮ Sanitarinis mazgas

Sutartiniai ženklai :

- pagrindinis evakuacinis
- atsarginis evakuacinis k
- ☼ priešgaisrinis žiaupas
- gesintuvas
- ♂ Jūs esate čia
- ☎ telefonas

PRIESTATO 2 AUKŠTO EVAKUACINIS PLANAS

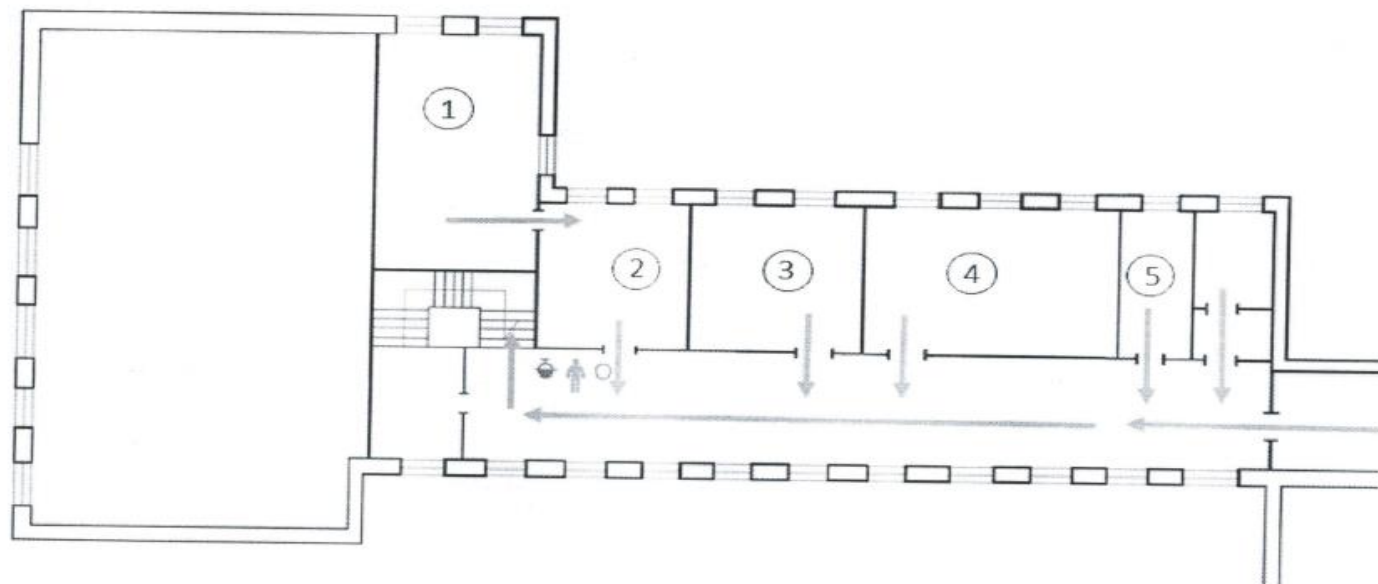
Eksplikacija :

- ① Dziudo salė
- ② ③ ④ Pradinių k. k.
- ⑤ Archyvas

Sutartiniai ženklai :

- pagrindinis evakuacinis kelias
- atsarginis evakuacinis kelias
- gesintuvas
- ⦿ Jūs esate čia
- 🔔 priešgaisrinis čiaupas

PRIESTATO 3 AUKŠTO EVAKUACINIS PLANAS

Eksplikacija :

① Skaitykla	⑤ Pavadootojos ūkiui ir administracijai k.
② Biblioteka	
③ Sporto pažinimo ir sveikatos k.	
④ Biologijos k.	

Sutartiniai ženklai :

→	pagrindinis evakuacinis kelias
...→	atsarginis evakuacinis kelias
○	gesintuvas
⊿	Jūs esate čia
☼	priešgaisrinis čiaupas

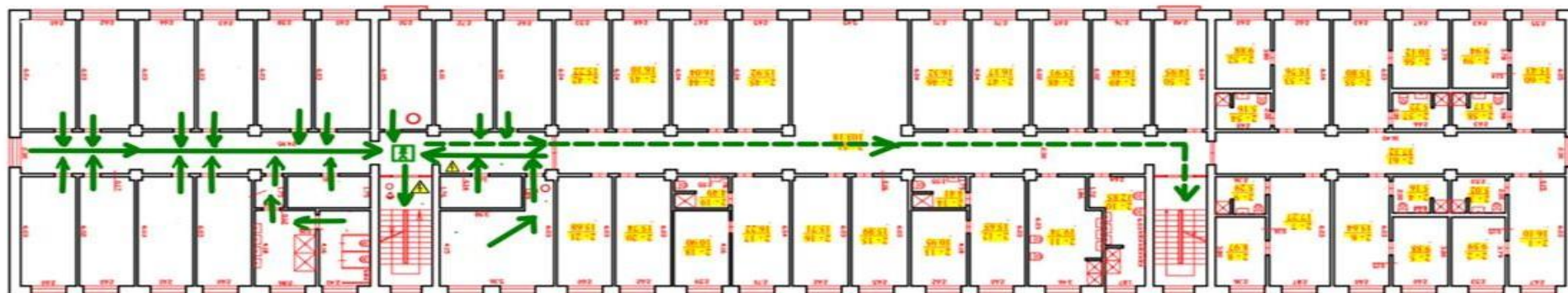
BENDRABUČIO EVAKAVIMO IŠ GIMNAZIJOS PATALPŲ AUKŠTŲ SCHEMOS

PATVIRTINTA
gimnazijos direktorė

.....
Asta Sakalauskienė

20..... m. mėn. d.

II aukštas

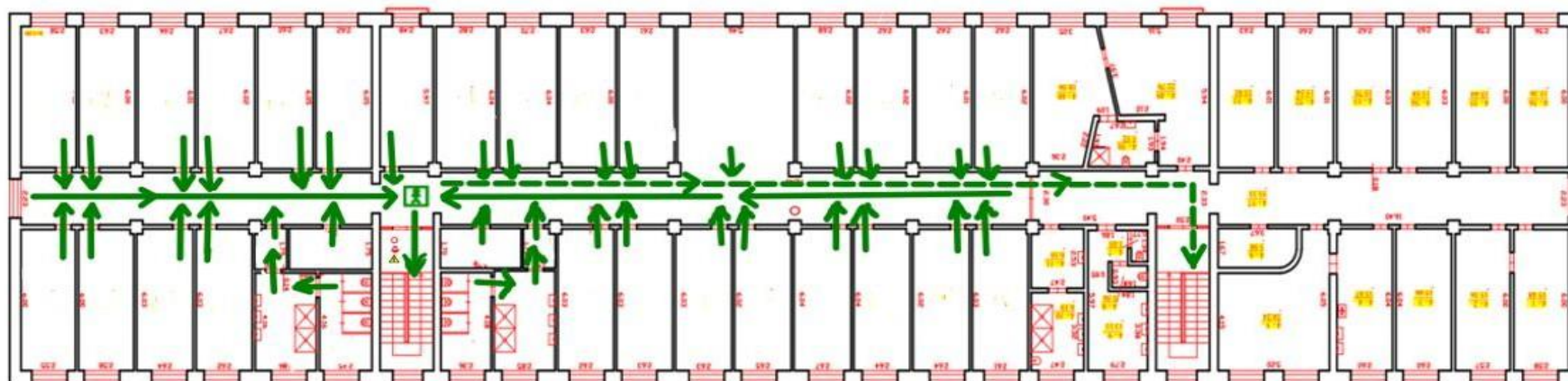
ŽENKLAS	REIKSMĖ
	Jūs esate čia
	Elektros skydelis
	Gaisrinis čiaupas
	Gesintuvas
	Pagrindinis evakuacijos kelias
	Atsarginis evakuacijos kelias
	Telefonas

PATVIRTINTA
gimnazijos direktorė

.....
Asta Sakalauskienė

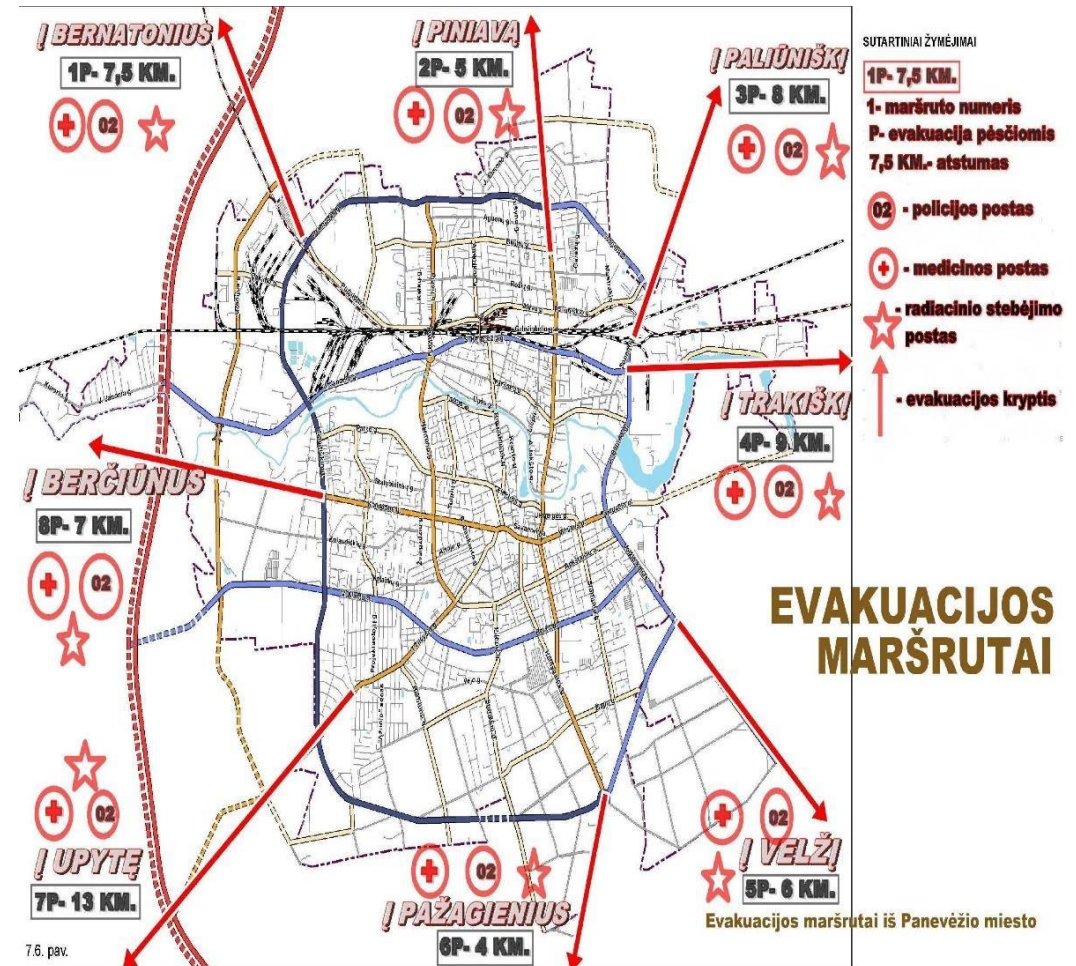
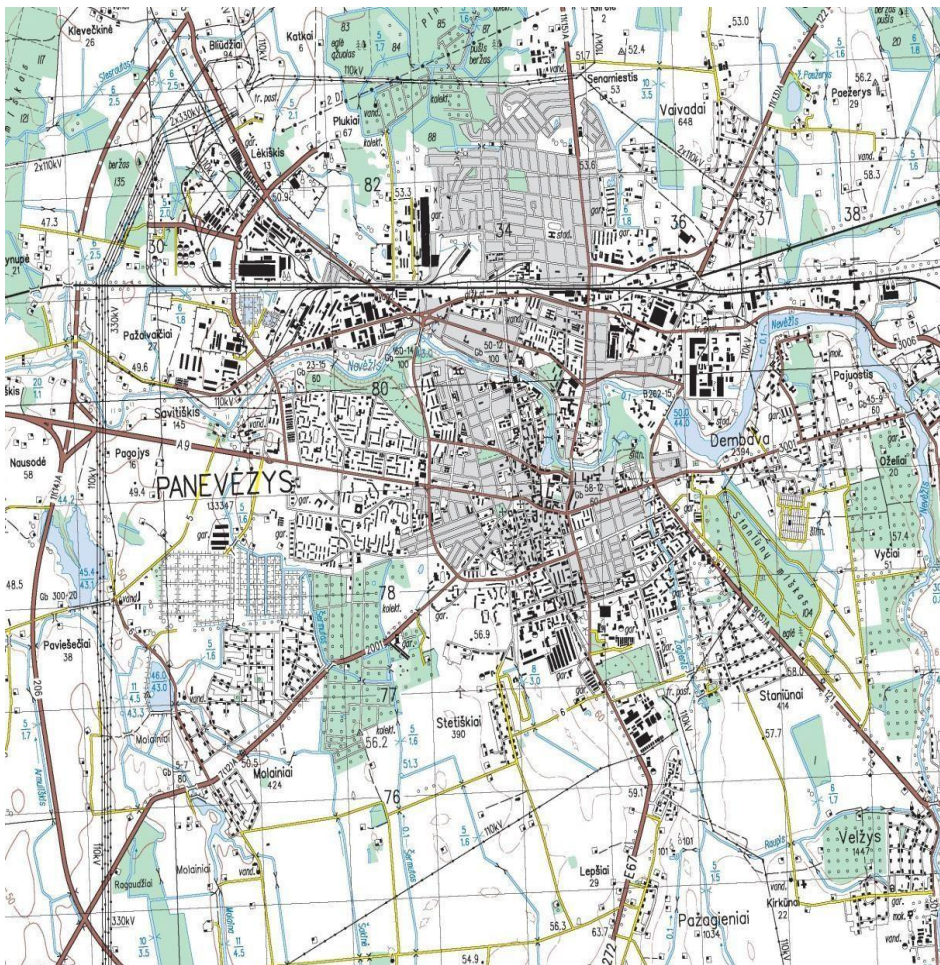
20..... m. mėn. d.

IV aukštas

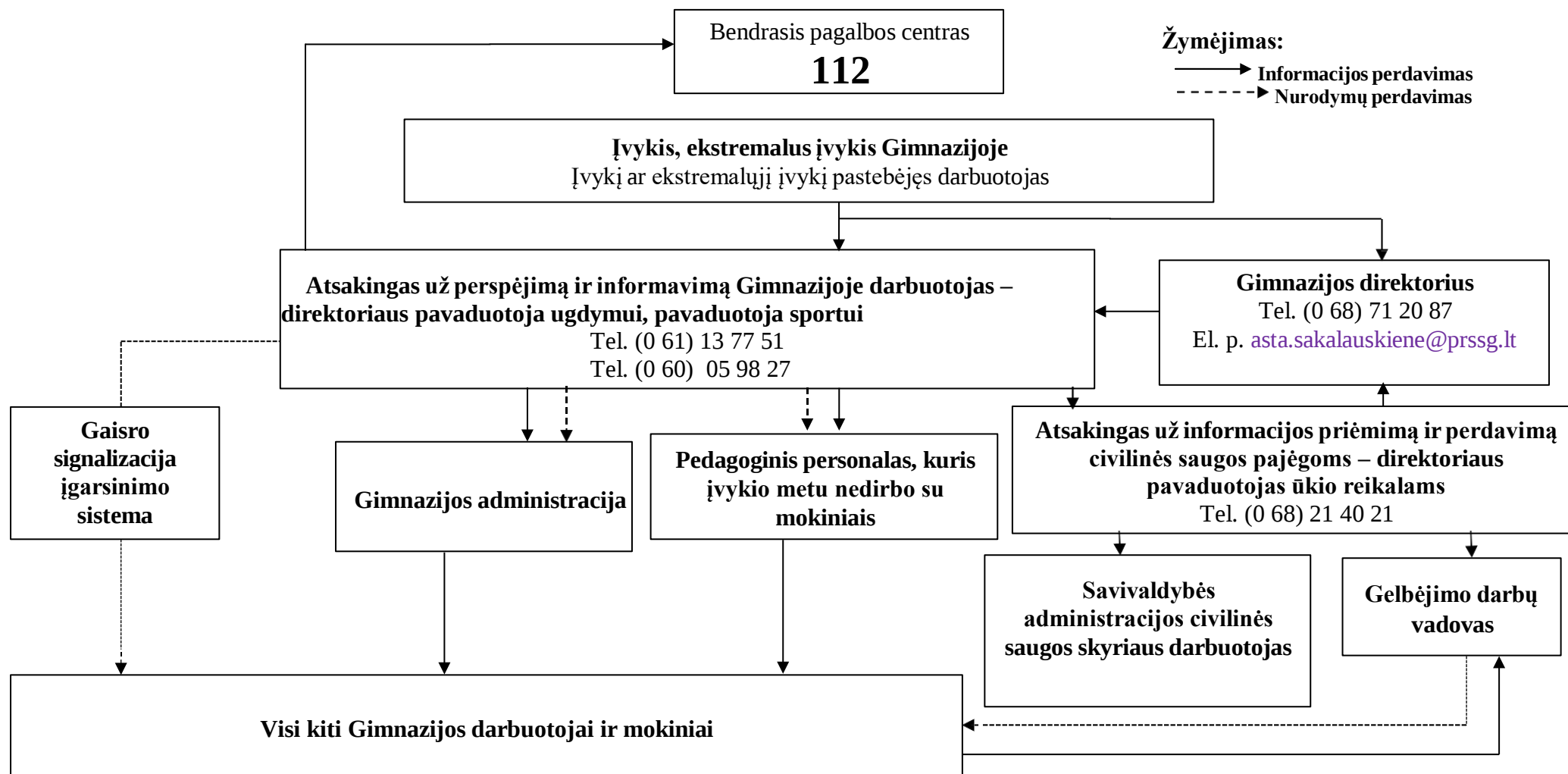

ŽENKLAS	REIKŠMĖ
	Jūs esate čia
	Elektros skydelis
	Gaisrinis čiaupas
	Gesintuvas
	Pagrindinis evakuacijos kelias
	Atsarginis evakuacijos kelias
	telefonas

TERITORIJOS IR EVAKAVIMO IŠ PANEVĖŽIO MIESTO SCHEMA

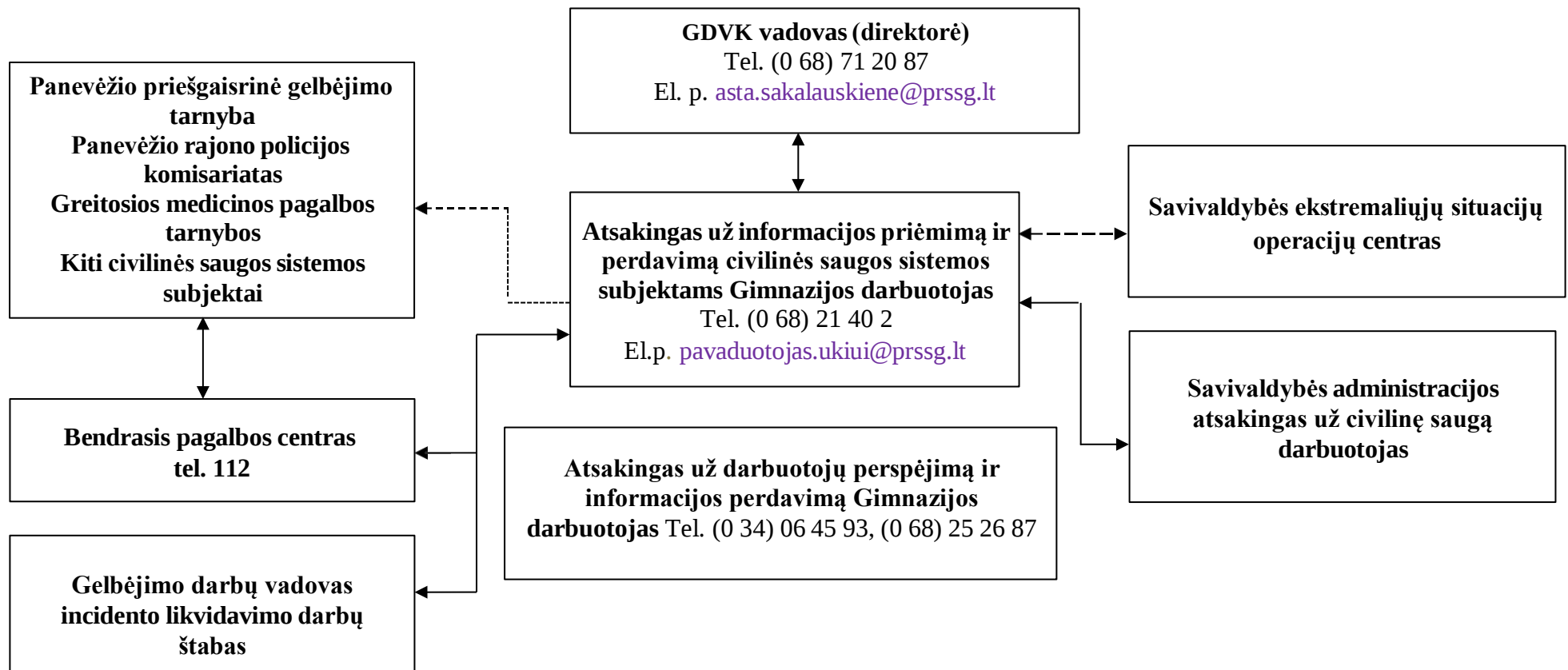

PERSPĖJIMO APIE ĮVYKĮ ĮMONĖJE SCHEMA

Pastaba: Savivaldybės civilinės saugos specialistai informuojami, jei įvykis viršija nustatytus Ekstremalaus įvykio kriterijus.

KEITIMOSI INFORMACIJA APIE ĮVYKĮ SCHEMA

Pastaba: Civilinės saugos sistemos subjektų kontaktai pateikti **Plano priede Nr. 2**

Žymėjimas: —————> Informacijos priėmimas – perdavimas
 - - - - -> Informacijos priėmimas – perdavimas tarnybai pareikalavus

KALENDORINIS VEIKSMŲ PLANAS

Eil. Nr.	Veiksmo pavadinimas*	Veiksmo numeris, kuris (-ie) turi būti įgyvendintas (-i) (būtina sąlyga veiksmui pradėti)	Veiksmo vykdymo pradžia	Siekiamas veiksmo taikymo trukmė (norma)	Siekiamas veiksmo rezultatas	Laikas													
						valandos					paros				mėnesiai				
						1	2	4	6	X	1	2	3	Y	1	2	3	Z	
1.	Gaisras																		
1.1.	Perspėjimo apie gresiantį ar susidariusį įvykį organizavimas ir veiksmų koordinavimo priemonės.	Esant atvirai liepsnai pranešti Bendrajam pagalbos centrui. Vykdytojas – pirmas pavojų pastebėjęs žmogus. Perdavimo priemonės: vietinis arba mobilusis telefonas.	Nedelsiant.	5 min.	Informuoti reaguojančias institucijas (ugniagesius gelbėtojus) apie pavojų.														
1.2.		Perspėti darbuotojus ir lankytojus apie gaisrą. Vykdytojas – pirmas pavojų pastebėjęs žmogus. Perdavimo priemonės: kontaktinis žodžiu, vietinis arba mobilusis telefonas, garsinės priemonės.	Nedelsiant.	5 min.	Perduoti informaciją apie kilusį pavojų visiems pastate esantiems žmonėms ir duoti signalą ruoštis sekantiems veiksmams.														
1.3.		Informuoti Gimnazijos direktorę apie kilusį pavojų. Vykdytojas – pirmas pavojų pastebėjęs žmogus. Perdavimo priemonės: kontaktinis žodžiu, vietinis arba mobilusis telefonas, garsinės priemonės.	Nedelsiant.	5 min.	Informuoti Gimnazijos direktorę apie kilusį pavojų.														
1.4.		Jei yra saugu, imtis veiksmų gesinti ugnies židinį. Vykdytojas – pirmas pavojų pastebėjęs žmogus. Perdavimo priemonės: kontaktinis žodžiu, vietinis arba mobilusis telefonas	Nedelsiant.	15 min. Arba kol atvyks ugniagesiai gelbėtojai.	Užgesinti ugnies židinį pirminėje stadijoje.														

Eil. Nr.	Veiksmo pavadinimas*	Veiksmo numeris, kuris (-ie) turi būti įgyvendintas (-i) (būtina sąlyga veiksmui pradėti)	Veiksmo vykdymo pradžia	Siekiamas veiksmo taikymo trukmė (norma)	Siekiamas veiksmo rezultatas	Laikas												
						valandos					paros				mėnesiai			
						1	2	4	6	X	1	2	3	Y	1	2	3	Z
1.5.		Jei yra galimybė nustatyti, kokio masto įvykio apimtis. Vykdytojas – pirmas pavojų pastebėjęs žmogus, Gimnazijos direktorė, GDVK.	5 min.	15 min. Arba kol atvyks ugniagesiai gelbėtojai.	Informacijos rinkimas siekiant detalizuoti informaciją atvykusiems ugniagesiams gelbėtojams.													
1.6.		Užtikrinti laisvą privažiavimą prie pastato, kuriame kilo gaisras. Vykdytojas – direktoriaus pavaduotojas ūkio reikalams, kiti GDVK nariai.	5 min.	10 min.	Specialiųjų tarnybų privažiavimo iki pavojaus vietos atlaisvinimas.													
1.7.		Organizuoti atvykstančių priešgaisrinių pajėgų pasitikimą. Vykdytojas – GDVK.	5 min.	10 min.	Atvykstančioms tarnyboms reikalinga perduoti informaciją apie Gimnazijos specifiką ir pavojaus mastą.													
1.8.		Išjungti į gaisro židinių einančias elektros tiekimo linijas. Vykdytojas – direktoriaus pavaduotojas ūkio reikalams.	5 min.	10 min.	Tikslas – sumažinti ugnies židinio plitimą dėl elektros instaliacijos keliamos kaitros ir kibirkščiavimo.													
1.9.		Jei yra galimybė imtis materialinių vertybių apsaugos. Vykdytojas – GDVK.	5 min.	1 val.	Išnešant iš pastato materialines vertybes yra sumažinamas turtinis nuostolis.													
1.10.	Gimnazijos darbuotojų ir apsaugos organizavimo priemonės gresiant įvykiui ar jam įvykus.	Organizuoti darbuotojų ir lankytojų evakuaciją. Vykdytojas – direktoriaus pavaduotojas ūkio reikalams.	1 min.	6 min.	Evakuacijos tikslas – sumažinti sužalojimų ir apsinuodijimų poveikį sveikatai.													
1.11.		Organizuoti Gimnazijos darbuotojų ir mokinių skaičiavimą žmonių susirinkimo vietoje lauke. Vykdytojas – direktoriaus pavaduotojas ūkio reikalams.	6 min.	6 min.	Skaičiavimo metu nustatomo ar pastate nėra likę žmonių.													

Eil. Nr.	Veiksmo pavadinimas*	Veiksmo numeris, kuris (-ie) turi būti įgyvendintas (-i) (būtina sąlyga veiksmui pradėti)	Veiksmo vykdymo pradžia	Siekiamas veiksmo taikymo trukmė (norma)	Siekiamas veiksmo rezultatas	Laikas												
						valandos					paros				mėnesiai			
						1	2	4	6	X	1	2	3	Y	1	2	3	Z
1.12.		Nukentėjusiems gaisro metu suteikti pirmąją medicinos pagalbą, iškviesti medicinos tarnybas, paruošti išvežimui į medicinos įstaigą. Vykdytojas – darbuotojai.	Nedelsiant.	15 min. Arba kol atvyks greitoji medicinos pagalba.	Skubus pirmosios pagalbos suteikimas mažina poveikio sveikatai mastą bei suteikia galimybę išgelbėti gyvybę, kol atvyks pagalba.													
1.13.		Pagal tarpusavio susitarimą su kita įstaiga dėl darbuotojų ir lankytojų evakuacijos, pasiruošti evakuoti žmones. Vykdytojas – Gimnazijos direktorė, direktoriaus pavaduotojas ūkio reikalams.	15 min.	1 val.	Šaltuoju metų laiku evakuotiems žmonės svarbu suteikti prieglobstį šiltose ir sausose patalpose.													
1.14.	Atlikti kitus privalomuosius darbus.	Pateikti ataskaitas, vertinimus ir kitų nurodymų įgyvendinimą patvirtinančius dokumentus. Vykdytojas – Gimnazijos direktorė.	1 d.	3 d.	Informacijos pateikimas svarbus tiek prevenciniu atžvilgiu, tiek siekiant atstatyti Gimnazijos veiklą.													
1.15.	Veiklos tęstinumo užtikrinimo priemonės.	Organizuoti atstatymą pažeistų elektros, ryšių ir komunalinių tinklų. Vykdytojas – direktoriaus pavaduotojas ūkio reikalams.	2 d.	4 d.	Minimos komunikacijų atkūrimas yra būtinas Gimnazijos veiklos vykdymui.													
1.16.		Išvalyti patalpas, pašalinti gaisro sukeltus pastato pakitimus.	1 d.	2 d.	Siekiant grįžti prie kasdieninės veiklos, turi būti pašalinti visi gaisro sukelti padariniai.													
1.17.		Pakeisti pažeistus įrenginius, suremontuoti pažeistas pastatų konstrukcijas ir kt. Vykdytojas – Gimnazijos direktorė, kitos įmonės ir įstaigos.	1 d.	5 d.	Gimnazijoje turi būti atkurtos arba pakeistos apgadintos vietos, probleminės pastato vietos suremontuotos.													

Eil. Nr.	Veiksmo pavadinimas*	Veiksmo numeris, kuris (-ie) turi būti įgyvendintas (-i) (būtina sąlyga veiksmui pradėti)	Veiksmo vykdymo pradžia	Siekiamas veiksmo taikymo trukmė (norma)	Siekiamas veiksmo rezultatas	Laikas												
						valandos					paros				mėnesiai			
						1	2	4	6	X	1	2	3	Y	1	2	3	Z
1.18.		Gauti valstybinės priežiūros institucijų, arba ugniagesių gelbėtojų leidimą atnaujinti objekto veiklą. Vykdytojas – Gimnazijos direktorė.	1 val.	2 d.	Po gaisro lokalizavimo apie galimus veiklos atstatymo procesus (galimybę grįžti į patalpas) informaciją perduoda ugniagesiai gelbėtojai. Jei buvo padarytas didelis poveikis būtina gauti prižiūrinių institucijų leidimą veiklos vykdymui.													
2.	Labai smarkus vėjas, uraganas																	
2.1.	Perspėjimo apie gresiantį ar susidariusį įvykį organizavimas ir veiksmų koordinavimo priemonės	Informuoti Gimnazijos darbuotojus apie numatomą pavojų. Vykdytojas – Gimnazijos direktorė.	20 min	1 val.	Pagal numatomas prognozes perduoti informaciją darbuotojams apie vykdomą pasirengimą.													
2.2.		Organizuoti pastato apsaugą. Vykdytojas – Gimnazijos direktorė, GDVK, darbuotojai.	1 val.	1 val.	Įvertinti galimą stipraus vėjo poveikį ryšiams ir numatyti analogines priemones.													
2.3.		Organizuoti teritorijos apsaugą (pašalinti arba pritvirtinti lengvesnius daiktus). Nurodymus perduoda Gimnazijos direktorė, vykdo – darbuotojai.	1 val.	2 val.	Teritorijoje surinkti arba pritvirtinti lengvus daiktus, kurie gali būti pakelti stipraus vėjo ir padaryti žalą žmonių turtui ar sveikatai.													
2.4.		Analizuoti gaunamą informaciją apie reiškinių grėsmę, jo kryptį. Vykdytojas – Gimnazijos direktorė, GDVK.	Nedelsiant	Nuolat iki pavojaus pabaigos	Realiau laiku sekti žalos pokytį ir reaguoti įvedant papildomas apsaugos priemones.													
2.5.		Organizuoti pasiruošimą darbuotojų ir saugumui užtikrinti. Vykdytojas – Gimnazijos direktorė, GDVK.	30 min.	1 val.	Numatyti galimą poveikį, perskirstyti darbą taip, kad nebūtų vykdoma veikla arti langų.													

Eil. Nr.	Veiksmo pavadinimas*	Veiksmo numeris, kuris (-ie) turi būti įgyvendintas (-i) (būtina sąlyga veiksmui pradėti)	Veiksmo vykdymo pradžia	Siekiamas veiksmo taikymo trukmė (norma)	Siekiamas veiksmo rezultatas	Laikas												
						valandos					paros				mėnesiai			
						1	2	4	6	X	1	2	3	Y	1	2	3	Z
2.6.		Paskirti asmenis bei organizuoti neįgalųjų žmonių apsaugą. Vykdytojas – Gimnazijos direktorė, GDVK, darbuotojai.	1 min.	6 min.	Siekiamas užtikrinti neįgalųjų asmenų apsaugą.													
2.7.	Gresiančių ar įvykusių įvykių likvidavimo ir jų padarinių šalinimo organizavimas ir koordinavimo priemonės.	Apžiūrėti patalpas, pastatą, teritoriją, nustatyti paveiktas vietas. Vykdytojas – Gimnazijos direktorė.	1 val.	4 val.	Siekiamas nustatyti, ar galima tęstinė veikla.													
2.8.	Veiklos tęstinumo užtikrinimo priemonės.	Pasibaigus įvykiui ir įvertinus galimybes atstatyti veiklos tęstinumą. Vykdytojas – Gimnazijos direktorė, GDVK.			Atnaujinti Gimnazijos veiklą.													
2.9.	Kitos priemonės.	Pagal steigėjo nurodymą pasiruošti koreguoti Gimnazijos veiklą, jei dėl techninių kliūčių kasdieninės funkcijos yra pakitusios. Vykdytojas – Gimnazijos direktorė.	1 val.	1 d.	Pagal pateikiamas rekomendacijas pakeisti Gimnazijos veiklą (dalina riboti, visiškai riboti).													
3.	Pavojingos ar ypač pavojingos žmonių užkrečiamos ligos protrūkis ar epidemija																	
3.1.	Perspėjimo apie gresiantį ar susidariusį įvykį organizavimas ir veiksmų koordinavimo priemonės.	Nustačius pavojingos užkrečiamosios ligos atvejį darbuotojų ar lankytojų tarpe, nedelsiant informuoti Gimnazijos direktorę. Informaciją perduoda faktą užfiksavęs darbuotojas. Perdavimo priemonės: kontaktinis žodžiu, vietinis arba mobilusis telefonas.	Nedelsiant.	15 min.	Skubus patarėjos informavimas, dėl pirminių saugos veiksmų vykdymo pradžios ir nurodymų perdavimo.													

Eil. Nr.	Veiksmo pavadinimas*	Veiksmo numeris, kuris (-ie) turi būti įgyvendintas (-i) (būtina sąlyga veiksmui pradėti)	Veiksmo vykdymo pradžia	Siekiamas veiksmo taikymo trukmė (norma)	Siekiamas veiksmo rezultatas	Laikas												
						valandos					paros				mėnesiai			
						1	2	4	6	X	1	2	3	Y	1	2	3	Z
3.2.		Pagal schemą ir sąrašą informuoti ekstremaliųjų situacijų valdymo grupės narius. Įvertinus poreikį informaciją perduoda Gimnazijos direktorė. Perdavimo priemonės: kontaktinis žodžiu, vietinis arba mobilusis telefonas.	30 min.	1 val.	Esant pavojingai užkrečiamai ligai gali reikėti imtis skubių priemonių, kurios bus paskirstomos visai ekstremaliųjų situacijų valdymo grupei.													
3.3.		Apie galimą pavojų perspėti ir informuoti Gimnazijos darbuotojus ir lankytojus žodiniu principu, vietinėmis ryšio, mobiliaisiais telefonais	1 val.	1 val.	Perduoti informaciją apie pirminius apsaugomuosius veiksmus, kurie buvo priimti Gimnazijos patarėjos arba GDVK.													
3.4.		Dezinfekuoti patalpas, kuriose buvo užsikrėtęs asmuo. Veiksmui atlikti nurodymą duoda Gimnazijos direktorė, arba jo paskirtas asmuo. Vykdytojas – Gimnazijos darbuotojai. Perdavimo priemonės: kontaktinis žodžiu, vietinis arba mobilusis telefonas.	2 val.	7 paros arba iki pavojaus pabaigos	Sumažinti galimo užkrato kiekį patalpose.													
3.5.		Ribojamas patekimas į Mokyklą. Nurodymas duodamas Gimnazijos patarėjos, Vykdytojas – darbuotojai. Perdavimo priemonės: kontaktinis žodžiu, informaciniai pranešimai ant durų, vietinis arba mobilusis telefonas, elektroninis paštas ar informacinės sistemos.	3 val.	7 paros arba iki pavojaus pabaigos	Siekama sumažinti pašalinių asmenų lankymąsi Gimnazijoje. Taikant ribojimus mažinamas galimas ligos plitimas.													

Eil. Nr.	Veiksmo pavadinimas*	Veiksmo numeris, kuris (-ie) turi būti įgyvendintas (-i) (būtina sąlyga veiksmui pradėti)	Veiksmo vykdymo pradžia	Siekiamas veiksmo taikymo trukmė (norma)	Siekiamas veiksmo rezultatas	Laikas												
						valandos					paros				mėnesiai			
						1	2	4	6	X	1	2	3	Y	1	2	3	Z
		Perdavimo priemonės: kontaktinis žodžiu, vietinis arba mobilusis telefonas, elektroninis paštas ar informacinės sistemos.		pabaigos	būti keičiamas Gimnazijos veiklos pobūdis.													
3.7.	Gimnazijos darbuotojų ir mokinių apsaugos organizavimo priemonės gresiant įvykiui ar jam įvykus	Nustatyti galimus pavojingos užkrečiamosios ligos simptomus ir kontaktavusius asmenis. Vykdytojas – Gimnazijos direktorė, GDVK.	Nedelsiant	15 min.	Siekama identifikuoti galimos ligos pobūdį, galimą pavojų ir paplitimą.													
3.8.		Stebėti darbuotojus dėl galimų simptomų pasireiškimo. Vykdytojas – Gimnazijos direktorė, GDVK.	Nedelsiant	7 paros arba iki pavojaus pabaigos	Vertinamas galimas pavojingos užkrečiamosios ligos paplitimo mastas.													
3.9.		Įvesti rekomendaciją dėvėti asmenines apsaugos priemones. Vykdytojas – Gimnazijos direktorė, GDVK.	1 d.	7 paros arba iki pavojaus pabaigos	Oro lašeliniu būdu plintančiai ligai sumažinti siekiama apsaugoti asmenis nuo naujų užsikrėtimo atvejų.													
3.10.	Veiklos tęstinumo užtikrinimo priemonės	Gauti valstybinės priežiūros institucijų, savivaldybės, bei kitų suinteresuotų šalių leidimą atnaujinti Gimnazijos veiklą. Vykdytojas – Gimnazijos direktorė.	1 p.	1 p. arba iki nurodymo datos	Pagal pateikiamas rekomendacijas grįžti į kasdieninį Gimnazijos veiklos modelį.													
4.	Teritorijos ir patalpų užteršimas pavojingomis cheminėmis medžiagomis																	
4.1.	Perspėjimo apie gresiantį ar susidariusį įvykį organizavimas ir veiksmų koordinavimas	Priimti (išklausti) ir vykdyti rekomendacijas iš specialiųjų tarnybų. Vykdytojas – direktorė, GDVK, darbuotojai.	Nedelsiant	15 min.	Rekomendacijų metu gauti informaciją apie taršos plitimo kryptį, greitį, dydį ir t.t., būtinąsias saugos priemones.													
4.2.		Jei pavojus Gimnazijos viduje – informuoti direktorę apie kilusį pavojų.	Nedelsiant	5 min.	Perduoti informaciją direktorei, kad būtų imtasi reikiamų													

Eil. Nr.	Veiksmo pavadinimas*	Veiksmo numeris, kuris (-ie) turi būti įgyvendintas (-i) (būtina sąlyga veiksmui pradėti)	Veiksmo vykdymo pradžia	Siekiamas veiksmo taikymo trukmė (norma)	Siekiamas veiksmo rezultatas	Laikas												
						valandos					paros				mėnesiai			
						1	2	4	6	X	1	2	3	Y	1	2	3	Z
	priemonės	Vykdytojas – informaciją gavęs arba užfiksavęs asmuo. Perdavimo priemonės: kontaktinis žodžiu, vietinis arba mobilusis telefonas.			apsaugos veiksmų.													
4.3.		Informuoti darbuotojus apie įvykį. Vykdytojas – direktoriaus pavaduotoja ugdymui. Perdavimo priemonės: kontaktinis žodžiu, vietinis arba mobilusis telefonas.	Nedelsiant	5 min.	Perduoti informaciją darbuotojams apie grėsmės židinį ir būtinuosius pirminius veiksmus.													
4.4.		Patikslinti avarijos mastą ir prognozuoti galimą užteršimo zoną ir įvertinti situaciją. Vykdytojas – direktorė, GDVK.	10 min.	30 min. arba iki pavojaus pabaigos.	Grėsmės dydžio nustatymas siekiant pritaikyti apsaugos veiksmus.													
4.5		Prireikus organizuoti darbuotojų ir lankytojų apsaugą užsandarintose patalpose. Vykdytojas – direktorė, direktoriaus pavaduotojas ūkio reikalams.	10 min.	30 min.	Sumažinti patalpų užteršimą ir taip sumažinti galimą poveikį žmonėms.													
4.6		Paskirti asmenis bei organizuoti neįgaliųjų žmonių apsaugą. Vykdytojas – direktorė.	1 min.	6 min.	Siekiami užtikrinti neįgaliųjų asmenų apsaugą.													
4.7		Organizuoti darbuotojų ir lankytojų evakuaciją, laikantis numatomų saugumo principų. Vykdytojas – direktorė, direktoriaus pavaduotojas ūkio reikalams, direktoriaus pavaduotoja ugdymui.	Nedelsiant	10 min.	Evakuacijos tikslas – sumažinti sužalojimų poveikį sveikatai ir (ar) mirčių skaičių.													

Eil. Nr.	Veiksmo pavadinimas*	Veiksmo numeris, kuris (-ie) turi būti įgyvendintas (-i) (būtina sąlyga veiksmui pradėti)	Veiksmo vykdymo pradžia	Siekiamas veiksmo taikymo trukmė (norma)	Siekiamas veiksmo rezultatas	Laikas												
						valandos					paros				mėnesiai			
						1	2	4	6	X	1	2	3	Y	1	2	3	Z
4.8		Organizuoti ir atlikti patalpų sandarinimą. Vykdytojas – direktoriaus pavaduotojas ūkio reikalams.	10 min.	1 val.	Taršos sklidimo metu sumažinti galimą patalpų užteršimą.													
4.9		Vykdyti steigėjo pateikiamus nurodymus dėl veiklos tęstinumo. Vykdytojas – direktorė.	1 val.	4 d.	Pagal savivaldybės nurodymą atlikti privalomuosius (nurodytus) veiksmus.													
4.10		Išduoti darbuotojams ir lankytojams asmenines apsaugos priemonės, teikti rekomendacijas dėl žmonių elgesio. Vykdytojas – direktoriaus pavaduotojas ūkio reikalams.	10 min.	30 min.	Apsaugoti žmones nuo cheminių teršalų poveikio.													
4.11	Įmonės darbuotojų ir lankytojų apsaugos organizavimo priemonės gresiant įvykiui ar jam įvykus	Organizuoti sustiprintą viešosios tvarkos palaikymą ir turto apsaugą. Vykdytojas – direktorė, direktoriaus pavaduotoja ūkio reikalams.	10 min.	2 val. arba iki pavojaus pabaigos.	Siekama, kad asmenys laikytųsi saugos reikalavimų ir savo veiksmais nekeltų grėsmės nei sau, nei kitiems.													
4.12		Esant apsinuodijimo atvejams, organizuoti priemones, skirtas pirmosios pagalbos suteikimui, nukentėjusiųjų nugabenimą į med. įstaigas. Vykdytojas – darbuotojai, GDVK.	Nedelsiant	30 min. arba iki kol atvyks pagalba.	Skubus pirmosios pagalbos suteikimas mažina poveikio sveikatai mastą bei suteikia galimybę išgelbėti gyvybę, kol atvyks pagalba.													
4.13	Gresiančių ar įvykusių įvykių likvidavimo ir jų padarinių šalinimo	Organizuoti pastato sandarinimo darbus (uždaromos durys, langai, užkempamos orlaidės, išjungiami ventiliacijos prietaisai).	15 min.	30 min.	Dėl galimo poveikio apsaugoti pastate esančius žmones.													

Eil. Nr.	Veiksmo pavadinimas*	Veiksmo numeris, kuris (-ie) turi būti įgyvendintas (-i) (būtina sąlyga veiksmui pradėti)	Veiksmo vykdymo pradžia	Siekiamas veiksmo taikymo trukmė (norma)	Siekiamas veiksmo rezultatas	Laikas												
						valandos					paros				mėnesiai			
						1	2	4	6	X	1	2	3	Y	1	2	3	Z
	organizavimas ir koordinavimo priemonės	Vykdytojas – direktoriaus pavaduotojas ūkio reikalams, darbuotojai.																
4.14		Prireikus organizuoti patalpų valymą šlapiuoju būdu. Vykdytojas – direktorė, direktoriaus pavaduotojas ūkio reikalams.	1 val.	6 val.	Sumažinti teršalų kiekį patalpose.													
4.15	Veiklos tęstinumo užtikrinimo priemonės	Vykdyti nurodomas rekomendacijas iš steigėjo dėl galimų papildomų švarinimų vykdymo, susijusio su patalpų parengimu veiklos tęstinumui. Vykdytojas – direktorė.	1 val.	1 d. arba iki pavojaus pabaigos.	Pagal savivaldybės nurodymą atlikti privalomuosius (nurodytus) ar rekomendacinius veiksmus.													
5.	Pavojus valstybės saugumui (nesankcionuoti užsienio valstybės ginkluotųjų pajėgų veiksmams)																	
5.1.	Perspėjimo apie gresiantį ar susidariusį įvykį organizavimas ir veiksmų	Informuoti Gimnazijos direktorę apie kilusį pavojų. Vykdytojas: informaciją gavęs arba užfiksavęs asmuo. Perdavimo priemonės: kontaktinis žodžiu, vietinis arba mobilusis telefonas.	Nedelsiant	15 min.	Direktorės informavimas yra vienas iš prioritetinių darbų, kadangi visi kiti apsaugomieji veiksmai yra priimami jo kompetencijoje.													
5.2.		Pagal schemą ir sąrašą informuoti civilinės saugos ekstremaliųjų situacijų valdymo grupės narius. Vykdytojas: direktorė. Perdavimo priemonės: kontaktinis žodžiu, vietinis arba mobilusis telefonas.	15 min.	30 min.	GDVK yra direktorės remiančioji struktūra, kuri padeda priimti sprendimus ir organizuoti apsaugomųjų veiksmų procesą.													

Eil. Nr.	Veiksmo pavadinimas*	Veiksmo numeris, kuris (-ie) turi būti įgyvendintas (-i) (būtina sąlyga veiksmui pradėti)	Veiksmo vykdymo pradžia	Siekiamas veiksmo taikymo trukmė (norma)	Siekiamas veiksmo rezultatas	Laikas												
						valandos					paros				mėnesiai			
						1	2	4	6	X	1	2	3	Y	1	2	3	Z
5.3.	koordinavimo priemonės.	Apie galimą pavojų perspėti ir informuoti darbuotojus, mokinius ir lankytojus. Vykdytojas: direktorė, GDVK. Perdavimo priemonės: kontaktinis žodžiu, vietinis arba mobilusis telefonas, informacinės sistemos.	5 min.	10 min.	Veiksmas skirtas perduoti informaciją žmonėms apie būtinąjį pasirengimą.													
5.4.		Gavus signalą „oro pavojus“ imtis priemonių perkelti į saugias vietas darbuotojus, mokinius ir lankytojus. Vykdytojas: direktorė, GDVK. Perdavimo priemonės: kontaktinis žodžiu, vietinis arba mobilusis telefonas, informacinės sistemos.	Nedelsiant	5 min.	Perdavus informaciją visi žmonės turi būti perkelti į saugesnes patalpas.													
5.5.		Organizuoti pastato paruošimo žmonių apsaugai darbus. Vykdytojas: direktorė, GDVK, darbuotojai.	15 min.	30 min.	Pastatas yra žmonių apsaugos priemonė, todėl pagal ESVP plano priedus įgyvendinti pastato ir patalpų paruošimą.													
5.6.		Informuoti tėvus / globėjus. Pateikti informaciją, kaip bus perduodami mokiniai. Vykdytojas: direktorė, GDVK, darbuotojai.	30 min.	1 val.	Pavojaus metu mokinių išdavimas galimas tik pagal nustatytą tvarką. Ta tvarka turi būti perduodama tėvams / globėjams.													

Eil. Nr.	Veiksmo pavadinimas*	Veiksmo numeris, kuris (-ie) turi būti įgyvendintas (-i) (būtina sąlyga veiksmui pradėti)	Veiksmo vykdymo pradžia	Siekiamas veiksmo taikymo trukmė (norma)	Siekiamas veiksmo rezultatas	Laikas												
						valandos					paros				mėnesiai			
						1	2	4	6	X	1	2	3	Y	1	2	3	Z
5.7.		Organizuoti turimų materialųjų išteklių telkimą. Vykdytojas: direktorė, GDVK, darbuotojai.	30 min.	1 val.	Visos priemonės, kurios gali būti panaudotos žmonių saugojimui, pagalbai turi būti sutelktos ir lengvai prieinamos.													
5.8.		Paskirti asmenis bei organizuoti neįgaliųjų žmonių apsaugą ir pagalbą jiems. Vykdytojas – direktorė, GDVK, darbuotojai.	1 min.	6 min.	Siekama užtikrinti neįgaliųjų asmenų apsaugą.													
5.9.		Organizuoti pirminius gelbėjimo ir kitus neatidėliotinus darbus. Vykdytojas: direktorė, GDVK, darbuotojai.	Nedelsiant	1 d. arba iki pavojaus pabaigos	Poveikio metu vykdomas tiek gelbėjimo, tiek pastato apsaugos procesas.													
5.10.		Palaikyti ryšį su specialiosiomis tarnybomis dėl situacijos kaitos. Vykdytojas: direktorė, GDVK.	10 min.	Nuolat iki pavojaus pabaigos	Nuolatinė informacijos kaita yra būtina siekiant prisitaikyti prie naujų kylančių grėsmių.													
5.11.		Rinkti ir kaupti duomenis apie įvykio mastą, jo padarinius. Vykdytojas – direktorė, direktoriauspavduotojasūkio reikalams, GDVK.	Nuolat	Nuolat iki pavojaus pabaigos	Duomenų rinkimas būtinas dėl turtinių nuostolių, atstatomųjų veiksmų, veiklos pokyčio ir t.t.													
5.12.	Darbuotojų ir mokinių apsaugos organizavimo priemonės	Pagal gaunamą informaciją iš visuomenės informavimo priemonių, nustatyti galimus pavojaus scenarijus, laikus ir galimą poveikį. Vykdytojas: direktorė, GDVK.	1 val.	Nuolat iki pavojaus pabaigos	Atsižvelgiant į gautą informaciją ir ESVP numatytus veiksmus pasiruošti galimoms pavojaus situacijoms.													

Eil. Nr.	Veiksmo pavadinimas*	Veiksmo numeris, kuris (-ie) turi būti įgyvendintas (-i) (būtina sąlyga veiksmui pradėti)	Veiksmo vykdymo pradžia	Siekiamas veiksmo taikymo trukmė (norma)	Siekiamas veiksmo rezultatas	Laikas												
						valandos					paros				mėnesiai			
						1	2	4	6	X	1	2	3	Y	1	2	3	Z
5.13.	gresiant įvykiui ar jam įvykus	Stebėti situacijos keitimąsi, grėsmės didėjimą ar mažėjimą. Vykdytojas: direktorė, GDVK.	10 min.	Nuolat iki pavojaus pabaigos	Didėjant grėsmei – priimti sprendimus dėl veiklos ir žmonių apsaugos, mažėjant – grįžti prie kasdieninės veiklos.													
5.14.	Gresiančių ar įvykusių įvykių likvidavimo ir jų padarinių šalinimo organizavimas ir koordinavimo priemonės	Imtis priemonių, apsaugančių nuo dūžtančių šukių pavojaus. Vykdytojas: direktorė, GDVK, darbuotojai.	20 min.	1 val. arba iki pavojaus pabaigos	Užklijuoti, uždenkti langus ar kitaip apsaugoti žmones, patalpose, kuriose jie yra saugomi.													
5.15.		Fakto atveju izoliuoti paveiktas pastato vietas. Vykdytojas: direktorė, GDVK, darbuotojai.	1 val.	6 val.	Dėl galimų griūčių, nuolaužų ar kitokio tipo pastato segmentų poveikio apsaugoti pastate esančius žmones.													
5.16.	Savivaldybės ekstremaliųjų situacijų valdymo plane nurodytų užduočių vykdymo organizavimo priemonės	Prireikus pateikti turimus materialiuosius išteklius, paruošti patalpas laikinam žmonių prieglobsčiui, organizuoti žmonių paskirstymą patalpose ir reikiamos pagalbos suteikimą. Vykdytojas: direktorė, GDVK, darbuotojai.	1 val.	2 val.	Siekiant veikti visos savivaldybės mastu, apsaugoti žmones ruošiamos kolektyvinės apsaugos (priedangos) patalpos, bei kiti turimi ištekliai.													
5.17.		Organizuoti pakeitimą pažeistų įrenginių, vamzdynų, armatūrų ir pažeistų pastato konstrukcijų remontą. Vykdytojas: direktorė, direktoriaus pavaduotojas ūkio reikalams, darbuotojai, kitos įmonės, ar paslaugų tiekėjai.	2 d.	1 mėn.	Pastato būklės atstatymas, dėl žmonių saugumo ir galimos veiklos atnaujinimo.													

Eil. Nr.	Veiksmo pavadinimas*	Veiksmo numeris, kuris (-ie) turi būti įgyvendintas (-i) (būtina sąlyga veiksmui pradėti)	Veiksmo vykdymo pradžia	Siekiamas veiksmo taikymo trukmė (norma)	Siekiamas veiksmo rezultatas	Laikas												
						valandos					paros				mėnesiai			
						1	2	4	6	X	1	2	3	Y	1	2	3	Z
5.18.	Veiklos tęstinumo užtikrinimo priemonės	Vykdyti pažeistų elektros, ryšių ir komunalinių tinklų atstatymą. Vykdytojas: direktorė, direktoriaus pavaduotojas ūkio reikalams, darbuotojai, kitos įmonės, ar paslaugų tiekėjai.	1 d.	3 d.	Pastato būklės atstatymas, dėl žmonių saugumo ir galimos veiklos atnaujinimo.													
5.19.		Atstatyti pažeistas pastato vietas. Vykdytojas: direktorė, direktoriaus pavaduotojas ūkio reikalams, GDVK, darbuotojai, kitos įmonės, ar paslaugų tiekėjai.	1 d.	1 mėn.	Pastato būklės atstatymas, dėl žmonių saugumo ir galimos veiklos atnaujinimo.													
5.20.		Gauti valstybinės priežiūros institucijų leidimą atnaujinti objekto veiklą. Vykdytojas: direktorė.	1 d.	1 mėn.	Pavojui, praėjus arba sumažėjus, atstačius pastato būklę grįžimas prie kasdieninės veiklos modelio.													
6.	Veiksmai pastato griuvimo atveju																	
6.1.	Perspėjimo apie gresiantį ar susidariusį įvykį organizavimas ir veiksmų koordinavimo priemonės	Informuoti direktorę apie kilusį pavojų. Vykdytojas: informaciją gavęs arba užfiksavęs asmuo. Perdavimo priemonės: kontaktinis žodžiu, vietinis arba mobilusis telefonas.	Nedelsiant	10 min.	Direktorės informavimas yra vienas iš prioritetinių darbų, kadangi visi kiti apsaugomieji veiksmai yra priimami jo kompetencijoje.													
6.2.		Pranešti Bendrajam pagalbos centrui. Vykdytojas: informaciją gavęs arba užfiksavęs asmuo. Perdavimo priemonės: vietinis arba	Nedelsiant	5 min.	Informuoti reaguojančias institucijas (ugniagesius gelbėtojus) apie pavojų.													

Eil. Nr.	Veiksmo pavadinimas*	Veiksmo numeris, kuris (-ie) turi būti įgyvendintas (-i) (būtina sąlyga veiksmui pradėti)	Veiksmo vykdymo pradžia	Siekiamas veiksmo taikymo trukmė (norma)	Siekiamas veiksmo rezultatas	Laikas												
						valandos					paros				mėnesiai			
						1	2	4	6	X	1	2	3	Y	1	2	3	Z
		mobiliusis telefonas.																
6.3.		Jei yra galimybė nustatyti kokio masto įvykio apimtį. Vykdytojas: direktorė, direktoriaus pavaduotojas ūkio reikalams.	10 min.	30 min.	Informacijos rinkimas siekiant detalizuoti informaciją atvykusiems ugniagesiams gelbėtojams.													
6.4.		Užtikrinti laisvą privažiavimą prie pastato. Vykdytojas: direktorė, direktoriaus pavaduotojas ūkio reikalams, darbuotojai.	5 min.	15 min.	Specialiųjų tarnybų privažiavimo iki pavojaus vietos atlaisvinimas.													
6.5.		Organizuoti atvykstančių PGV pajėgų pasitikimą. Vykdytojas: direktorė, direktoriaus pavaduotojas ūkio reikalams.	5 min.	15 min.	Atvykstančioms tarnyboms reikalinga perduoti informaciją apie pastato specifiką ir pavojaus mastą.													
6.6.	Darbuotojų ir mokinių apsaugos organizavimo priemonės gresiant įvykiui ar jam įvykus	Organizuoti darbuotojų ir mokinių evakuaciją. Vykdytojas: direktorė, direktoriaus pavaduotojas ūkio reikalams, direktoriaus pavaduotoja ugdymui.	Nedelsiant	6 min.	Evakuacijos tikslas - sumažinti sužalojimų poveikį sveikatai ir (ar) mirčių skaičių.													
6.7.		Paskirti asmenis bei organizuoti neįgaliųjų žmonių evakuaciją. Vykdytojas - direktorė, direktoriaus pavaduotojas ūkio reikalams, direktoriaus pavaduotoja ugdymui.	1 min.	6 min.	Siekama užtikrinti neįgaliųjų asmenų apsaugą.													
6.8.		Pagal tarpusavio susitarimą su kita įstaiga dėl darbuotojų ir mokinių evakuacijos, pasiruošti evakuoti žmones. Vykdytojas: direktorė, direktoriaus	15 min.	1 val.	Šaltuoju metų laiku evakuotiems žmonių svarbu suteikti prieglobstį šiltose ir sausose patalpose.													

Eil. Nr.	Veiksmo pavadinimas*	Veiksmo numeris, kuris (-ie) turi būti įgyvendintas (-i) (būtina sąlyga veiksmui pradėti)	Veiksmo vykdymo pradžia	Siekiamas veiksmo taikymo trukmė (norma)	Siekiamas veiksmo rezultatas	Laikas												
						valandos					paros				mėnesiai			
						1	2	4	6	X	1	2	3	Y	1	2	3	Z
		pavaduotojas ūkio reikalams.																
6.9.		Organizuoti darbuotojų ir mokinių skaičiavimą žmonių susirinkimo vietoje lauke. Vykdytojas: direktorė, darbuotojai.	6 min.	10 min.	Skaičiavimo metu nustatoma, ar pastate nėra likę žmonių.													
6.10.		Nukentėjusiems suteikti pirmąją medicinos pagalbą, iškviesti medicinos tarnybas, paruošti išvežimui į medicinos įstaigas. Vykdytojas: direktoriaus pavaduotojas ūkio reikalams, GDVK.	Nedelsiant	30 min. arba iki kol atvyks pagalba.	Skubus pirmosios pagalbos suteikimas mažina poveikio sveikatai mastą bei suteikia galimybę išgelbėti gyvybę, kol atvyks pagalba.													
6.11.	Gresiančių ar įvykusių įvykių likvidavimo ir jų padarinių šalinimo organizavimas ir koordinavimo priemonės	Imtis priemonių likviduoti patekimą prie pažeistos pastato vietos. Vykdytojas: direktorė, direktoriaus pavaduotojas ūkio reikalams, GDVK.	15 min.	30 min.	Dėl galimų griūčių, nuolaužų ar kitokio tipo pastato segmentų poveikio apsaugoti pastate esančius žmones.													
6.12.		Jei yra galimybė imtis materialinių vertybių apsaugos. Vykdytojas: direktorė, direktoriaus pavaduotoja ugdymui, raštinės vedėja.	15 min.	2 val.	Išnešant iš pastato materialines vertybes yra sumažinamas turtinis nuostolis.													
6.13.	Savivaldybės ekstremaliųjų situacijų valdymo plane nurodytų užduočių vykdymo organizavimo priemonės	Atlikti privalomuosius darbus ir nurodymus. Vykdytojas: direktorė, direktoriaus pavaduotojas ūkio reikalams.	1 val.	3 d.	Pagal savivaldybės nurodymą atlikti privalomuosius (nurodytus) veiksmus.													
6.14.	Veiklos tęstinumo	Organizuoti pažeistų įrenginių,	1 d.	1 mėn.	Pastato būklės atstatymas dėl													

Eil. Nr.	Veiksmo pavadinimas*	Veiksmo numeris, kuris (-ie) turi būti įgyvendintas (-i) (būtina sąlyga veiksmui pradėti)	Veiksmo vykdymo pradžia	Siekiamas veiksmo taikymo trukmė (norma)	Siekiamas veiksmo rezultatas	Laikas												
						valandos					paros				mėnesiai			
						1	2	4	6	X	1	2	3	Y	1	2	3	Z
	užtikrinimo priemonės	vamzdynų, armatūrų atstatymą ir pažeistų konstrukcijų remontą. Vykdytojas: direktorė, direktoriaus pavaduotojas ūkio reikalams.			žmonių saugumo ir galimos veiklos atnaujinimo.													
6.15.		Atstatyti pažeistus elektros, ryšių ir komunalinius tinklus. Vykdytojas: direktorė, direktoriaus pavaduotojas ūkio reikalams	1 d.	1 mėn.	Minimos sritys yra būtinybė tolesniam veiklos vykdymui.													
6.16.		Atstatyti pažeistas pastato vietas. Vykdytojas: direktorė, direktoriaus pavaduotojas ūkio reikalams.	1 d.	1 mėn.	Pastato būklės atstatymas dėl žmonių saugumo ir galimos veiklos atnaujinimo.													
6.17.		Gauti valstybinės priežiūros institucijų leidimą atnaujinti objekto veiklą. Vykdytojas: direktorė.	1 d.	1 mėn.	Pagal pateikiamas rekomendacijas grįžti į kasdieninį veiklos modelį.													

REKOMENDACIJOS KAIP PASIGAMINTI IR NAUDOTI MARLĖS – VATOS AR VIEN MARLĖS KAUKĘ (RAIŠTĮ).

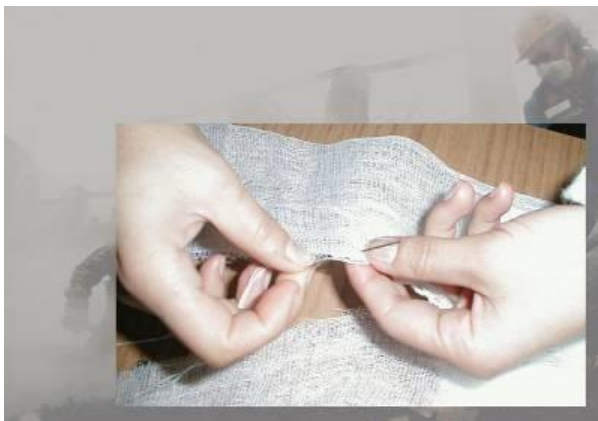
Marlės – vatos kaukė (raištis) gaminama iš 50x100 cm dydžio marlės gabalo.

Jo viduryje, 20x30 cm plote, paklojamas 2 cm storio vatos sluoksnis. Neapdėti vata marlės kraštai per visą ilgį iš abiejų pusių užlenkiami ant vatos, o marlės galai (apie 30–35 cm) perkerpami per vidurį, kad iš kiekvieno galo pasidarytų po du raištelius. Jie apsiuvami.

Jeigu nėra vatos, tokią kaukę galima pasidaryti vietoj vatos įklojant 4–6 sluoksnių marlės gabalą (20–30 cm).

Marlės–vatos ar vien marlės kaukė pridedama prie veido taip, kad apatinis kraštas uždengtų smakro apačią, viršutinis siektų akių įdubas, o burna ir nosis būtų gerai uždengti.

Apatiniai kaukės raišteliai surišami ant viršugalvio, viršutiniai – ant pakaušio. Tarp veido ir kaukės susidarę laisvesni tarpai užkamšomi vatos gniužulėliais.

**REKOMENDACIJOS KAIP IŠVENGTI AR PATIRTI KUO MAŽIAU ŽALOS
GRESIANT AR SUSIDARIUS EKSTREMALIAJAI SITUACIJAI**

PATVIRTINTA
Priešgaisrinės apsaugos ir
gelbėjimo departamento prie
Vidaus reikalų ministerijos
direktoriaus 2010 m. gruodžio 08
d. įsakymu Nr. 1-341 Suvestinė
redakcija nuo 2016-01-01

**CIVILINĖS SAUGOS REKOMENDACIJOS, KAIP ELGTIS PAVOJINGOS
AR YPAČ PAVOJINGOS UŽKREČIAMOSIOS LIGOS (EPIDEMIJOS AR
PANDEMIJOS) METU**

1. Kilus pavojui užsikrėsti pavojinga ar ypač pavojinga užkrečiamąja liga:
 - 1.1. Griežtai vykdykite asmens ir visuomenės sveikatos priežiūros specialistų ir (ar) Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos nurodymus bei rekomendacijas.
 - 1.2. Be reikalo neikite iš namų, prireikus išeiti, jei turite, dėvėkite respiratorių arba vienkartinę kaukę.
 - 1.3. Venkite masinio susirinkimo vietų ir artimo kontakto su kitais asmenimis.
 - 1.4. Jei Jūsų darbas reikalauja nuolatinio kontakto su klientais ar pirkėjais, dėvėkite vienkartinę kaukę.
 - 1.5. Venkite naudotis viešuoju keleiviniu transportu, eikite pėsčiomis arba važiuokite savo transportu, jei vykstate viešuoju transportu – dėvėkite respiratorių arba vienkartinę kaukę.
 - 1.6. Griežtai laikykitės asmens higienos reikalavimų, dažnai plaukite rankas su muilu tekančiu šiltu vandeniu, ypač prieš valgymą.
 - 1.7. Stebėkite savo bei artimųjų sveikatos būklę, pvz., matuokite kūno temperatūrą rytais ir vakarais.
 - 1.8. Vartokite gerai termiškai apdorotą maistą, maisto produktus laikykite tinkamoje temperatūroje, venkite kryžminio maisto užterštumo.
 - 1.9. Kiekvieną dieną vėdinkite patalpas, valykite grindis ir liečiamus paviršius drėgna šluoste, jei yra, naikinkite vabzdžius ir graužikus.
 - 1.10. Įspėkite vaikus, kad neliestų nugaišusių paukščių ir graužikų, nežaistų su sergančiais ar net sveikai atrodančiais paukščiais, naminiais gyvūnais, neneštų jų į namus.

2. Pajutę pavojingos ar ypač pavojingos užkrečiamosios ligos požymius:
 - 2.1. Jei pradėjote karščiuoti, pajutote nuovargį, galvos ir kūno raumenų skausmus, nedelsdami kreipkitės į asmens sveikatos priežiūros specialistus.
 - 2.2. Ligonį izoliuokite nuo šeimos narių atskirame gerai vėdinamame kambaryje arba 1 m atstumu atitverkite nuo aplinkinių ligonio lovą užuolaidomis ar pan.
 - 2.3. Su ligoniu turėtų bendrauti tik vienas šeimos narys, jis privalo dėvėti vienkartinę kaukę.
 - 2.4. Ligonio slaugai naudokite vienkartinės slaugos priemones, skirkite jam atskirus indus, patalynę, rankšluosčius, drabužius.

CIVILINĖS SAUGOS REKOMENDACIJOS, KAIP ELGTIS KILUS URAGANUI

1. Artėjant uraganui (labai stipriam vėjui):
 - 1.1. Uždarykite duris, langus, orlaides, dūmtraukių sklendes, uždenkite vėdinimo angas.
 - 1.2. Užgesinkite ugnį krosnyje, išjunkite iš elektros tinklo naudojamus elektros prietaisus ir dujas, pasiruoškite galimiems elektros tiekimo sutrikimams.
 - 1.3. Iš balkonų išneškite lengvus daiktus arba juos gerai pritvirtinkite.
 - 1.4. Sutvirtinkite laikinus pastatus, statinius, mechanizmus, laikinas konstrukcijas, įrenginius, pavėjinėje namo pusėje sutvirtinkite stogą.
 - 1.5. Atidėkite planuotas keliones.
 - 1.6. Nepalikite automobilių prie didelių medžių.
 - 1.7. Jei gyvenate kaime, gyvulius nuveskite į tvartus, uždarykite tvartų duris.
 - 1.8. Pasirūpinkite maisto ir vandens atsargomis 2–3 dienoms, taip pat namuose turėkite mobiliųjį telefoną, žibintuvėlį, atsarginių elementų, radijo imtuvą, žvakių.
2. Uragano (labai stipraus vėjo) metu:
 - 2.1. Likite uždaroje patalpoje arba, jei esate lauke, eikite į vidų.
 - 2.2. Nepalikite gyvenamosios vietos be ypatingos priežasties.
 - 2.3. Jei esate pastate, pasitraukite nuo langų į mažiau pavojingas vietas: prie vidinės pastato sienos, į koridorių, vonios kambarį.
 - 2.4. Jei esate gatvėje, laikykitės kaip galima toliau nuo lengvos konstrukcijos pastatų, tiltų, estakadų, elektros perdavimo linijų, medžių, upių, ežerų ir pramonės objektų. Kad apsisaugotumėte nuo lekiančių nuolaužų, naudokitės faneros, kartono ar plastikinėmis dėžėmis, lentomis ar kitais pasitaikiusiais daiktais. Neikite į apgriautus pastatus.
 - 2.5. Jei gyvenate mediniuose ar lengvos konstrukcijos namuose, slėpkitės rūsiuose.

2.6. Nesiartinkite prie nutrūkusių elektros laidų.

3. Patarimai darbdaviams:

3.1. Perspėkite darbuotojus apie artėjantį pavojingą hidrometeorologinį reiškinį ir informuokite, kokie darbai turi būti nutraukti.

3.2. Pasirūpinkite, kad būtų sutvirtinti laikini pastatai ir konstrukcijos, taip pat mechanizmai ir įrenginiai.

3.3. Sustabdykite krovos darbus su kranais ir kituose objektuose, nedirbkite su atvira ugnimi.

3.4. Svarbesniuose objektuose patikrinkite avarinius elektros energijos šaltinius, pasirūpinkite kuro atsargomis ir pasirenkite gamybos proceso avariniam sustabdymui.

CIVILINĖS SAUGOS REKOMENDACIJOS, KAIP ELGTIS ĮVYKUS CHEMINEI AVARIJAI

1. Kilus cheminiam pavojui:

1.1. Klausykite pranešimų per Lietuvos nacionalinio radijo ar televizijos programą.

1.2. Nepanikuokite, perspėkite artimuosius, kaimynus.

1.3. Esant cheminės taršos pavojui, labai svarbu veikti greitai.

1.4. Negalima valgyti, gerti, rūkyti, jei esate pavojingomis cheminėmis medžiagomis užterštoje teritorijoje.

2. Jei nurodyta pasišalinti (evakuotis) iš pavojingomis medžiagomis užterštų teritorijų:

2.1. Pavojingos cheminės medžiagos yra itin lakios ir stipriai dirgina kvėpavimo takus, akių gleivinę, odą, todėl būtinai saugokite šias kūno dalis:

2.1.1. Kvėpavimo takams ir akims apsaugoti, jei turite, dėvėkite viso veido panoraminę kaukę su sudėtinu filtru arba pusės veido kaukę ir apsauginius akinius. Jei turite, lauke dėvėkite respiratorių, užsiriškite sudrėkintą vatos ir marlės raištį arba pridenkite burną ir nosį drėgnu rankšluosčiu.

2.1.2. Odai apsaugoti geriausiai tinka vandens nepraleidžiantys drabužiai ir avalynė (vandeniu nepralaidžios sintetinės striukės, lietpalčiai, polietileniniai apsiaustai, guminiai batai), užsimaukite pirštines, užsidėkite kepurę, apsivyniokite kaklą šaliku, stenkitės nepalikti neapsaugotų kūno vietų.

2.2. Nedelsdami pasišalinkite iš užterštos teritorijos nurodyta kryptimi vengdami žemesnių vietų. Jei kryptis nenurodyta, judėkite statmenai vėjo krypties, kad vėjas pūstų į šoną ir

tik atviromis vietomis (venkite daubų, uždarytų kiemų, siaurų gatvelių, tankiai krūmais apaugusių vietų).

2.3. Eidami per užterštą vietovę nekelkite dulkių, nesilieskite prie pastatų sienų, tvorų, kitų daiktų.

2.4. Nesislėpkite rūsiuose, duobėse, grioviuose ar kitose žemose vietose, nes ten labai kaupiasi pavojingos medžiagos, pasitraukite į aukštesnes vietas, lipkite į viršutinius aukštus.

2.5. Išeidami iš namų (ar kitų patalpų) išjunkite vėdinimo, oro tiekimo, kondicionavimo ir šildymo oru sistemas, dujas, uždarykite langus, orlaides, dūmtraukių sklendes, uždenkite vėdinimo angas. Pasiimkite būtiniausius daiktus:

2.5.1. Pirmosios medicinos pagalbos vaistinėlę. Nepamirškite reguliariai vartojamų vaistų.

2.5.2. Dokumentus (pasas, gimimo ir santuokos liudijimas, atestatas, diplomas, nuosavybės dokumentai).

2.5.3. Pinigus (grynieji pinigai, kreditinės kortelės, vertybiniai popieriai, brangenybės).

2.5.4. Šeimos relikvijas, kelias nuotraukas.

2.5.5. Ilgai negendančių maisto produktų (2–3 dienoms).

2.5.6. Geriamojo vandens.

2.5.7. Reikalingų drabužių (pagal sezoną).

2.5.8. Tualetinius reikmenis.

2.5.9. Asmeninės apsaugos priemonės (jei turite).

2.5.10. Nešiojamąjį radijo imtuvą ir žibintuvėlį, atsarginius elementus, degtukus.

2.5.11. Mobilųjį telefoną.

2.6. Neužmirškite savo kaimynų, pasiteiraukite, ar jie girdėjo pranešimus. Pasidomėkite, ar yra kam pasirūpinti neįgaliaisiais, vienišais seneliais ar mažamečiais vaikais, esančiais namuose be tėvų, jei ne – padėkite jiems arba praneškite bendruoju pagalbos telefonu.

2.7. Išėję iš užterštos zonos, prieš įeidami į švarias patalpas, nusivilkite viršutinius drabužius, nusiaukite batus ir sudėkite viską į polietileninį maišą ir išneškite jį iš gyvenamųjų patalpų. Nusiprauskite duše ir persirenkite švariais drabužiais. Ką daryti su sudėtais į maišą užterštais drabužiais, jums patars savivaldybės civilinės saugos skyriaus specialistai.

3. Jei gyventojams rekomenduojama likti namuose, kuo skubiau:

3.1. Išjunkite vėdinimo, oro tiekimo, kondicionavimo sistemas, dujas, uždarykite langus, orlaides, dūmtraukių sklendes, uždenkite vėdinimo angas, patikrinkite, ar nėra plyšių, sandarinkite būsto langus ir duris.

3.2. Pakilkite į viršutinius namo aukštus, nes daugelis pavojingų cheminių medžiagų kaupiasi žemose vietose.

4. Dažniausiai inhaliacinius (pro kvėpavimo takus) apsinuodijimus sukeliančios medžiagos yra amoniakas ir chloras:

4.1. Apsinuodijimo amoniako garais požymiai:

4.1.1. Kosulys.

4.1.2. Akių perštėjimas, ašarojimas.

4.1.3. Nosies gleivinės dirginimas, sloga.

4.1.4. Seilėtekis.

4.1.5. Galvos skausmas ir svaigimas.

4.1.6. Pasunkėjęs kvėpavimas, dusulys.

4.1.7. Užkimimas, visiškas balso išnykimas.

4.1.8. Spaudimo jausmas krūtinės ląstoje.

4.1.9. Sujaudinimas.

4.1.10. Traukuliai.

4.2. Pirmoji pagalba apsinuodijus amoniako garais:

4.2.1. Kuo skubiau išeikite iš užterštos aplinkos (sąmoningus nukentėjusiuosius – išvesti, nesąmoningus – išnešti).

4.2.2. Užtikrinkite kvėpavimą (atsagstykite drabužius, atlaisvinkite kvėpavimo takus).

4.2.3. Praradusius sąmonę nukentėjusiuosius paguldykite ant šono, stebėkite, kad neužspringtų skrandžio turiniu.

4.2.4. Išnykus kvėpavimui ir širdies veiklai – pradėkite gaivinti.

4.2.5. Teikiantis pagalbą asmuo turi dėvėti asmeninės apsaugos priemones.

4.2.6. Sąmoningiems pacientams rekomenduojama tekančiu vandeniu 15–20 minučių plauti akis, burną ir nosį.

4.2.7. Kuo skubiau kvieskite greitąją medicinos pagalbą arba nukentėjusįjį gabenkite į artimiausią asmens sveikatos priežiūros įstaigą (ligoninę).

4.3. Apsinuodijimo chloro garais požymiai:

4.3.1. Kosulys.

4.3.2. Akių perštėjimas, ašarojimas.

4.3.3. Nosies gleivinės dirginimas.

4.3.4. Galvos skausmas ir svaigimas.

4.3.5. Vėmimas.

4.3.6. Dažnas kvėpavimas.

4.3.7. Dažnas pulsas, širdies plakimas.

4.3.8. Užkimimas.

4.3.9. Sujaudinimas.

4.3.10. Žemas kraujospūdis.

4.3.11. Miokardo infarktas.

4.4. Pirmoji pagalba apsinuodijus chloro garais:

4.4.1. Kuo skubiau išeikite iš užterštos aplinkos (sąmoningus nukentėjusiuosius – išveskite, nesąmoningus – išneškite).

4.4.2. Užtikrinkite kvėpavimą (atsagstykite drabužius, atlaisvinkite kvėpavimo takus).

4.4.3. Sąmonę praradusius nukentėjusiuosius paguldykite ant šono, stebėkite, kad neužspringtų skrandžio turiniu.

4.4.4. Išnykus kvėpavimui ir širdies veiklai – pradėkite gaivinti.

4.4.5. Teikiantis pagalbą asmuo turi dėvėti asmeninės apsaugos priemones.

4.4.6. Sąmoningiems pacientams rekomenduojama tekančiu vandeniu 10–15 minučių plauti akis, burną, nosį.

4.4.7. Kuo skubiau kvieskite greitąją medicinos pagalbą arba nukentėjusįjį gabenkite į artimiausią asmens sveikatos priežiūros įstaigą (ligoninę).

CIVILINĖS SAUGOS REKOMENDACIJOS, KAIP ELGTIS KILUS RADIACINIAM PAVOJUI

1. Kilus radiaciniam pavojui dėl branduolinės avarijos ar panaudoto branduolinio ar radiologinio sprogstamojo įtaiso ar bombos, dėl kurio susidarė radioaktyviųjų medžiagų dalelių debesis:

1.1. Klausykite pranešimų per Lietuvos nacionalinio radijo ar televizijos programą.

1.2. Nepasiduokite panikai, perspėkite artimuosius, kaimynus.

1.3. Jei važiuojate automobiliu – sandariai uždarykite langus, išjunkite vėdinimo ir šildymo sistemas, ventiliatorius, užsidenkite kvėpavimo takus. Skubėkite namo ar į darbą, ar į kitą visuomeninį pastatą, jei esate netoli. Jei visuomeninių pastatų pasiekti neįmanoma, sustokite saugioje vietoje, jei karšta – pavėsyje ir, išjungę automobilio variklį, klausykite radijo pranešimų. Toliau važiuoti ar išlipti galite, tik kai bus paskelbtas atitinkamas pranešimas.

1.4. Jei esate netoli nelaimės, sprogimo vietos – nelieskite jokių daiktų, jie gali būti radioaktyvūs.

1.5. Negerkite, nevalgykite, nerūkykite užterštoje vietoje ar šalia jos.

1.6. Jei esate lauke, eikite į vidų.

1.7. Jei esate uždaroje patalpoje, kurių sienos ir langai nepažeisti, pasirinkite slėptuve vidinėje pastato dalyje esančią patalpą su kuo mažiau langų arba eikite į rūšį. Jei langai išdužę – pagal galimybę pasirinkite kitą saugų kambarį, esantį pastato gilumoje.

1.8. Išjunkite vėdinimo, oro tiekimo, kondicionavimo sistemas, uždarykite langus, orlaides, dūmtraukių sklendes, uždenkite vėdinimo angas, patikrinkite, ar nėra plyšių, užsandarinkite lipnia juosta būsto langus ir duris.

1.9. Pasirūpinkite vaikais ir kitais artimaisiais, kuriems reikia pagalbos.

1.10. Jei būtina išeiti į lauką, saugokite kvėpavimo takus nuo dulkių ir dūmų. Užsidenkite vienkartinę kaukę, nosinę ar rankšluosčiu. Jei turite, dėvėkite dujokaukę ar respiratorių.

1.11. Suvarykite netoli esančius gyvulius, naminius gyvūnus į tvartus, pastatus, uždarykite šiltnamius, uždenkite šulinius.

1.12. Grįžę iš lauko, būtinai nusivilkite viršutinius drabužius, nusiaukite batus ir, sudėję juos į polietileninį maišą, išneškite iš gyvenamųjų patalpų. Tada kruopščiai su muilu nusiprauskite duše, ypač atidžiai būtina išsitrinkti galvą.

1.13. Kruopščiai nuprauskite lauke buvusius naminius gyvūnus (kates, šunis ir kt.).

1.14. Valgyti ir gerti galima tik maistą ir gėrimus, kurie buvo sandariai uždaryti – konservus, gėrimus buteliuose, sandariose pakuotėse. Kitą maistą ir vandenį bus galima vartoti leidus visuomenės sveikatos specialistams.

1.15. Jei nurodyta evakuotis, pasiimkite būtiniausius daiktus:

1.15.1. Pirmosios medicinos pagalbos vaistinėlę. Nepamirškite reguliariai vartojamų vaistų.

1.15.2. Dokumentus (pasas, gimimo ir santuokos liudijimas, atestatas, diplomas, nuosavybės dokumentai).

1.15.3. Pinigus (grynieji pinigai, kreditinės kortelės, vertybiniai popieriai, brangenybės).

1.15.4. Šeimos relikvijas, kelias nuotraukas.

1.15.5. Ilgai negendančių maisto produktų (2–3 dienoms).

1.15.6. Geriamojo vandens.

1.15.7. Reikalingų drabužių (pagal sezoną).

1.15.8. Tualetinius reikmenis.

1.15.9. Asmeninės apsaugos priemonės (jei turite).

1.15.10. Nešiojamąjį radijo imtuvą ir žibintuvėlį, atsarginius elementus, degtukus, konservų atidarytuvą.

1.15.11. Mobilųjį telefoną ir jo įkroviklį.

1.16. Jei radioaktyviajame debesyje ar jo iškratose yra radioaktyviojo jodo, civilinės saugos specialistai, siekdami apsaugoti skydliaukę, rekomenduoja atlikti jodo profilaktiką. Jodo tabletes pradėkite vartoti tik tuomet, kai apie tai bus paskelbta per visuomenės informavimo priemonės. Jodo profilaktika – tai kalio jodido (KI) arba kalio jodato (KIO3) tablečių (kai jų nėra, tinka 5 % jodo tinktūra) vartojimas. Stabiliojo jodo preparatų vienkartinė paros dozė žmonių grupėms:

1.16.1. Suaugusieji iki 40 metų (tarp jų nėščios ir maitinančios moterys) ir 13– 16 metų paaugliai išgeria 130 mg kalio jodido arba 170 mg kalio jodato.

1.16.2. Vaikams nuo 3 iki 12 metų skiriama 65 mg kalio jodido arba 005 mg kalio jodato, tai sudaro pusė suaugusiųjų dozės.

1.16.3. Kūdikiams nuo 1 mėnesio iki 3 metų duodama 30–35 mg kalio jodido arba 40–45 mg kalio jodato. Tai ketvirtis suaugusiųjų dozės.

1.16.4. Naujagimiams iki 1 mėnesio skiriama 15 mg kalio jodido arba 20 mg kalio jodato. Tai aštuntadalis suaugusiųjų dozės.

1.17. Vienkartinė stabiliojo jodo dozė apsaugo skydliaukę 24 valandas. Naujagimiams iki 1 mėnesio amžiaus skiriama vienkartinė stabiliojo jodo dozė. Nėščioms ir maitinančioms moterims – ne daugiau kaip dvi vienkartinės dozės. Kitoms gyventojų grupėms gali būti skiriamos kelios vienkartinės dozės, bet ne daugiau kaip 10. Geriausia jodo tabletes gerti po valgio. Vaikams patogiau jas duoti ištirpintas bet kokiame gėrime ar skystuose vaikų maisto produktuose. Ištirpintos tabletės išgeriamos nedelsiant, nes greitai tampa neaktyvios.

1.18. Neturint tablečių, galima vartoti 5 % jodo tinktūrą: vaikams iki 2 metų 1–2 lašai 5 % jodo tinktūros skiriami 3 kartus per dieną ne ilgiau kaip 7 paras. Vaikams nuo 2 metų ir suaugusiesiems skiriami 3–5 lašai 5 % jodo tinktūros 3 kartus per dieną ne ilgiau kaip 7 paras.

1.19. Stabiliojo jodo preparatai veikia tik skydliaukę, bet neapsaugo nuo kitų jonizuojančiosios spinduliuotės rūšių poveikio. Be to, dalis žmonių yra alergiški jodui ar turi skydliaukės susirgimų. Tokiu atveju siūlome iš anksto pasikonsultuoti su gydytoju.

1.20. Būkite įsijungę Lietuvos nacionalinio radijo ar televizijos programą, klausykite skelbiamų pranešimų bei vykdykite civilinės saugos rekomendacijas.

2. Jei radote neįprastomis aplinkybėmis (transporto avarijos metu, viešoje vietoje ir t.t.) ar pamatėte daiktą, pažymėtą radioaktyvumu ženklu:

2.1. Nedelsdami skambinkite bendruoju pagalbos telefono numeriu 112 ir informuokite apie radinį.

2.2. Laikykitės kuo toliau nuo daiktų, pažymėtų radioaktyvumo ženklu, bet kokio regimo dūmų ar garų šaltinio.

2.3. Nelieskite jokių daiktų, esančių aplinkui, nes jie gali būti radioaktyvūs.

2.4. Kuo skubiau išeikite iš pavojaus zonos. Eikite prieš vėją nuo įvykio vietos. Saugus nuotolis nuo galimai užterštos zonos ribos – mažiausiai 30–50 metrų.

2.5. Patarkite žmonėms kuo toliau pasitraukti nuo įvykio vietos, kol atvyks specialiosios tarnybos.

2.6. Sužeistieji įvykio vietoje taip pat gali būti užteršti radioaktyviosiomis medžiagomis.

2.7. Negerkite, nevalgykite, nerūkykite zonoje, kurioje esate, nes ji gali būti užteršta.

2.8. Laukite, jei įmanoma, saugioje vietoje atvykstančių tarnybų ir informuokite jas apie įvykio aplinkybes.

2.9. Jei išėjote anksčiau nei atvyko specialistai, grįžę namo, pasikeiskite viršutinius drabužius ir sudėkite juos į polietileninį maišą, nusiplaukite rankas, nusiprauskite veidą, jei turite galimybę – nusiprauskite duše ir klausykite skelbiamų per Lietuvos nacionalinį radiją ar televiziją pranešimų ir vykdykite civilinės saugos rekomendacijas.

CIVILINĖS SAUGOS REKOMENDACIJOS, KAIP ELGTIS KILUS ORO PAVOJUI, KITOMS KARINĖMS GRĖSMĖMS

1. Kilus priešų užpuolimo iš oro pavojui ar kitoms karinėms grėsmėms:

1.1. Klausykitės pranešimų per Lietuvos nacionalinio radijo ar televizijos programą.

1.2. Tikrinkite pranešimus mobiliajame telefone.

1.3. Jei civilinės saugos signalas „Oro pavojus“ užklumpa gatvėje ar kitoje vietoje, kuo skubiau susiraskite priedangą (daubą, griovį ir pan.), požeminę pėsčiųjų perėją, tunelį, rūšį ir ten pasislėpkite.

1.4. Nepasiduokite panikai, elkitės ramiai, nesinervinkite, susikaupkite ir nurimkite, perspėkite artimuosius, kaimynus.

1.5. Be ypatingos priežasties nepalikite gyvenamosios vietos, nevaikščiokite gatvėmis ir atviromis teritorijomis.

1.6. Gavę nurodymą slėptis, apsirenkite ir skubėkite į nurodytą, apsaugai nuo karo grėsmių pritaiktą, kolektyvinės apsaugos statinį ar kitą priedangą. Su savimi pasiimkite dokumentus, pinigus, negendančių maisto produktų, vandens, turimas asmeninės apsaugos priemones, būtiniausių medikamentų, tualetinius reikmenis, nešiojamąjį radijo imtuvą, mobilųjį telefoną, kuriuo galėsite siųsti ir gauti pranešimus.

1.7. Jei liekate namuose, imkitės apsaugos priemonių: užgesinkite šviesą, užtraukite užuolaidas, lipnia juosta ar kt. apklijuokite langų stiklus, įleiskite į vidų savo augintinius, būkite kambaryje be langų (jei toks yra) arba slėpkitės rūsyje ar kitoje priedangoje.

1.8. Automobilyje įsijunkite radiją, klausykitės informacinių pranešimų ir rekomendacijų.

1.9. Gavę nurodymą evakuotis ar išvykti, išjunkite elektrą, užsukite dujų, vandens sklendes, uždarykite langus, langines, užrakinkite duris ir atlikite visus įprastus veiksmus, kuriuos darote išvykdami bent kelioms dienoms.

1.10. Stenkitės be būtino reikalo neskambinti savo artimiesiems, draugams ir pažįstamiems mobiliojo ar fiksuoto ryšio telefonais, kad ryšio linijos nebūtų perkrautos ar užblokuotos. Skambinkite tik norėdami pranešti apie būtiną pagalbą, sužeistuosius ar netikėtą pavojų.

2. Sprogimo vietoje (arba po sprogimo):

2.1. Kriskite ant žemės ir rankomis prisidenkite galvą, jei yra galimybė, pasinaudokite priedanga. Priedangą šiuo atveju reikėtų rinktis iš arčiausiai esančių daiktų, tai gali būti pastatas, griovys, dauba, medis ar net šaligatvio bortelis.

2.2. Nugriaudėjus sprogimui neskubėkite palikti priedangos, kai kurios skeveldros nukrinta netoli sprogimo vietos po keliolikos sekundžių, taip pat gali sprogti kiti (antriniai) sprogstamieji užtaisai.

2.3. Įsitikinę, kad skeveldros daugiau nekrinta, nedelsdami pasišalinkite saugiu atstumu. Jei sprogimas įvyko pastate, naudokitės avariniais išėjimais. Naudotis liftais griežtai draudžiama.

2.4. Jei yra sužeistų asmenų, padėkite jiems evakuotis į saugią vietą ir suteikite pirmąją medicinos pagalbą. Pasirinkdami saugią vietą, atkreipkite dėmesį į pažeistas pastatų konstrukcijas, nes pastatas ar jo dalis gali sugriūti.

2.5. Nelieskite įtartino daikto ar sprogmens.

2.6. Padėkite valyti griuvėsius, kelius, šalinti oro antpuolio padarinius.

3. Jeigu jūsų mieste ar gyvenvietėje pasirodė priešiški kariai:

3.1. Stenkitės išlikti ramūs. Bandykite išsiaiškinti, kas vyksta ir tik tuomet spręskite, ką daryti.

3.2. Jeigu matote kieme kareivius, nesiartinkite prie jų, būdami šalia galite tapti taikiniu ar atsitiktinės kulkos auka.

3.3. Nebūkite smalsūs, nepasiduokite pagundai pasižiūrėti į karinę techniką, ginklus ar ginkluotus žmones iš arčiau – smalsuoliai gali būti palaikyti šnipais.

3.4. Neleiskite vaikų į gatves, jie smalsūs ir gali patekti po tanko vikšrais, rasti sprogmenį ar neiššovusių sprogmenų.

3.5. Nefilmuokite ir nefotografuokite priešo kareivių arba darykite tai nepastebimai.

3.6. Kalbėdami su ginkluotu žmogumi, nelaikykite rankų kišenėse, nedarykite staigių judesių. Nesiginčykite su žmogumi, kurio rankose ginklas.

3.7. Jeigu į jūsų namus įeina ginkluoti žmonės ir ketina juose įsikurti, išeikite iš namų.

3.8. Jeigu jums reikia į miestą, verčiau eikite pėsčiomis, o ne važiuokite automobiliu.

4. Kai šalia aidi šūviai ar vyksta susišaudymas:

4.1. Jeigu esate lauke, nebėkite, o nedelsdami griūkite ant žemės ir rankomis prisidenkite galvą. Griūkite ten, kur stovite, neieškokite švaresnės vietos.

4.2. Kol aidi šūviai, stenkitės kuo labiau prisispauti prie žemės, o jiems nutilus šliaužkite į patikimesnę vietą (požeminę perėją, rūšį, pastato pirmą aukštą, griovį, už šiukšlių konteinerio ir pan.).

4.3. Pasigirdus šūviams jūsų name, nesiartinkite prie langų.

4.4. Jeigu pasigirsta susišaudymas, o jūs esate namuose, nedelsdami griūkite ant grindų, nušliaužkite iki jungiklio ir išjunkite šviesą, kad nebūtumėte matomi, šluotos kotu (ar kuo nors panašiu) užtraukite užuolaidas, šliaužkite į patalpą be langų (pvz., vonios kambarį).

4.5. Jeigu namuose nesaugu, eikite į artimiausią, apsaugai nuo karo grėsmių pritaiktą, kolektyvinės apsaugos statinį, kur jums bus suteiktas prieglobstis ir pagalba.

CIVILINĖS SAUGOS REKOMENDACIJOS, KAIP ELGTIS GAVUS ĮTARTINĄ LAIŠKĄ AR PAKETĄ SU MILTELIAIS IR JIEMS IŠSIBARSČIUS

1. Gavus įtartiną laišką ar paketą su milteliais ir jiems išsibarsčius:

1.1. Nekratykite, nepurtykite, neprakirpkite ir neišimkite laiško ar paketo turinio.

1.2. Nebandykite valyti miltelių, jų uostyti, liesti.

1.3. Išjunkite ventiliatorius ir pastato oro kondicionavimo sistemą.

1.4. Užsimaukite apsaugines pirštines.

1.5. Nedelsdami uždenkite išsibarsčiusius miltelius drabužiais, popieriumi, šiukšlių dėže ar kt.

1.6. Išeikite iš patalpos ir sandariai uždarykite duris ir langus arba aptverkite vietovę, kurioje rastas įtartinas laiškas ar paketas, neleiskite įeiti kitiems asmenims.

1.7. Nusiplaukite rankas su muilu.

1.8. Kuo greičiau nusivilkite užterštus drabužius ir sudėkite juos į plastikinį maišą.

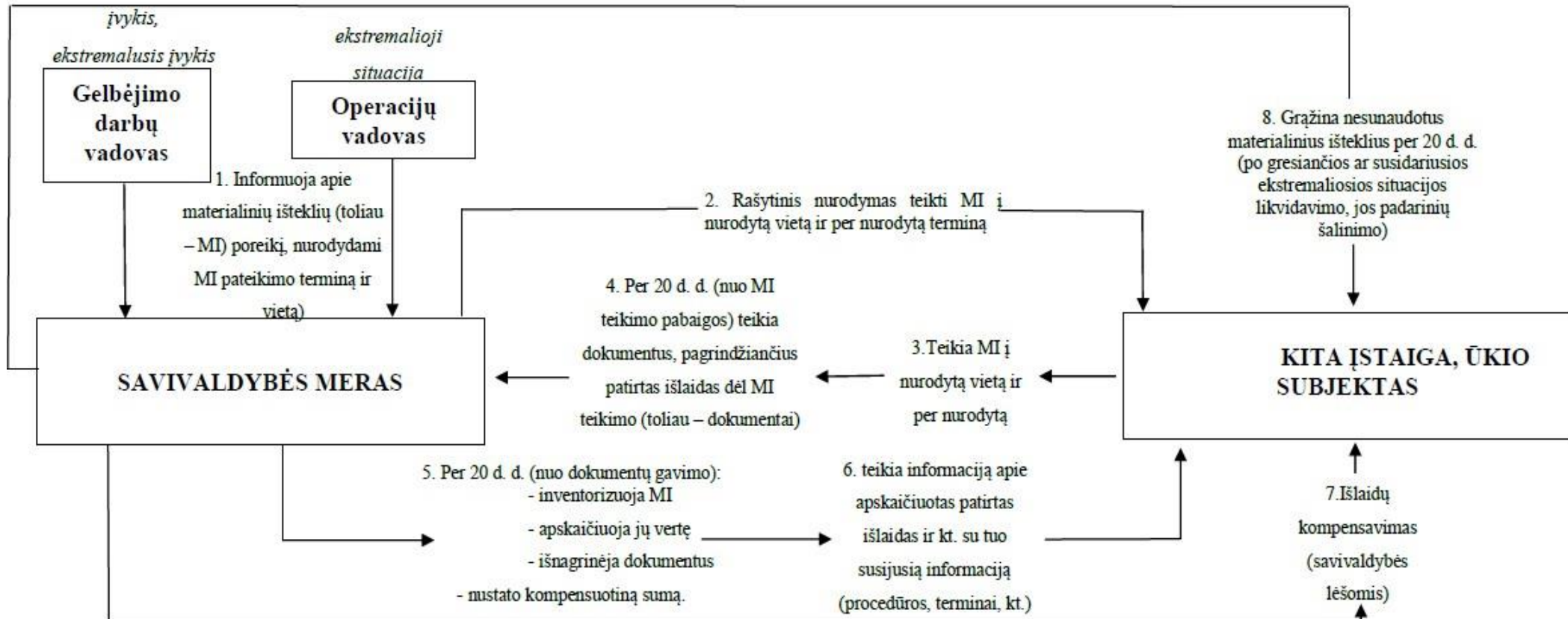
1.9. Kuo greičiau nusiprauskite duše su muilu. Nenaudokite chlorkalkių ar kitų dezinfekavimo medžiagų.

1.10. Surašykite visus žmones, buvusius tame kambaryje ar teritorijoje, ypač tuos, kurie turėjo tiesioginį kontaktą su milteliais.

- 1.11. Jei esate namie, skambinkite bendruoju pagalbos telefono numeriu.
- 1.12. Jei esate darbovietėje, praneškite apie įvykį savo institucijos vadovui ir skambinkite bendruoju pagalbos telefono numeriu.
2. Įtartinio paketo ar laiško požymiai:
 - 2.1. Pernelyg didelės pašto išlaidos.
 - 2.2. Ranka rašytas ar prastai išspausdintas adresas.
 - 2.3. Iškirptos ir priklijuotos spausdintos raidės.
 - 2.4. Rašybos klaidos.
 - 2.5. Nėra atgalinio adreso.
 - 2.6. Riebalinės dėmės, išblukusios spalvos.
 - 2.7. Didelis svoris.
 - 2.8. Kreivas ar grublėtas vokas.
 - 2.9. Išsikišę laidai ar aliuminio folija.
 - 2.10. Pernelyg didelės saugos medžiagos (maskuojamosios juostos, virvės ir pan.).
 - 2.11. Tikėjimo garsas.
 - 2.12. Pažymėtas užrašų „personalinis“ arba „konfidencialus“.

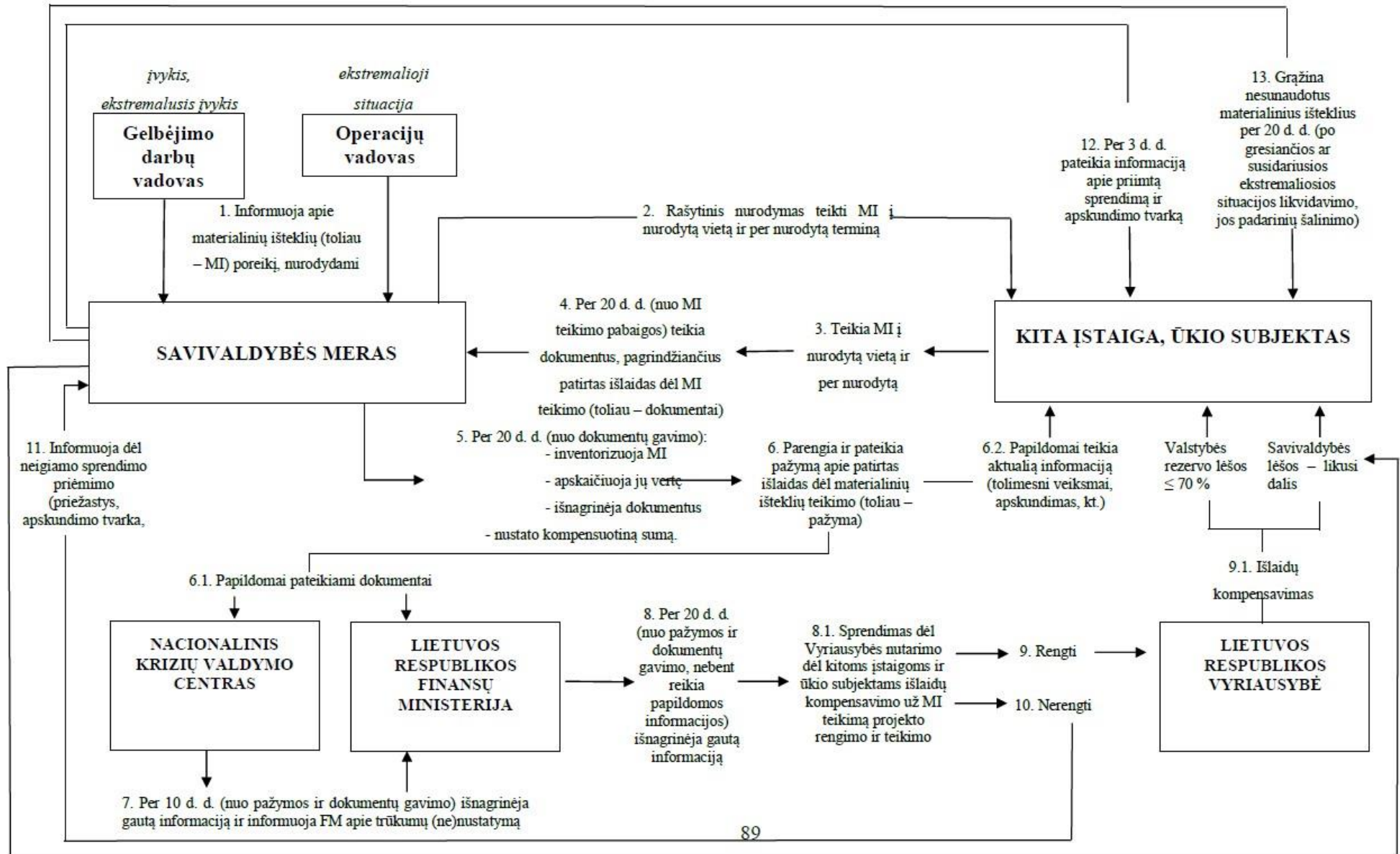
MATERIALINIŲ IŠTEKLIŲ TEIKIMO IR KOMPENSAVIMO UŽ JŲ TEIKIMĄ VEIKSMŲ ALGORITMAS¹

SAVIVALDYBĖS LYGIU

¹ Algoritmas yra informacinio pobūdžio, todėl visada turi būti vadovaujamasi Materialinių išteklių teikimo ir kompensavimo už jų teikimą tvarkos aprašo, patvirtintu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2022 m. gruodžio 29 d. nutarimu Nr. 1317 (Lietuvos Respublikos suvestinė redakcija nuo 2024 m. birželio 16 d.) „Dėl Lietuvos Respublikos krizių valdymo ir civilinės saugos įstatymo įgyvendinimo“, nuostatomis.

VALSTYBĖS LYGIU

CIVILINĖS SAUGOS SIGNALAI IR JŲ PANAUDOJIMO TVARKOS APRAŠAS

I. CIVILINĖS SAUGOS SIGNALAI

1. Gyventojams, valstybės ir savivaldybių institucijoms ir įstaigoms, kitoms įstaigoms, ūkio subjektams perspėti apie gresiančią ar susidariusią ekstremaliąją situaciją nustatomi šie civilinės saugos signalai (toliau – CS signalai):

1.1. Įspėjamasis garsinis signalas:

Eil. Nr.	CS signalo pavadinimas	CS signalo reikšmė
	1	2
1	„Dėmesio visiems“	Įspėjamasis pulsuojančio 3 min. trukmės kaukimo garsinis signalas skelbiamas gyventojams apie artėjančios ar susidariusios ekstremaliosios situacijos grėsmę perspėti perspėjimo sistemos patikrinimo ar pratybų metu. Išgirdę jį gyventojai privalo įjungti radiją ar televizorių ir išklausti informaciją bei rekomendacijas. Griežtai vykdyti rekomendacijas.

1.2. Įspėjamieji balsu skelbiami signalai:

Eil. Nr.	CS signalo pavadinimas	CS signalo reikšmė
	1	2
1.	„Cheminis pavojus“	Balsu skelbiamas signalas, įspėjantis apie realų ar gresiantį cheminės taršos pavojų atitinkamoje teritorijoje. Šis signalas skelbiamas ne vėliau kaip 3 min. nuo įspėjamojo garsinio signalo perdavimo pradžios per valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, kitų įstaigų, ūkio subjektų garsines avarinio signalizavimo sistemas, elektronines sirenas, nacionalinius, regioninius ir vietinius transliuotojus.

2.	„Radiacinis pavojus“	Balsu skelbiamas signalas, įspėjantis apie realų ar gresiantį radioaktyviosios taršos pavojų atitinkamoje teritorijoje. Šis signalas skelbiamas ne vėliau kaip 3 min. nuo įspėjamojo garsinio signalo perdavimo pradžios per valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, kitų įstaigų, ūkio subjektų garsines avarinio signalizavimo sistemas, elektronines sirenas, nacionalinius, regioninius ir vietinius transliuotojus.
3.	„Katastrofinis užtvindymas“	Balsu skelbiamas signalas, įspėjantis apie katastrofinio užtvindymo grėsmę dėl galimos avarijos Kauno. Šis signalas skelbiamas gyventojams, savivaldybių institucijoms ir įstaigoms, kitoms įstaigoms, ūkio subjektams, kuriems gresia tiesioginis užtvindymas, ne vėliau kaip 3 min. nuo įspėjamojo garsinio signalo perdavimo pradžios per įvardintų savivaldybių institucijų ir įstaigų, kitų įstaigų, ūkio subjektų garsines avarinio signalizavimo sistemas, elektronines sirenas, nacionalinius, regioninius ir vietinius transliuotojus.
4.	„Potvynio pavojus“	Balsu skelbiamas signalas, įspėjantis apie potvynio grėsmę dėl polaidžio ar intensyvių liūčių pakilus upėse vandens lygiui iki pavojingos ribos. Šis signalas skelbiamas ne vėliau kaip 3 min. nuo įspėjamojo garsinio signalo perdavimo pradžios per valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, kitų įstaigų, ūkio subjektų garsines avarinio signalizavimo sistemas, elektronines sirenas, nacionalinius, regioninius ir vietinius transliuotojus.
5.	„Uragano pavojus“	Balsu skelbiamas signalas, įspėjantis apie artėjantį hidrometeorologinį reiškinį, galintį sukelti ekstremaliąją situaciją. Šis signalas skelbiamas ne vėliau kaip 3 min. nuo įspėjamojo garsinio signalo perdavimo pradžios per valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, kitų įstaigų, ūkio subjektų

		garsinės avarinio signalizavimo sistemos, elektronines sirenas, nacionalinius, regioninius ir vietinius transliuotojus.
6.	„Oro pavojus“	Balsu skelbiamas signalas, įspėjantis apie tiesioginę priešo užpuolimo grėsmę. Šis signalas skelbiamas ne vėliau kaip 3 min. nuo įspėjamojo garsinio signalo perdavimo pradžios per valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, kitų įstaigų, ūkio subjektų garsinės avarinio signalizavimo sistemos, elektronines sirenas, nacionalinius, regioninius ir vietinius transliuotojus.
7.	„Perspėjimo sistemos patikrinimas“	Balsu skelbiamas signalas, įspėjantis apie vykdomą perspėjimo sistemos patikrinimą. Šis signalas skelbiamas taip pat ir kai įvyksta nesankcionuotas sirenų įjungimas. Jis skelbiamas ne vėliau kaip 3 min. nuo įspėjamojo garsinio signalo perdavimo pradžios per valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, kitų įstaigų, ūkio subjektų garsinės avarinio signalizavimo sistemos, elektronines sirenas, regioninius ir vietinius transliuotojus.

II. CIVILINĖS SAUGOS SIGNALŲ PANAUDOJIMO TVARKA

1. Įspėjamasis garsinis ir įspėjamieji balsu skelbiami signalai (išskyrus signalą „Oro pavojus“), atsižvelgiant į gresiančios ar susidariusios ekstremaliosios situacijos mastą, pobūdį ir grėsmės galimą poveikį, perduodami:

1.1. Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos (toliau – Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento) direktoriaus nustatytų ūkio subjektų, įregistruotų Valstybinės reikšmės ir pavojingų objektų registre (toliau – Sąrašo subjektai), vadovų sprendimu, įvykus avarijai, kai į aplinką patenka didelis kiekis pavojingų medžiagų, ar susidarius kitai ekstremaliajai situacijai Sąrašo subjekte.

1.2. Savivaldybių administracijų direktorių sprendimu, gresiant ar susidarius savivaldybės lygio ekstremaliajai situacijai.

1.3. Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento direktoriaus sprendimu, gresiant ar susidarius valstybės lygio ekstremaliajai situacijai.

1.4. Kitų valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, kitų įstaigų, ūkio subjektų ar jiems priklausančių objektų vadovų sprendimu, gresiant ar susidarius ekstremaliajai situacijai šiuose objektuose.

2. Įspėjamasis garsinis signalas pratybų metu skelbiamas tik suderinus su savivaldybės administracijos direktoriumi ir iš anksto per visuomenės informavimo priemones pranešus gyventojams.

3. Įspėjamasis balsu skelbiamas signalas „Oro pavojus“ perduodamas Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerijos sprendimu, iškilus tiesioginei priešo užpuolimo grėsmei.

4. Perspėjimo sistemoje, kurioje naudojamos elektroninės sirenos, įspėjamieji balsu perduodami CS signalai privalo būti iš anksto įrašyti į elektroninių sirenų valdiklius, o gyventojams privalo būti perduodami kartu su įspėjamuoju garsiniu signalu tokia tvarka: 45 sek. – įspėjamasis garsinis signalas, 15 sek. – įspėjamasis balsu skelbiamas signalas. Tai kartojama 3 kartus. Bendra trukmė ne ilgesnė nei 3 minutes.

5. Įspėjamųjų balsu skelbiamų signalų ir rekomendacijų, perduodamų per valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, kitų įstaigų, ūkio subjektų garsines avarinio signalizavimo sistemas, elektronines sirenas, regioninius ir vietinius transliuotojus, bendra trukmė turėtų būti ne ilgesnė nei 1,5 min. Kitų pranešimų ir rekomendacijų trukmė neribojama.

6. Gyventojai, gyvenantys šalia Sąrašo subjektų, ir darbuotojai, dirbantys juose, privalo būti iš anksto informuoti apie jiems gresiančius pavojus, įvykus avarijai šiuose Sąrašo subjektuose, ir, išgirdę įspėjamąjį garsinį signalą, elgtis pagal išankstines Sąrašo subjektų pateiktas rekomendacijas. Tikslī informacija apie susidariusią ekstremaliąją situaciją, gyventojams ir darbuotojams iškilusią grėsmę ir rekomendacijos pateikiamos per elektronines sirenas, garsines avarines signalizavimo sistemas ir, atsižvelgiant į avarijos mastą, pobūdį ir grėsmės galimą poveikį, per nacionalinius ir (ar) regioninius bei vietinius transliuotojus.

**VEIKSMAI PAVOJAUS VALSTYBĖS SAUGUMUI (NESANKCIONUOTI UŽSIENIO
VALSTYBĖS GINKLUOTŲJŲ PAJĖGŲ VEIKSMAI) METU**

PASIRENGIMAS GALIMOMS GRĖSMĖMS

Priešišškai nusiteikusių ginkluotųjų pajėgų veiksmų metu svarbu nustatyti ir išanalizuoti galimas grėsmes. Būtina iš anksto pasirengti reaguoti į situacijos pasikeitimus.

Situacijos, kurios gali susidaryti pavojaus metu:

Grėsmė	Vykdomi veiksmai
Sprogimai, apšaudymai	1. Nedelsdami griūkite ant grindų, žemiau lango linijos. 2. Suguldykite visus mokinius esančius patalpose. 3. Nesiartinkite prie langų. 4. Išjunkite šviesą. 5. Apšaudymo atveju susiraskite papildomą apsaugą iš tos krypties, iš kurios atskrieja kulkos (papildoma apsauga, siena, stalas, ar kiti rekvizitai). 6. Liepkite darbuotojams, lankytojams, mokiniams užsidengti galvą rankomis, kad sumažintumėte šukių, ar kitų krentančių daiktų galimus sužalojimus.
Griūvantys pastatai, dūžtantys langai	1. Nurimus kritimo, griuvimo garsams nepulkite apžiūrėti ir vertinti vietos, palaukite kol situacija stabilizuosis (nusės dulkės, atsistatys Jūsų matomumas ir klausa). 2. Įsitikinkite, ar patalpose nėra sužeistų lankytojų, mokinių ar kitų darbuotojų. 3. Prisiminkite, kad griuvimo garsai gali būti pasikartojantys, todėl būkite tam pasirengę. 4. Kada situacija stabilizuojasi ir nėra papildomų pavojaus rodiklių – įvertinkite pastato pažeidimus. 5. Pagal pažeidimo mastą gali reikėti pakeisti žmonių apsaugos vietas. 6. Pažeistas pastato vietas izoliuokite pažymėdami skiriamaisiais ženklais. 7. Dūžtančių stiklų šukės gali sužaloti žmones, todėl nuo jų saugantis geriausia užsidengti galvą rankomis, ar papildomai prisidengti striuke, paltu, ar kitu storesniu drabužiu.

Ginkluoti kareiviai	1. Susidūrus su priešiškos kariuomenės kareivių stenkitės akivaizdžiai (priešais jį, tiesiai į akis) jo nefilmuoti, nefotografuoti. 2. Nesiginčykite su priešo kariais, jei Jūsų yra kažko klausama – atsakykite. 3. Jei yra duodamas nurodymas, jo ignoruoti negalite. 4. Nelaikykite rankų kišenėse, nedarykite staigių judesių. 5. Jei į įstaigą pateko kariškiai, stenkitės numatyti jų ketinimus. 6. Jei kariškiai Jūsų patalpose ketina įkurti laikiną gynybos, puolimo, ar strateginį štabą – Jūs turite pasitraukti iš pastato. 7. Mokinius evakuokite į numatytas apsaugos vietas, nebent yra duodamas kitas kareivių nurodymas. 8. Jei pastate esantys kareiviai nurodo išeiti iš pastato, įvertinkite situaciją lauke. Esant pavojui lauke, stenkitės ramiu tonu paaiškinti, kad pastate yra mokiniai ir jų atvyks pasiimti tėvai, todėl pagal bendrą susitarimą Jūs turite likti žmonių apsaugos patalpose, kuriose mokiniai bus perduodami.
Elektros energijos tiekimo sutrikimai	1. Įstaigoje būtina iš anksto pasirūpinti žibintuvėliais. Jei jie nėra pakraunami, turėti ir atsarginius elementus. Elektros tiekimo nutraukimo metu, jie bus priemonė padėsianti orientuotis aplinkoje, bei evakuotis. Taip pat nepamirškite, kad nelaimės atveju su žibintuvėliu galima signalizuoti. Trys trumpi, trys ilgi, trys trumpi žibintuvėlio įjungimai, nukreipus pagalbos gavimo kryptimi reiškia SOS (pagalbos šauksmą / prašymą). 2. Panaudokite turimus įrenginius ir įtaisus (energijos kaupiklius). Įstaigoje esantys nepertraukiamo maitinimo šaltiniai (Ups'ai), atsarginiai maitinimo šaltiniai (PowerBank) gerai gali pasitarnauti ne tik telefono pakrovimui ar radijo imtuvo pakrovimui, bet kai kuriais atvejais įjungti ir kitus prietaisus.
Šildymo tiekimo sutrikimai	1. Šaltuoju metu laiku, arba naktį, oro temperatūra gali nukristi žemiau tos ribos, nuo kurios žmogaus kūnas ima šalti. Sumažinkite kūno vėsimą laikydamiesi susispaudę žmonių grupėje, mokinius susodinkite į vieną krūvą. 2. Iš anksto pasirūpinkite mokinių drabužiais. Jei yra šaltasis metų laikas ir yra skelbiamas pavojus, drabužių laikymas šalia mokinių vienas iš prioritetinių darbų. 3. Panaudokite turimus išteklius – užuolaidas, staltieses, esami drabužiai ir pan., kuriais galima užsikloti, arba apsirengti.
Nėra (baigėsi) vaistų, tvarsčių, dezinfekcinių medžiagų atsargų	1. Jei atsirado sužeistųjų, panaudojamos pirmos pagalbos vaistinėlės. 2. Pasibaigus turimiems resursams, vietoj tvarsčių galima panaudoti švarių drabužių skiautes. 3. Pasibaigus dezinfekavimo skysčiui, naudokite jodo tirpalą, kalio permanganatą arba su vandeniu apvalykite žaizdą.
Panika mokinių, darbuotojų ir tėvų/globėjų tarpe	1. Visa informacija, kuria yra dalinamasi, turi būti faktinė, neįterpiant emocijų. Informacijos turinyje nurodykite tik tikslūs veiksmus, kurie reikalingi saugumui užtikrinti. 2. Jei įstaigoje tenka praleisti ilgesnį laiką, prisiminkite, kad tai neigiamai veikia žmogaus emocijas, todėl reikia imtis veiksmų, kurie padės ir Jums ir aplinkiniams pagerinti streso valdymą. Mokinių klasėse galite organizuoti užsiėmimus: mąstymo žaidimai, šarados, ar paprasčiausi mankštos pratimai. Fizinė ir protinė veikla padeda stabilizuotis emocijoms.

Trūksta būtinųjų priemonių	1. Jei įstaigos patalpose tektų praleisti ilgesnį laiką, būtina įvertinti turimas geriamo vandens atsargas ir paskaičiuoti jų naudojimo kiekius. Matant, kad vandens atsargos senka, reikia kiekvienam žmogui riboti jo naudojimą. Atkreiptinas dėmesys į sužalotus, ar stipriai išsekusius žmones. Jiems vandens turi būti suteikiama pagal poreikį. 2. Esant taršai ore turi būti naudojamos kvėpavimo takų apsaugos priemonės. Jei turimos respiratorių ir medicininių kaukių atsargos baigėsi, organizuokite AAP gamybą ir turimų (nenaudojamų drabužių ir (jei turite) vatos. Rekomendacijos kaip pasigaminti marlės – vatos kaukę pateiktos Plano priede Nr. 11.
----------------------------	---

MOKINIŲ APSAUGA

Veiksmas	Aprašymas
Būtiniosios priemonės	1. Pasiruoškite turimas vandens atsargas, bei jam tinkamus laikymo indus. 2. Pripildykite vandens indus vandentiekio vandeniu (jei nėra nutrauktas vandens tiekimas ir nėra gauta informacija apie galimą vandens taršą). 3. Paimkite mokiniams žaislų. Mažus žaislus galima sudėti į maišą, kuris būtų pakankamai patvarus, to prireiks jei reikės evakuotis, kitus žaislus (po vieną) galima išdalinti mokiniams, taip jie jausis saugiau. 4. Turėkite pasiruošę pirmosios pagalbos vaistinėles.
Mokinių perdavimas tėvams (išankstinis pasiruošimas)	1. Numatykite per kurias duris (išėjimus) bus galima efektyviausiai perduoti mokinius tėvams. 2. Pasiruoškite tų išėjimų žymėjimus, kuriuos pavojaus metu galėsite iškabinti ant lauko durų. 3. Sudarykite mokinių tėvų/globėjų sąrašus su veikiančiais telefonų numeriais. Sąrašo struktūra pateikiama 1 pavyzdyje. 4. Pedagogai turėtų telefono adresų knygoje surašyti visus mokinių tėvų/globėjų telefono numerius. Tai yra rekomenduojama priemonė, kuris leis greitai surasti kontaktą, bei perduoti informaciją. Kad visi numeriai būtų vienoje vietoje telefono numerio įvardijimas turėtų prasidėti klasės pavadinimu, toliau mokinio vardas pavardė (pvz.: 1 klasė, Jonas Jonaitis).
Mokinių perdavimas tėvams (fakto atveju)	1. Visiems tėvams/globėjams paskambinti neturėsite pakankamai laiko resursų, todėl pasiruoškite trumposios SMS žinutės šabloną (2 pavyzdys). 2. Nurodykite, kad mokinių tėvai/globėjai turi atvykti pasiimti pėsčiomis (žemėlapis pateikiamas 1 paveikslėlyje). 3. Ant paradinių durų (jei tai nesukelia pavojaus) iškabinkite informaciją, kurie mokiniai per tą išėjimą yra perduodami. 4. Numatykite atsakingus asmenis, kurie prie kiekvieno išėjimo galės kuruoti mokinių perdavimą. 5. Registruokite perduotus mokinius, sulyginami prieš tai buvusių mokinių skaičių su perduotais. 6. Skambinkite tiems tėvams/globėjams, kurie nedavė atsako dėl mokinių pasiėmimo ir per pirmą valandą neatvyko jų pasiimti.

Padarytas negrįžtamas poveikis įstaigos pastatui	1. Pagal Ekstremaliųjų situacijų valdymo planą įstaiga yra numačiusi kitą įstaigą, į kurią būtų vykdoma evakuacija. Todėl jei įstaigos pastatas buvo pažeistas ir dėl pažeidimo kyla grėsmė jame esantiems žmonėms, arba pastato griūčiai, pradedama mokinių evakuacija. 2. Evakavimas iš įstaigos yra vykdomas klasėmis, mokinius pažymėkite skiriamaisiais ženklais (liemenėmis). Jei jų neturite bent jau pažymėkite judančios klasės apimtį. 3. Judėdami stenkitės vengti pagrindinių gatvių. 4. Evakuojantis atsakingi asmenys su savimi turi pasiimti informacinius pranešimus, kurie buvo iškabinti ant įstaigos durų (geriausia turėtų jų kopijas). 5. Jei evakuacija į kitą įstaigą nėra galima, numatykite kitas vietas – požeminę perėją, ar automobilių stovėjimo aikštelę. 6. Praneškite tėvams apie mokinių buvimo vietos pasikeitimą (informuojame trumposiomis SMS žinutėmis, tekstas pateikiamas 3 pavyzdyje). 7. Judėdami atviroje teritorijoje pasigirdus sprogimams, kuo skubiau susiraskite priedangą ir pasislėpkite su mokiniais. Priedanga turi būti nuo tos pusės, iš kurios girdisi sprogimai. 8. Jei pasigirdo šūviai, kuo skubiau suguldykite mokinius ant žemės.
Mokiniams perduodama informacija	1. Informuokite mokinius, kad jie negali artintis prie karinės technikos, jos apžiūrinėti. 2. Perduokite informaciją mokiniams, kad jie negali eiti link karių, kalbėtis su jais, nesvarbu kokios šalies tai karys. Būnant šalia jo gali kilti grėsmė dėl „pasiklydusios“ kulkos. 3. Informuokite mokinius, kad jie negali artintis prie įtartinų daiktų, nesprogusių minų, apgriuvusių pastatų.

1 pavyzdys

Eil. Nr.	Mokinio klasė	Mokinio vardas, pavardė	Tėvo/globėjo telefonas	Atsarginis telefono numeris, jei pirmu nepavyksta susisiekti
1.	1 klasė	Vardenis Pavardenis	(0 60) 00000	(0 61) 11111
2.				

2 pavyzdys

Dėl kilusio pavojaus prašome pasiimti savo mokinį iš ugdymo įstaigos. Dėl savo saugumo iki įstaigos ateikite pėsčiomis. Vaikas Jums bus perduotas per centrinį išėjimą.

3 pavyzdys

Dėl kilusios grėsmės įstaigos pastato struktūrai, visi mokiniai yra evakuojami į Gimnazijos stadioną. Dėl savo saugumo iki nurodomos vietos ateikite pėsčiomis. Vaikas Jums bus perduotas per išėjimą, pažymėtą Jūsų klasės pavadinimu.

JUDĖJIMO Į APSAUGOS PATALPAS TVARKA

Gavus informaciją apie pavojų ir įstaigos vadovui nurodžius likti įstaigos patalpose, judėjimas į kolektyvinės apsaugos patalpą vykdomas sekančia tvarka: žmonės esantys aukščiau nei pirmas pastato aukštas, juda link artimiausios laiptinės, kurioje kaba evakavimosi planas ir toliau vadovaujasi jame numatyta evakavimosi tvarka, juda pirmo aukšto link. Žmonės, esantys pirmame aukšte, privalo kuo skubiau surasti evakavimo planą, arba atsakingą žmogų, kuris vadovauja žmonių paskirstymui ir judėjimui pastate. Evakavimo plane, arba atsakingam asmeniui nurodžius kryptį vedančią į apsaugos patalpas, žmonės ramiai, nesudarant grūsčių, juda link jos. Pasiekus numatytą vietą, atsakingas žmogus paskirsto žmones taip, kad žmonių pasiskirstymas būtų kuo tolygesnis.

Kaip užtikrinti saugų judėjimą:

Pastato vieta	Vykdomi veiksmai
Koridorius (vieta tarp išėjimų ar laiptinių)	1. Paskirstomi žmonių srautai, nurodant judėjimo kryptį. 2. Judėjimas vyksta vadovaujantis trumpiausio išėjimo principu. 3. Judant koridoriais laikykitės atokiau nuo langų. 4. Rankomis prisidengkite galvą. 5. Išlaikykite greitą ėjimo tempą, tačiau nebėkite.
Laiptinė	1. Jei yra skelbiamas apšaudymas, arba bombardavimas, laiptinėje judėti reikia laikantis arčiau sienų. 2. Išlaikykite greitą lipimo tempą, tačiau stenkitės nesuklupti.
Durys	1. Pastato evakuacijos keliuose esančios durys pasirengimo ir evakuacijos (judėjimo) metu turi būti atrakintos. Jei praėjimuose ar prie durų atsiranda pašalinių daiktų, būtina kuo skubiau juos pašalinti.

KOLEKTYVINĖS APSAUGOS PATALPŲ PARUOŠIMAS

Atsakingas už civilinę saugą darbuotojas duoda nurodymą patalpų, numatytų žmonių apsaugai, paruošimui. Paruošimo procese dalyvauja darbuotojai, tuo metu nevykdujantys kitų jiems priskirtų funkcijų. Jei yra skelbiamas oro pavojus, reikia imtis priemonių užklajuoti patalpų, kuriuose saugositės, langus lipnia juosta. Kljavimas vyksta nuo kampo iki kampo sudarant „X“ formą. Jei langas yra didelis kljuoti stiklą reikia „*“ (snaigės) principu. Dėl papildomos apsaugos langus uždenkite užuolaidomis, apklijuokite popieriumi ar pan., kad sumažintumėte matomumą.

Paskutiniam žmogui pasiekus apsaugos patalpą, atsakingas žmogus uždaro duris.

Numatomos patalpos, jei reikia slėptis esant apšaudymams ar sprogimams.

Pastato paruošimas

Gavus informaciją apie galimą pavojų, išgirdus gaudžiančias sirenas ir per visuomenės informavimo priemones teikiant signalą „oro pavojus“, imamasi veiksmų, kuriais siekiama apsaugoti pastatą, bei sumažinti galimų vidinių avarių kilimo grėsmę.

Sritis	Patikslinimas
Elektros prietaisų išjungimas	1. Iš elektros tinklo išjunkite nenaudojamus elektros prietaisus (iš elektros tinklo ištraukiamos prietaisų jungtys, išjungiami saugikliai, jei yra prietaisų, kurie prijungti stacionariai). 2. Išjunkite perteklinį elektros apšvietimą (palikite tik tuos elektros prietaisus, kurie minimaliai apšviečia patalpą, kad būtų galima įžiūrėti daiktus, matyti kur evakuotis). 3. Palikite įjungtus tinklo maršrutizatorius (interneto prieigą). 4. Telefonai turi būti laikomi prie savęs, turi būti įjungti. 5. Elektros tiekimas pastate neturėtų būti nutraukiamas.
Tiekimas	1. Užsukite vandens tiekimą (rekomendacija galioja tose vietose, kur nėra saugomų žmonių). Centrinės pastato sklendės užsukti nėra būtina, kad žmonės turėtų prieigą prie geriamo vandens, tačiau atjungiamos papildomos atšakos, per kurias vanduo tiekiamas į tuo metu nenaudojamas zonas. 2. Jei pastate yra dujų tiekimas būtina užsukti centrinę sklendę esančią vamzdyje pastato išorėje. 3. Centrinė šildymo sistema lieka tokioje pat stadijoje, kaip ir iki pavojaus paskelbimo. 4. Papildomos rekuperavimo, vėdinimo sistemos, esant galimybei, turi būti išjungtos.
Apsauga	1. Daiktai esantys patalpoje, esant tam tikrai situacijai, gali būti panaudoti kaip priedanga. Jei patalpoje yra stalų – juos galima apversti. Tai bus papildoma apsauga nuo atsitiktinių kulų ar skeveldrų. 2. Patalpose su mažais langais (cokolinis aukštas, rūsys) puiki priemonė – grunto pripildyti maišai, sudėti priešais langus.

INFORMACIJOS KEITIMASIS PRIEŠ PAVOJŲ, PAVOJAUS METU IR PO PAVOJAUS

Galimos grėsmės metu labai svarbu užtikrinti, kad vyktų sklandus informacijos keitimasis tiek įstaigos viduje, tiek informacijos gavimas iš institucijų ar specialiųjų tarnybų.

Parengties lygis	Funkcijos
Gauta informacija apie kylantį pavojų lygmenį (pavojus nėra fiksuojamas, bet yra signalų apie pavojų faktą)	1. Užtikrinkite reikiamą informacijos perdavimo priemonių skaičių. 2. Sudarykite darbuotojų mobiliųjų telefonų numerių sąrašą. 3. Jei yra galimybė – sukurkite vidinę socialinių medijų, Skype, Messenger, ar kito panašaus pobūdžio

	programėlių, grupę. Joje galėsite greitai, visiems darbuotojams vienu metu perduoti nurodymus, keistis informacija. 4. Rekomendacija – sukurkite bent du internetinio ryšio kanalus, kuriais galėsite keistis informacija. 5. Patikrinkite ar veikia vidinė gaisrinė signalizacija, ar kitos turimos stacionarios informacijos perdavimo priemonės. 6. Numatykite galimybę įsigyti ir įsigykite ruporą (garsintuvą), kuriuo galėsite perduoti informaciją (būsime išgirsti) dideliame žmonių skaičiui, net didelio triukšmo metu. 7. Patikrinkite interneto tiekimo sistemą (modemai, kitą techniką) jei yra galimybė numatykite jiems šalutinį (papildomą) elektros energijos tiekimą. 8. Pateikite darbuotojams rekomendacijas, kaip patikrinti ar jų telefonuose veikia perspėjimo pranešimų gavimo funkcija. 9. Atsakingi asmenys, turintys visų darbuotojų mobiliųjų telefonų numerius, turėtų sukurti atskiras kontaktų grupes savo mobiliuosiuose telefonuose, kad būtų lengviau ir greičiau išsiųsti trumpąsias SMS žinutes. Tai galima padaryti prieš kontakto vardą parašant raidę ir tašką, arba skaičių ir tašką, taip bus lengviau pažymėti visus gavėjus iš eilės.
Paskelbtas pavojus valstybės lygmeniu	1. Patikrinkite ar turite visų darbuotojų mobiliųjų telefonų numerius, atnaujinkite sąrašą. Darbuotojams aiškiai nurodykite atsakingų asmenų kontaktus. 2. Patikrinkite ar socialinių medijų, ar kitų informacijos keitimosi programėlių sąrašas yra visi numatyti kontaktai. 3. Informuokite darbuotojus apie padėtį ir apie numatytus darbo veiklos pakeitimus.
Fiksuojamas pavojus savivaldybės lygmeniu	1. Duokite nurodymą darbuotojams turėti ryšio priemones. 2. Patikrinkite ar socialinių medijų, ar kitų informacijos keitimosi programėlių sąrašas yra visi numatyti kontaktai, ar nėra užblokuotas darbuotojų prisijungimas.
Pavojus atšaukiamas	1. Išanalizuokite ryšių būklę, patikrinkite ar veikia telefono linijos, ar nepažeistas interneto tiekimas, nustatykite galimus gedimus. 2. Informuokite darbuotojus apie numatomą veiklos atkūrimo laikotarpį ir jiems numatomas užduotis.

PANEVĖŽIO APSKRITIES
PRIEŠGAISRINĖ GELBĖJIMO VALDYBA

PAŽYMĖJIMAS

2013-02-28 Nr. 26

AUDRIUS KARALIŪNAS

sėkmingai baigė 8 valandų trukmės civilinės saugos mokymo kursus pagal Ūkio subjektų ir įstaigų, kuriuose nuolat ar laikinai būna žmonių ir kurių vadovai turi organizuoti ekstremaliųjų situacijų valdymo planų rengimą, vadovų arba jų įgaliotų asmenų įvadinio civilinės saugos mokymo programą.

Viršininkas

Algirdas Rudys

Galioja iki 2016-02-28

PANEVĖŽIO APSKRITIES
PRIEŠGAISRINĖ GELBĖJIMO VALDYBA

PAŽYMĖJIMAS

2015-11-05 Nr. 471

AUDRIUS KARALIŪNAS

sėkmingai baigė 8 valandų trukmės civilinės saugos mokymo kursus pagal Civilinės saugos pratybų rengimo testinio civilinės saugos mokymo programą.

Viršininkas

Algirdas Rudys

PANEVĖŽIO APSKRITIES
PRIEŠGAISRINĖ GELBĖJIMO VALDYBA

PAŽYMĖJIMAS

2016-02-09 Nr. 27

AUDRIUS KARALIŪNAS

sėkmingai baigė 8 valandų trukmės civilinės saugos mokymo kursą
pagal Ekstremaliųjų situacijų valdymo planų rengimo tęstinio civilinės
saugos mokymo programą.

Viršininkas

Algirdas Rudys

PANEVĖŽIO APSKRITIES
PRIEŠGAISRINĖ GELBĖJIMO VALDYBA

PAŽYMĖJIMAS

2016-02-09 Nr. 27

AUDRIUS KARALIŪNAS

sėkmingai baigė 8 valandų trukmės civilinės saugos mokymo kursą
pagal Ekstremaliųjų situacijų valdymo planų rengimo tęstinio civilinės
saugos mokymo programą.

Viršininkas

Algirdas Rudys

Uždaroji akcinė bendrovė „SDG“, įm. k. 135899565

P A Ž Y M Ė J I M A S

P-23-CSE-S-1/3

Pažymime, kad

Audrius Karaliūnas

dalyvavo 2 val. trukmės seminare

**„Civilinės saugos aktualijos ir ekstremalių
situacijų valdymas įmonėse“**

*Mokymo departamento
direktorius*

A handwritten signature in blue ink, reading 'L. Katilius'.

Linas Katilius

2023-10-10

**PRIEŠGAISRINĖS APSAUGOS IR GELBĖJIMO DEPARTAMENTO
PRIE VIDAUS REIKALŲ MINISTERIJOS
PANEVŽIO PRIEŠGAISRINĖ GELBĖJIMO VALDYBA**

PAŽYMĖJIMAS

2025 m. gegužės 14 d. Nr. 441

Audrius Karaliūnas

išklausė 4 valandų trukmės civilinės saugos mokymo kursus
pagal Asmenų, organizuojančių ir vykdančių gyventojų apsaugą,
civilinės saugos mokymo programą.

Viršininkas

Algirdas Rudys

Galioja iki 2028-05-14

